

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECC

Zlom socialne demokracije v Nemčiji

Hitlerjevo »tretje carstvo« vidi svoj najpomembnejši uspeh v zmagi nad nemško socialno demokracijo in s tem posredno nad II. internacionalo sploh, v kateri so bili nad pol stoletja nemški marksisti vodilni in daleko najbolj odločilen činitelj. Zmagovalec pa ni vedno tudi pravičen do svojega premaganega nasprotnika. Tako v poslednjih mesecih vedno znova beremo v Hitlerjevem časopisu nešteto očitkov na račun premaganih socialnih demokratov, ki niso vsi utemeljeni in proti katerim se socialna demokracija, katere časopisje je v celoti zatrto, ne more braniti. Mi, ki moremo nepristransko presojati zadnji politični razvoj v Nemčiji, gotovo ne moremo soglašati z očitkom Hitlerjevcev, da so socialisti zakrivali veliko brezposelnost v rajhu. Gospodarska kriza se je pojavila po vsem svetu in proti milijonski brezposelnosti se bore tudi tiste države, kjer socialna demokracija ni imela in niti danes nima odločilne besede, kakor v Ameriki, Angliji, Japonski in Franciji. Tudi tega se ne more socializem očitati, da se kot vodilna nemška pojava stranka zunanepolitično ni odločno borila za nacionalne nemške interese. Vsakdo ve, da so socialnodemokratski kanclerji bili prav tako odločni borci za izpraznitev Porurja in Porenja, za enakopravnost Nemčije v oboroževanju (saj so gradili križarkel), proti reparacijam in za revizijo mirovnih pogodb kot je bil večeraj Brüning ali Papen in je danes Neurath. Kritika ima pomen le, če je stvarna in pravična. Prav tako se kakšnega Eberta in Brauna ne more staviti v isto vrsto z Liebknechtom in Roza Luxemburg.

Kljub vsemu temu pa je vendar število socialnodemokratskih volivcev od volitev do volitev padlo, tudi tedaj, ko so socialisti sami vodili volitve. Pri tem se niti ne da z gotovostjo trditi, da je socialna demokracija izgubljala izključno v prid komunistom. Izgubljala je na vse stranke in bi v nekaj letih tudi brez Hitlerjevega udara izgubila svoje prvenstvo stališče med vodilnimi nemškimi strankami. Hitler je le pospešil, kar bi tudi samo po sebi nujno moralo priti. Kje naj iščemo vzroka?

V novembru 1918, ko se je zrušila cesarska, militaristična in prusovska Nemčija, je bila zgodovinska ura nemškega delavstva. Tedaj je vse bežalo ali pa se poskrilo, kar se je čutilo krivega narodne katastrofe. Nacionalistična Nemčija je kapitulirala in prepustila krmilo delavstvu, oziroma njegovim najmočnejši zastopnici socialni demokraciji. Le-ta je upala in tudi obljubljala, da bo s pomočjo marksizma rešila državo. Kakor leto prej v Rusiji, je marksizem stal usodno leto 1918 v Nemčiji pred zgodovinsko nalogo, da sprovede teorije svojih učiteljev v praktično življenje. Voditeljem nemške socialne demokracije se je revolucija po zgledu ruskih boljševikov zdela nemogoča ne le, ker bistvenih problemov življenja ni povoljno rešila, ampak ker so se vsaj nekateri zavedali, da imajo pred seboj popolnoma drugačnega človeka kakor Lenin. Revolucionaren more biti le narod, ki je po svoji stoletni vzgoji že v svojem skrivnostnem notranjem bistvu nagnjen k prevratu, od katerega si obeta bistvenega izboljšanja svojega položaja. To je bil gotovo primer pri ruskih delavskih in kmečkih masah, ki so bile pod carizmom brezpravne, skoraj brez vsakih socialnih in državljskih pravic. Verjetno, da so ruske mase v proletarskem izenačenju pričakovale napredek in izboljšanje svojega položaja. Zato je imel Lenin razmeroma lahko delo.

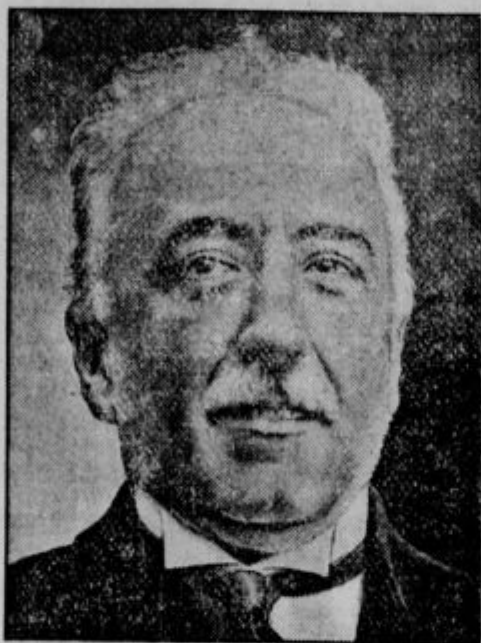
Toda bistveno drugačen je nemški človek, kateremu je ideal proletarstva tuj in protinaven. Nemški delavec je napreden, izobražen, socialno razmeroma dobro situiran, od nekdaj je imel dobro razvite delavske organizacije in močno parlamentarno zastopstvo. Njegov ideal nikakor ni bil in tudi še danes ni, da se izenači navzdol v proletarijat, ampak da se dvigne na nivoju meščanstva, gospode. Socialistični voditelji zato niso razirali meščanske Nemčije, ampak so brez revolucije prevzeli dedščino in tudi vlogo prejšnjih gospodarjev. Upanja v bodočo socialistično dežavo, kakor so si jo zamislili njihovi teoretiki, sicer niso opustili. Slej ko prej je pred novo socialistično Nemčijo visela mnogo obetajoča izvesna tabla in obljubljala proletarijatu bodočo socialistično državo, kakor napis pri tistem brivcu, ki je imel leto in dan izobešeno: jutri se bo brilo zastoj! V ostalem pa so se prvaki vsedli v fotelje prejšnjih gospodarjev in bili prepričani, da so se svojemu cilju že nekoliko približali, ako namesto prejšnjih junkejev komandirajo policijo bivši strokovni tajniki. Kazalo je, da bo imela postopna evolucija v socialistično državo, ki je v programu socialne demokracije, zelo dolge periode. Polagoma se je nemška socialna demokracija izobličila v duševno saturirano birokracijo, za katero sploh ni bilo nobene problema več. Saj je Marx vse tako lepo naprej napovedal! Čeprav ateisti, so vendarle z vso verno udanostjo verjeli v čudodelne formule: Delavec mora biti v konfliktu z delodajalcem, gospodarski razvoj mora dovesti do zloma gospodarskega in družabnega reda!

Morda še bolj sigurne svoje stvari so se čutili komunisti, ki reklamirajo zase čisto in nepokvarjeno Marxovo modrost. Smatrali so nemškega delavca za borbenega revolucionarja in se s ponosom imenovali želo v socialnodemokratskem telesu. Kako zelo so se varali, se je pokazalo ob Hitlerjevem nastopu. Ob medsebojnih prepirih s socialisti so oboji zamudili zajeti živi tok resničnega življenja, kakor ga je živel nemški človek. Namesto, da bi se potrudili rešiti probleme, kakor so jih zahtevale dejanske razmere, so se zatekali v doktrinarstvo in h paralelam v Rusiji in drugod. Toda vsaka politika mora biti navezana na človeka in njegove potrebe, ako hoče biti uspešna. Kdor ne zna zajeti živega človeka z vsemi njegovimi težavami in željami, z njegovo tradicijo in ideologijo, ne bo uspel, pa čeprav je njegova teorija stokrat ali tisočkrat resnična.

Meščanstvo je hitro izsledilo nemoč marksizma v praktičnem življenju. Protirevolucija se je pričela že kmalu po prvih letih in si dajala duška z atentati. Padli so Roza Luxemburg, Liebknecht, Eisner, Rathenau in drugi. Prav za prav je že od leta 1923 bil Stresemann kot voditelj meščanske stranke dejanski predstavnik nove Nemčije. Delavstvo, ki je 1918 prevzelo nase vso odgovornost in breme v vojni premagane Nemčije, je po krivdi svojih nesposobnih voditeljev pričelo vse bolj izsuševati na terenu. Kako trhlja se je socialna demo-

Španija na važnem razpotju svoje zgodovine

Narod zahteva nove volitve

Zamora, predsednik španske republike.

Madrid, 10. junija.

Pojdimo kar in medias res! Dne 8. junija se je ministriški predsednik Azana javil pri predsedniku republike Zamori in mu predložil v podpis predlog o delni rekonstrukciji sedanje framasonsko-socialističnega kabineta. Predsednik republike pa je izjavil, da se mora o tej stvari posvetovati z voditelji republikanskih strank, kar je ministriški predsednik Azana smatral za neke vrste nezaupanje in je predsedniku republike predložil demisijsko celokupno kabineta. Zamora je demisijo sprejel in začel konzultirati strankarskih voditeljev. Predsednik republike je sprejel dosedaj predsednika kortesov (narodne skupščine), socialista Besteira in načelnika najmočnejše republikanske stranke Lerrouxa. Sestava nove vlade se bo zaradi velikih notranjepolitičnih težkoč bržčas zavlekla.

Vzrok demisije framasonsko-socialistične vlade

Vzrok demisije framasonsko-socialistične vlade je sledeči: Odkar so se meseca aprila izvršile delne občinske volitve, ki so pokazale, da Azanova vlada nima zaupanja širokih slojev Španije, posebno ne na deželi, je bila vlada ves čas v latentni krizi. Te volitve so namreč razun konservativnim elementom in katoličanom dale upanje tudi opozicijskim liberalnim meščanskim strankam, ki so v prvi vrsti proti odločilnemu vplivu socialistov v vladi, da vlado strmoglavijo. Ker se zlasti socialisti krčevito branijo zapustiti vladne stolčke, dobro vedo, da jih bo pri novih volitvah zadela neizbežna katastrofa, se je Azana postavil na stališče, da občinske volitve ničesar ne pomenijo za resnično razpoloženje dežele, naker mu je opozicija napovedala najostrejši boj, ki se je izprejvel v pravo obstrukcijo.

Zakon proti redovom naj reši potapljačico ladjo

Kljub temu, da je Azana dosegel pri raznih glasovanjih v kortesih doslej še vedno večino, je ta večina bila tako slaba, da je uvidel, da ne bo mogel več delj vladati. Zaradi tega je Azana postavil na dnevni red zakon proti katoliški cerkvi in redovom in je pri tej priliki res dosegel spricho sedanje ljudskemu razpoloženju neodgovarjajoče sestave narodne skupščine veliko večino 278 glasov proti 50 glasovom. Toda takoj po sprejetju tega zakona, ki po svoji kulturnobojni tendenci odgovarja razpoloženju kortesov, v katerih sedi skoro izključno samo španska liberalna inteligenca in politeligenca, se je pokazalo, da ta večina kljub svoji proti-

kracija čutila v svoji notranjosti, se je videlo dne 20. julija 1932, ko se proti Papenu ni spustila v boj za Prusijo. To je odločilo njen poraz, ki je bil dovršen spomladi letošnjega leta. Leta 1918 jo je zgodovina poklicala, da zgradi novi red, pravičnejši od onega, ki ga je pred njo zgradila liberalna buržuazija. Toda kot legitimni otrok liberalizma tega ni zmogla. Morala je svoje mesto prepustiti drugim.

Glede Hitlerjevstva se ni mogoče izreči končne sodbje. V kaotičnem nacionalnem vrenju pa sta vendarle že vidni dve struji: Prva, ki je Hitlerju tudi omogočila oblast, hoče nacionalno revolucijo porabiti za razredni boj od zgoraj proti delavstvu in upostavi nekontrolirano diktaturo kapitala. Drugi, pametnejši, pa opozarjajo, da z zlomom socialne demokracije in komunistične stranke nikakor še ni mrtev tudi socializem kot takšen in da mora temeljiti novi družabni red na povezanosti treh bistvenih elementov, ki oblikujejo nemško družabno življenje: na konservativizmu, katolicizmu in socializmu. Z drugimi besedami: nova nemška država naj temelji na religiozni, socialni in tradicionalni, državo oblikujoči ideji, kar naj dobi konkretnega izraza v korporativnem družabnem redu, ki ga sprejemajo tudi katoličani. V tem okviru je seveda mogoče več variant in boj za končno obliko ne bo še kmalu odločen — niti v tem primeru, ako res tudi prevlada socialna struja v Hitlerjevi stranki. Drin.

cerkveni miselnosti za Azano ni sigurna. Ker pa Azana za izvedbo agrarne reforme rabi še zelo važnih izvršilnih zakonov, je bil primoran misliti ali na demisijo ali pa na razširjenje vladne koalicije. Ker je bilo treba na vsak način zaradi beležnj ministra zasedi finančni resor in pa razdeliti gospodarsko ministrstvo v trgovinsko in kmetijsko, je Azana sklenil, da ta tri mesta zasede s prišasti liberalne opozicije. Ta namera pa je sedaj preprečena, ker je Zamora, ki z Azanovo politiko že od početka ni soglašal, izzval demisijo vlade.

Krajca kupčija na obzorju

Kaj se bo zgodilo, je čisto negotovo. Dandaj se je smatralo za gotovo, da bo liberalna opozicija, v kateri je namočnejša stranka Lerrouxa, zahtevala nove volitve v kortese, ker večina meščanskega liberalizma v Španiji absolutno noče več v vlado socialistov. Druga možnost, ki se je posebno oklepa Azana s svojimi socialističnimi priganjaji, pa je, da bi se Lerrouxova stranka, kateri socialisti slikajo na steno strah monarchistične in klerikalne reakcije, ki da bi se mogla pri novih volitvah uveljaviti, sprijaznila s tem, da bi dobila v sedanji framasonsko-socialistični koaliciji nekaj ministriških portfeljev, da bi ne bilo treba iti na nove volitve.

Špansko ljudstvo odločno proti framasonskemu zakonu

Dežela je namreč zaradi sprejetja proticerkvenega zakona silno razburjena. Liberalci se sicer izgovarjajo, da so hoteli s tem zakonom samo ukiniti privilegirani položaj katoliške cerkve v Španiji in jo izenačiti z drugimi verami in svetovnimi nazori ter se pri tem sklicujejo na strogo katoliškega konservativnega politika Osorio y Gallardo, ki da je baje dejal, da bo ta zakon samo koristil cerkvi, ker jo je ločil od države in jo vrnil njenemu duhovnemu poslanstvu. Toda v resnici je zakon tak, da ti izgovori ne morejo nikogar prepričati. Najusodnejše za državo je to, da zaradi prepovedi redovom, da ne smejo več podeljevati osnovnega pouka, odslej 700.000 španskih otrok ostane brez šolske vzgoje. Španska dežela ima namreč samo minimalno število ljudskih šol in skoro nič učiteljsva. Izjavi naučnega ministra de Los Rios, da bo to kmalu nadomestil, nihče ne verjame. In zato je tudi veliko liberalcev, ki pravijo, da bo vlada koncem leta primorana redove zopet naprositi, da vsaj deloma zopet poučujejo dalje.

Kako razumejo framasoni državljansko enakost

Tudi ni res, da je po novem zakonu katoliška cerkev dobila iste pravice, kakor druge kulturne organizacije, ako jo že hočemo postaviti na isto stopnjo z njimi. Zakaj drugim društvom nikakor ni prepovedano vzdrževati privatne šole. Redovi so tudi postavljeni pod izjemni zakon, ker jih vlada lahko razpusti že samo zaradi suma, da bi njihovo delovanje moglo »ogroziti republiko«. Proti vsakim ustavnim svobodščinam je tudi, da zakon celokupno cerkveno premočino in nepremično premoženje z vsemi bogoslužnimi predmeti vred nacionalizira in njihovo uporabo cerkvi vedno lahko odtegne. Cerkev je tudi čisto proti modernemu principu avtonomije v notranjih zadevah po novem zakonu podvržena najstrožji kontroli državne oblasti, tako da je celo potrebno njeno dovoljenje za procesije, pogrebe, prebivanje bolnikov itd. Redovi se tudi ne smejo baviti z agrarnimi in drugimi posli, ampak smejo imeti in pridelovati samo toliko, kolikor rabijo za golo zasebno vzdrževanje, dočim je vsakemu drugemu zasebniku in privatni družbi to dovoljeno.

Spomenica predsedniku republike

Zanimiva je spomenica, ki jo je poslalo tajništvo za obrambo vere predsedniku republike

Grčija nemirna: Vojaštvo pripravljeno

Atene, 10. junija.

Zaradi atentata na Venizelosa in njegovo ženo, katerega pripisujejo rojalistom, ki so blizu sedanji vladi Calderisa, vlada tako v mestu, kakor po vsej deželi veliko razburjenje. Poročali smo že, da je bil aretirani na povelje vlade, ki, kakor je videti, z atentatom ni v nobeni zvezi, načelnik tajne policije Polyhronopoulos, češ, da je zapleten v to zadevo. Poveljnik tajne policije pa to odločno taji in ni izključeno, da je žrtev politične intrige.

Vlada Calderisa je dovolila, da je opozicija, ki jo, kakor znano vodi Venizelos, obaviła apel na vse prišaste stranke, naj ohranijo mirno kri, ker vodstvo stranke zaupa v vlado, da bo vzdrževala popoln mir in red ter ne bo dopustila kakšnega puča proti Venizelistom oziroma proti opoziciji in republiku.

Kljub temu vlada nemirno razpoloženje tako med rojalisti, ki so hoteli Venizelosa spraviti s sveta, kakor med Venizelisti, Vladi je prišla na sled revolucionarnemu pokretu nekaterih Venizelistov in je storila vse korake, da prepreči eventualne nemire. Vse čete atenske posadke, kakor tudi posadke v drugih mestih so v strogi pripravljenosti.

Parlament profesorjev in advokatov

Ogromna večina dežele je seveda zoper tako kravjo kupčijo. Kortesi, ki so bili izvoljeni leta 1931, ko so bili duhovi še popolnoma zmedeni, ne odgovarjajo več volji in dejanskim čustvom naroda. Volitve se je tedaj udeležilo samo 55 odstotkov volivcev, to se pravi, da se je skoro polovica španskih volivcev vzdržala volitev. Ti volivci so bili večinoma proti republiku, se pa niso hoteli eksponirati, ker je bilo to tedaj seveda skrajno nevarno. Nadalje je treba vpoštevati, da je oktobra 1931 zapustilo kortese 43 katoliških poslancev, ki se odtlej niso več pojavili v narodni skupščini. V kortesih sedijo danes skoraj samo zastopniki mestne inteligence, visokošolski profesorji, odvjetniki, zdravniki in žurnalisti. Zastopnikov delavskih sindikatov je v skupščini samo 24 in en sam kmet. Spricho tega ni čudno, da tako desnica kakor levica burno zahtevata novih volitev. Bati se je, da bo Lerroux sklenil kompromis z Azano, ker bo verjetno pri volitvah tudi njegova liberalna skupina utrpela velike izgube. Lerroux je sicer doslej upal na veliko zmago svoje skupine, toda po sprejetju proticerkvenega zakona so se izgleli na zmago zanj zelo poslabšali. Kljub temu pa novih volitev absolutno ne bo mogoče preprečiti.

Alcali Zamori. Spomenica pravi, da smejo v Španiji služabniki vsake druge vere, judovske, muslimanske, budistične, vršiti pouk, samo katoliški duhovniki in redovniki, ki imajo najboljše šole svetovnega slovesa, tega ne smejo. Ker ima po čl. 35. ustave vsak katolik Španije pravico, da proti zakonu, ki se mu zdijo krivični, predloži narodni skupščini protest, zato podpisniki pozivajo predsednika republike, naj se te pravice poslužijo tudi on in vloži v narodni skupščini petico, da se protiverski zakon še enkrat predloži kortesom.

Na vsak način bo verski zakon igrati še veliko vlogo v politični borbi, ki čaka republiku. Katoliška Španija, v kateri se katoliška zavest zadnje čase mogočno probuja, takega framasonskega zakona ne bo dolgo trpela.

Novo vlado sestavlja Besteiro

Madrid, 10. jun. Ž. Predsednik republike Zamora je poveril sestavo vlade voditelju socialistov in predsedniku kortesov, Besteiru. Besteiro do sedaj še ni sprejel mandata, temveč je prošil rok za razmišljanje. Splošno mislijo, da se bo vodja socialistov vendarle odločil, da prevzame to nalogo, ker v parlamentarnih krogih prevladuje prepričanje, da je Besteiro danes edina oseba, ki bi lahko sestavila koncentracijsko vlado vse od socialistov pa do liberalne opozicije skupine Lerrouxa.

Poveritev Besteira s sestavo vlade pomeni obupni poizkus socialistov in framasonske klike, da se vzdrži sedanji režim. Opozicijsalni republikanski list »Libertad« pa pravi, da je kriza tako globoka, da se ne da rešiti s takim kompromisom. Katoliški »Debatec« zahteva izpremembo režima, ki bo deželo pomiril in napravil konec vladanju protiverskih klik, ki svoje klkarske interese predpostavljajo nacionalnim interesom. Španija se nahaja na razpotju in jo krparski poizkusi framasonov ne bodo rešili.

Zadnja vest: Besteiro odklonil!

Madrid, 10. junija. tg. Predsednik republike je poveril sestavo novega španskega kabineta socialistu Prieto, ki je bil do sedaj minister za javna dela, ker Besteiro ni hotel sprejeti takega naračla. Mandat Prieta je presenetil vse politične kroge, ker je Prieto skrajno osvražen.

Venizelos dolži Metaksasa

Atene, 10. junija. tg. V nasprotju s trditvami vladnih listov je javnost prepričana, da je aretirani policijski prefekt Polyhronopoulos skrivati atentata na Venizelosa. Državni pravdnik je dal danes aretirati tudi brata policijskega prefekta, Venizelos, ki je bil zaslišan o atentatu, je očital generalu Metaksasu, ki je s svojo majhno stranko v poslanski zbornici in v listih z brezmejno hujskarijo dražil javnost, da je duhovni povzročitelj atentata. General Metaksas je zato vložil proti Venizelosu tožbo radi žaljenja časti in izjavil, da se pristojevoljno odreče imuniteti, če ga bodo zasledovali.

Turisti-izletniki!

Najboljše in najcenejše se okrepcate v LJUDSKI KUHINJI-JESENICE Krekov dom tri minute od kolodvora. Večje skupine po predhodni prijavi znaten popust.

10 tednov Rooseveltove vlade

Val blagostanja ali uspehi pametne diktature

Pariz, 7. junija.

Bivši francoski finančni minister in sedanjí državni poslanec Paul Reynaud je nedavno predaval o tem, »kako je ameriški predsednik Roosevelt premagal gospodarsko krizo«. Veste, da so na predavanje pridrle ogromne množice ljudstva, čisto preprostega ljudstva, ker si danes vsakdo, tudi v Franciji velja isto, »želi slišati kakšno spodbudno besedo in videti svetlih zgledov, da se sedanje trpljenje, ki ga v vseh slojih povzroča gospodarska kriza, le da odpraviti v kratkem času, ako obstoji za to trdna volja pri onih, ki narode vodijo.

Zgled ameriškega nepričakovanega procvita »sredi najhujše gospodarske pomanjšanosti se mi zdi vreden, da ga pred očmi tudi bralcem »Slovenca«, da bodo iz njega črpali upanje, da bodo za težavnimi časi prišli tudi boljši.

Kako je izgledalo pred 10 tedni

Roosevelt je prevzel vodstvo Zedinjenih držav severne Amerike pred 10 tedni. Našel je naravnost obupen položaj. Na stotine bank je zapiralo blaginje in krah in konkurzi so drli čez države kot hudourniki, grozeč, da vse pod seboj zrušijo. Neizrečena panika se je polastila vsega ljudstva, ki je bilo na tem, da v tem splošnem propadanju denarnih zavodov izgubi vse svoje premoženje. Vsa industrija je ležala na tleh in brezposelnost je polnila ulice. Nad deset milijonov ljudi je držalo roke križem in narod se je strahoma povpraševal, kaj se bo zgodilo, ako te milijone lačnih enkrat zgrabi socialna jeza, ki je ničesar več ne more utesiti. Ameriški kmet na zapadu in na jugu je drevenlet v napol propadanju, ker tudi on svojih pridelkov ni mogel spraviti na trg.

Diktatura in diktatura

Takšen je bil položaj, ko je nastopil Roosevelt. Državni zbor je bil sklican takoj, da reši, kar se rešiti da. In pred ta državni zbor je stopil novi predsednik in ga je naprosil, naj mu poveri popolno pooblastilo, da bo lahko sam, brez čakanja in brez nepotrebnih govoritven, ukrenil, kar je za obstoj naroda in države potrebno. Zahteval je diktatorske pravice in dobil jih je. Ameriška demokracija se besede »diktatura« ni ustrašila, ker je imela zaupanje v predsednika, ki ga je pravkar izvolila za svojega vrhovnega šefa in ker je nadalje vedela, da diktatorskih pravic ne bo zlorabljal za kakšne politične avanture, ampak za to, da hitro pomaga ljudstvu tam, kjer je pomoči najbolj potrebna, namreč na gospodarskem polju.

Orožje

In Roosevelt diktatorskih pravic tudi ni zlorabljal. Zaporedoma so izšli zakoni, ki so dajali Rooseveltu neomejene pravice. Kot prvi je izšel zakon o bankah — Banking Bill —, ki je izročil predsedniku neomejeno oblast nad bankami in nad vsemi zalozami zlatega in srebrnega blaga. Nekaj dni pozneje izide zakon o štedenju — Economy Bill —, s katerim je bil predsednik pooblaščen, da brezobzirno razpolažuje z vsemi uradnimi mesli, da lahko po svoji volji reorganizira državno upravo in brez uganjenja zatve vse pojave korupcije. Zatem je bil izglasovan zakon o kmetih — Farm Bill —, ki je poveril v predsednikove roke usodo vsega ameriškega poljedelstva. Še nekaj dni na to pa je bil sprejet tudi zakon o železnih — Railroad Bill —, s katerim je postal Roosevelt neomejen

vladar nad vsemi ameriškimi železnicami, nad vsemi vodnimi silami.

Oborožen s takšnimi diktatorskimi pooblastili je Roosevelt, ki se je obdal s celim krogom nesebičnih učenjakov, poklicanih z raznih vseučilišč, da so mu stalni svetovalci, šel na delo.

Sedaj pa na delo!

Najprej je naročil ogromna javna dela. Deset let so se v parlamentu pripravili o izrabljanju vodne sile Tennessekega jezera. Danes so vsa dela v teku in čez sto tisoč brezposelnih je šlo na delo. Nato je odredil, da se morajo velikanske pokrajine pogozditi in zopet je našlo zaslužka in kruha več sto tisoč brezposelnih. Dovolitev točenja piva je zaposlila zopet druge sto tisoče ljudi. Izdane so bile uredbe o zgradbi novega cestnega omrežja, kar je zopet potegnilo druge sto tisoč iz obupnega brezdelja. Nadalje je nastavljal poseben nadzorovalni odbor, ki naj se briga za industrijo s posebno nalogo, da prepreči toliko škodljivo konkurenco, ki je upropastila veliko podjetij in poglana na cesto mase delavstva. Odslej se bodo morali pod diktatorsko palico vlade podjetniki in delavski sindikati lepo sporazumeti, da bo delo šlo brez trenja naprej.

Toda največja reforma, ki se je je Roosevelt lotil, je reforma denarja. Roosevelt je dobil namreč pravico, da zniža vrednost dolarja za polovico s tem, da vrže v obtoč še enkrat toliko novega denarja. Čim več bo denarja v obtoku, tem lažje bodo ljudje kupovali industrijske izdelke in kmetijske pridelke. In res, takoj je dolar padel za več ko za eno desetino.

Posledice ne izostanejo

In kakšne so bile posledice teh prvih diktatorskih ukrepov novega predsednika? Paul Reynaud je v svojem predavanju rekel, da se je začelo na gospodarskem polju novo, sveže življenje v taki meri, kot ga ne pozna doslej zgodovina Amerike, niti kakšne druge države na svetu. Vse je oživljeno, vse se znova giblje. V avtomobilski industriji beležijo napredek od 11.000 tedensko na 49.000. Jeklarne so dvignile produkcijo za več ko polovico. Najznačilnejše pa je, da so se dvignile cene surovinam in poljskim pridelkom. Pridelovanje močve je naraslo za 40%, kmetje v južnem delu države so izkupili nad pol milijarde dolarjev več, kakor lani ob istem času, žitna cena se je dvignila za 30%, cena pavle za 60 odstotkov in les za celih 150 odstotkov. Brezposelnost se je pa temu primerno znižala za dva milijona delavcev, ki so našli zaposlitev v teh desetih tednih. Opaža se tudi, da so bile na pobudo predsednika znatno povišane delavske plače z namenom, da bi delavstvo bilo v stanu več kupovati in tako bičati industrijo in poljedelstvo k nadaljnjemu napredku.

Kam drvi Amerika v svojem novem poletu? Motor, ki se je že ustavil, je nanovo zadržal in veselo žene deželo v novo bodočnost. Nekateri majojo z glavo in trdijo, tako končuje Reynaud, da je to samo trenutno blagostanje in da mu sledila zopet nova kriza, ker z natisovanjem papirnatega denarja ni pomagano. Toda Amerika se bo potrudila, da obdrži sedanje tempo s tem, da bo tudi evropske države na londonski konferenci skušala izravnati na sebe. Ali se bo ameriški procvit potem preselil tudi v Evropo? To je vprašanje. Toda tukaj je preveč politike in preveč ideoloških političnih ciljev, kamor nas hočejo natirati. Da pridemo tja na bergljah! R. M.

Časnikarji pri sv. Očetu

V sredo je sv. oče sprejel časnikarje, ki so prišli v Rim za sv. leto. V imenu zbranih časnikarjev se je poklonil sv. očetu ravnatelj vaticanskega glasila »Osservatore Romano« Giuseppe Dalla Torre. Omenil je, da niso prišli časnikarji v Rim na kak kongres, pač pa na romanje. Mednarodni časnikarski kongres se bo vršil čez dve leti, ko bo »Osservatore Romano« slavil 75 letnico svojega obstoja. Govornik je obžaloval preganjanje Cerkve v Španiji, ki povzroča svetemu očetu hudo bolelost. Končno je prošil sv. očeta, naj podeli zbranim svoj blagoslov, da bodo mogli uspešno vsrčiti svoje naloge in zaključiti z besedami: »Ti si Peter, na tvoji skali zgradim Cerkev; oče, ti veš, da te ljubimo.«

Sv. oče je odgovoril v nenavadno dolgem nagovoru. Omenil je, da ga veseli, da so prišli časnikarji na romanje za sveto leto in tako dali dober zgled drugim. Lahko rečemo, da so dali zgled vsemu svetu, kajti časnikarji imajo zveze z vsem svetom, vsemu svetu pošiljajo svoje ideje.

Sv. oče je izrazil zadovoljstvo nad mednarodnim kongresom, ki se bo vršil leta 1935. Izrazil je željo, da bi mu Bog dal ućakati, da bi on blago-

sloval ta kongres. Potem je obširno govoril o važnosti časnikarskega poklica. Nekateri pravijo, da so časnikarji glasniki javnega mnenja, drugi zopet, da so tvorci javnega mnenja. Obe definiciji sta resnični in jasno govorita, kako velika je moć časnikarjev, a tudi velika je njihova odgovornost. Treba je pomisliti, kako velikega pomena je javno mnenje, čeprav ga ni mogoče ne definirati ne otipati. Sv. oče je poudaril, da mora iz vseh strani v listu dihati krščanski duh. Katoliški časnikarji morajo biti glasniki Cerkve same, čeprav ni tisk del učee Cerkve. Prav tisk nosi nauk katoliške cerkve povsod, koder ta ući, in vsem narodom po naročilu božjega ustanovitelja: Pojdite in učite vse narode! Katoliške časnikarje bi lahko imenovali z modernim izrazom zvočnike Cerkve, resnice, vere in krščanskega življenja. Sv. oče je končno voščil vsem časnikarjem, da bi njihovo delo obrodilo bogat sad, ter jim končno podelil vsem svoj blagoslov.

Nazadnje je izročil ravnatelju »Osservatore Romano« Dalla Torre zavoj svetini čudežne Matere božje v spomin na obisk pri sv. očetu.

Nov čsl. carinski tarif

Praga, 10. junija. tg. Na današnjem ministrskem svetu je bil sprejet nov češkoslovaški carinski tarif, ki se bo objavil prihodnje dni na podlagi pooblastilnega zakona. V zadnjem trenutku so sklenili, da se ne uvede nameravana visoka zaščitna carina, tako da novi carinski zakon prav za prav ne bo mnogo spremenjen. Splošno je obveljalo načelo, da se zavarujejo samo proizvodi one industrije, ki šele nastaja. Tudi na polju kmetijstva so znatno omilili prvotno nameravani protekcionizem.

Pri nas mraz - drugod strašna vročina

Newyork, 10. jun. tg. Huda vročina, ki že več dni traja v vzhodnih državah Severne Amerike, je do sedaj zahtevala že 100 smrtnih žrtev, in sicer v Newyorku 5, kjer je termometer dosegel 40°C. — Ceste in trgovine so popolnoma prazne, pisarniški nastavljenosti so po večini na dopustu, šole zaprte in sodne obravnave odložene.

Kairo, 10. junija. AA. Zadnja dva dni viada tu silna vročina. Termometer kaže v senci 46 stopinj Celzija.

Carigrad, 10. junija. tg. Včeraj so bile v Anatoliji silne nevihte z velikimi poplavam. Brzovlak na progi Eskdšehr—Angora je skočil s tira, ker je voda izpodkopala železniško progo. Pri tem je bilo 12 potnikov ubitih in 7 ranjenih, dočim pogrešajo 40—50 potnikov.

Moskva, 10. junija. AA. Ameriški letalec Materna je davi ob 1.50 odletel iz Beloje proti Habarovskemu. Ob 2.30 je preletel Irkutsk.

Strašen požar v Ameriki

Newyork, 10. junija. tg. Strašna požarna nesreča se je zgodila v Newarlingtonu v državi New Jersey. Ponoči je izbruhnil požar v celuloidni tovarni in se domneva, da je bil požar podtaknjen. Tovarna je popolnoma pogorela. Požar je zahteval 9 smrtnih žrtev, dočim je bilo prepeljanih v bolnišnice nič manj kakor 180 ranjencev. Pri požaru so se dogajali strašni prizori. V bližnji reki se je tedaj pokalo še mnogo oseb, posebno pa žensk in otrok. Veter je zanesel ogromne plamene prav do reke, tako da je nastala med ženskami in otroci strašna panika. Mnoge osebe so se hotele rešiti s tem, da so se obblečene vrgle v vodo in potopile, da se rešijo ognja. Bojijo se, da je pri tem več oseb utonilo, ker bo šele jutri mogoče dognati, ali so v reki utopljene.

Važni sklepi nemške socialne demokracije

Berlin, 10. junija. Socialistična skupina v pruskem deželnem zboru je imela sejo, ki so se je udeležili tudi člani socialistične parlamentarne skupine v državnem zboru. Socialistični poslanci so soglasno odklonili načrt, da se sedež nemške socialistične stranke prenese v Prago in so sprejeli sklep, da mora vodstvo socialistične stranke ostati v Nemčiji. — Nadalje so sklenili, da se bodo pogajali z vlado za doseg modusa vivendi in da bi se omogočili predsedniku stranke Welsu, ki se zdaj muči v inozemstvu, da se vrne v Nemčijo.

Trockij se ni spravil s Stalinom

Carigrad, 10. junija. tg. Trocki zanika vse vesti, ki so se razširile o tem, da se bo vrnil v Rusijo in da se je spravil s Stalinom, kot popolnoma neutemeljene.

Rjavo polt ustvarja NIVEA

CREME * OLJE

Oboje pospešuje, da vam polt potemni, a istočasno zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali Vas bodo za Vašo zdravo rjavo barvo. Toda pazite dobro: nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč si vedno prej vdrgnite NIVEA!

Nivea krema in Nivea olje sta nenadkriljiva in nedosegljiva, ker samo ta obojica vsebuje Eucerit.

NIVEA je poceni:
Krema Din 3.50, 6"—, 12"—, 25"—.

Popoln polom Hitlerjeve zunanje politike

Avstrija se nima več bati Nemčije

Dunaj, 10. junija. AA. »Reichspost« piše: »S tem, da je podpisala pakt štirih, je Nemčija formalno priznala neodvisnost Avstrije. Tako se je nemška vlada spontano in brez zunanje pritiska odrekla priključitvi Avstrije in priznala poljske meje, včevstvi koridor. To so dosegli nacionalni socialisti s svojo 10 letno kampanjo za odpravo versajške in saintgermainске mirovne pogodbe.«

Dunaj, 10. junija. Z. Innsbrucker Nachrichten poročajo iz Berlina, da že v začetku prihodnjega tedna pričakujejo naredbe nemške vlade, s katero bo razveljavila takso 1000 mark za polovanje v Avstriji. V tujakšnjih merodajnih krogih o tem sklepu nemške vlade ne vedo ničesar, naglašajo pa, da se ta sklep lahko pričakuje, čeprav Avstrija v tem oziru ni storila nobenih korakov. Čuje se,

da so inozemski upniki Nemčije zahtevali, da Nemčija ukine svoje protiavtstrijske odredbe ter da odstrani vse zapreke, ki škodujejo njeni trgovini. Med te spada tudi prepoved potovanj v Avstrijo.

Dunaj, 10. junija. Z. Zvezni kanceler dr. Dollfuss je davi ob 6 odpotoval iz letališča v Aspernu v London. Spremljal ga je vojaški ataše knez dr. Schwarzenberg.

Avstrija dobi milico

Dunaj, 10. junija. Z. Podkanceler Winkler je v svojem snočnjem govoru napovedal spremembe avstrijskega obrambnega sistema. Avstrijska vojska se bo iz dosedaj plačanega vojaštva spreminila v milico. Pogajanja o tem vprašanju se že vodijo.

Obsodba liških vstašev

Belgrad, 10. junija. AA. Pred državnim sodiščem za zaščito države je danes ob 11 padla razsodba proti Simetu Korčulanu, Joži Martinoviću in Marjanu Bilanu, ki so bili obtoženi, da so kot člani vstaške organizacije v Zadru prenašali od onod v Jugoslavijo propagandno gradivo, orožje in denarno podporo za oboroženo vstajo in nasilno odtrganje dela kraljevine Jugoslavije v posebno državo. Državno sodišče je dognalo njihovo krivdo in vse tri proglasilo za krive. Obsojeni so:

Korčulanec Šime in contumacia na dosmrtno robijo. Joza Martinović na 20 let robije, Marijan Bilan pa na 8 let robije. Vsi trije so obsojeni tudi na trajno izgubo častnih pravic.

Zadružne zadeve

Belgrad, 10. junija. 1. 19. t. m. dopoldne bo v sejni dvorani Glavne zadružne zveze seja žitne sekcije, na kateri bodo pretresali razna interna vprašanja. Na tej seji bo sprejet tudi poslovnik za to sekcijo in določena osnovna načela za ključ pri razdelitvi dobav med člane te sekcije.

Zborovanje bratovske skladnice

Ljubljana, 10. junija.

Danes dopoldne je bila v dvorani Delavske zbornice redna glavna skupščina Bratovske skladnice, na katero je prislopo v Ljubljano iz večjih slovenskih revirjev nad 40 delavskih delegatov in 23 zastopnikov industrijskih podjetij.

Skupščini je predsedoval podpredsednik Šober, ruder iz Zagorja, razen delegatov pa sta bila navzočna tudi rudarski glavar Strgar in tajnik Delavske zbornice Urahtnik.

Pred glavno skupščino je bila včeraj popoldne konferenca, ki so se je udeležili samo zastopniki delavstva in na kateri so se obravnavali vsi predlogi za skupščino. V zvezi s hudo gospodarsko krizo in s krizo, v katero je zašlo vse delavsko zavarovanje, so delegatje ostro grajali dejstvo, da sta državna rudnika v Velenju in v Zabukovici ostala Bratovski skladnici do danes skoraj dva milijona dolžna na zavarovalnih prispevkih in nista plačala niti prispevkov, ki sta jih upravi rudnikov pobrali od delavcev.

Izbrpno so debatirali o novem pravilniku v bratovskih skladnicah, ki je pred kratkim izšel in ki smo ga mi objavili v obširnem izvlečku. S tem pravilnikom se je socialni položaj delavstva znatno poslabšal. Novi pravilnik zahteva n. pr. od rudarjev, ki opravljajo izredno težko delo, 35 delovnih let in starost 60 let, da imajo pravico do pokojnine. Tako je bilo pri redukcijah v zadnjem času v celih vrsti primerov odpuščenih brez najmanjše pokojnine mnogo rudarjev, ki so imeli do 30 let dela za seboj. Konferenca je sklenila, da stavi na skupščini predlog, naj se službena doba zniža na 30 let, starostna pa na 55 let.

Današnja skupščina je v glavnem sprejela predloge delavskih delegacij. Pokojninski prispevek se v bodoče zviša na 14% plače (delavci in podjetniki plačujejo ta prispevek na pol). Upravnemu odboru je bilo naloženo, da stori vse potrebne korake, da se doseže izprememba členov 91, 93, 106, 107, 119, 140 in 154 novega pravilnika, ki najbolj v živo zadevajo delavske interese. Med drugim je v teh zahtevah mišljena zahteva, naj se karenčna doba 10 let spet zniža na 5 let, kakor je bila v veljavi pred novim pravilnikom. Glede zobnega zdravljenja naj se sestavi nov pravilnik, ki bo članom bratovskih skladnic nudil pravico do regularnega zdravljenja zob.

Po raznih formalnostih je podpredsednik Šober ob 1 popoldne zaključil skupščino.

Osebnosti vesti

Belgrad, 10. junija. 1. Z odlokom finančnega ministra so napredovali v 8. pol. skup. pri dravskem finančnem ravnateljstvu: Ludvik Lenić, Mira Grm, Blaž Sobotinčič, Marija Skulj in Anica Petrić.

Radi slabega spričevala v smrt!

Maribor, 10. junija.

Danes okoli 9 zvečer si je 21 letna Roza K o s i, učenka zadnjega letnika učiteljskega, stanujoča na Pobrežju, Cankarjeva ulica 5, s samokresom vzela življenje. Krogi so ji poglana v desno senec in je izstopila na levi senec. Vzrok tega obupnega koraka je slabo spričevalo. Revija si je to tako gnala k sren, da je segla po moralnem orožju in si uničila mlado življenje. Ob času, ko poročamo, še živi, vendar pa ni nobenega upanja na rešitev.

Švica lahko plača v zlatu

Bern, 10. junija. AA. Švicarska vlada je najela leta 1924 posojilo v Zedinjenih državah. Posojilo je bilo opremljeno z določilom o zlatu. Na vprašanje, ali se hoče ravnati po tem določilu, je švicarska vlada odgovorila pritrdilno.

Slovenci pri papežu

Sv. oče slovenskemu narodu

Da bi zmagali sedanje in prihodnje težave

V četrtek, 1. junija ob 5. popoldne se je odpravljalo proti Rimu 42 Slovencev, da se udeležijo binkoštnih slavnosti jubilejnega leta. V petek zvečer so po kratkem odmoru v Florenci, kjer so si ogledali najlepše zanimivosti, srečno prispeli v večno mesto.

Poleg štirih glavnih cerkva: sv. Petra v Vatikanu, sv. Pavla pred mestnim obzidjem, sv. Janeza v Lateranu in Marije Maggiore so obiskali tudi grob sv. Cirila, apostola Slovencev, sv. Cecilije in sv. Boštijana. Šli so kakor v skrivnostnem sprejemanju prvih kristjanov s svečkami v rokah po hodnikih najlepših katakomb sv. Kalista. Občudovali so umetniške slike v vatikanske pinakoteke, slavna dela znamenitih mojst v papeževem muzeju in neminljive tvorbe Raffaella in Michelangela.

Nudil se jim je očarujoč pogled na papežev Corteo: to je njegovo spremstvo, ko ga pri največjih slavnostih v sprejemanju princesse v cerkev sv. Petra.

Višek vsega pa je bila avdijenca pri papežu, katero so dobili po posredovanju ekselence nuncija Pellegrinetija in monsign. Madjereca, rektorja zavoda sv. Jeronima. Za tako majhno skupino je taka avdijenca nekaj izrednega.

V ponedeljek, 3. junija ob 6. zvečer je bila avdijenca napovedana. Ni bilo treba dolgo ča-

kati; zakaj že okoli pol 7. se je prikazala papeževa častna straža in takoj za njo sv. oče sam. Šel je od osebe do osebe in vsakemu stisnil roko; takoj so čutili, vsi, da imajo pred seboj res dobrega, ljubeznivega očeta.

V svojem nagovoru, ki ga je imel takoj nato, je sv. oče izvajal nekako sledeče:

»Sprejemamo vas z veseljem kot dobre sinove in hčere, kot zveste otroke, ki so prišli v jubilejnim letu obiskat svojega očeta. Sprejemamo vas z veseljem zlasti zato, ker ste zastopniki Slovencev — to ime veliko pomeni —, ker ste zastopniki onega naroda, ki je bil vedno zvesto udan rimsko katoliški cerkvi in od katerega upamo, da bodo sinovi hodili po istih stopinjah, kakor so jih hodili njihovi očetje, da bodo zmagali sedanje in prihodnje težave. V dokaz naše posebne naklonjenosti vam podajamo čudodelne svetinje in želimo, da bi se tudi njene milosti razširile na vas, na vaše sorodnike in prijatelje, na vse, katere zastopate.«

Svetinje je razdelil voditelj skupine dr. Odar, sv. oče pa je še enkrat podal vsakemu posebej roko in jim podelil svoj veliki blagoslov.

Prežeti globokega spoštovanja do papeža, z neizbrisanimi spomini so se romarji vračali v tork zvečer proti domu. Med potjo so si ogledali še Benetke. V sredo zvečer pa so se veseli šli s svojimi znanci v Ljubljani.

Jobovo trpljenje slovenskega brezposelnega očeta

Kočevje, začetek junija.

Sprehajam se po kočevskem mestnem »korzuc«. Solnce prijetno pripeka. Nedelja je in pred seboj imam na izbiri modernih ženskih toalet in modernih moških oblek. Kriza? Je, kjer je. Tu je ni. Pri teh je ob nedeljah še vedno bogato obložena miza in popoldanski sprehodi se končujejo po gostilnicah ob štajercu ali domačem majerlu.

Sredi gruče sprehajalcev me pozdravi visok, v obraz precej zarasel možak. Pogledal sem ga natančneje in ga prepoznal.

»Bog daj, Janez, dobrega. Kako je s teboj?«

Hotel se je nasmehnuti, pa se mu je lice raztegnilo le v strašno trpek izraz.

»Ce imate kaj časa, pa pojdite, prosim, malo z menoj!«, je poprosil.

Zavila sva iz mesta proti malemu gozdičku. — Možak je pripovedoval počasi in priprosto, toda s strašno zagrenjenostjo. Vse je povedal, kar mu je težilo srce. Trpljenje, ki ga prenaša dan za dnem ta sodobni slovenski Job, je trpljenje, ki ga

okuša tisoče slovenskih družin, katerih očetje so si še pred kratkim v potu svojega obraza služili črni vsakdanji kruh po fabrikah in globoko v rovih naših rudnikov, pa jih je podjetnik zapodil od dela in kruha in so na cesti začeli množiti armade brezposelnih. Dan za dnem je njihovo trpljenje huje, sami lačni in sestradani morajo gledati upadle in blede obraze svojih žen in posušena lica svojih rodni otrok. Njihova srca krvavijo, usta molijo in hkrati preklinjajo, mišičevje, željno dela in gibanja, pa se trga od silnih udarcev pesti po neobčutnih mizah. Prokletstvo današnjega časa? Če je kdo zaslužil to prokletstvo, naš delavec ga gotovo ni! Preveč je na njem odgovornosti za množično družino, katero prehraniti in h kruhu spraviti mu je edina želja.

Pa poslušajmo izpoved tega delavca!

»Prej, saj veste, sem zmirom delal. Bil sem najprej hlapec na kmetih. Pa sva se seznanila z dekle pri gospodarju in sva se vzela. Jaz nič, ona nič. Samo pridne in dela vajene roke. Pa sem si rekel: drugi odhajajo v mesto, v tovarne hodijo in rudnike, bolje se zasluži in manj se dela. Saj veste, kaj je hlapec. In sva se z ženo preselila v mesto. Jaz na rudnik, potem sem zmenjal, da sem delal na žagi. Prišli so otroci, eden, dva, tri, šest. Veste, da pri delavcih število otrok ne igra posebne vloge, če je le delo. No, in reči moram, da se je preje dobro zaslužilo: za hrano, obleko in obutev. Tudi za polič vina. Potem pa je se nenadoma zaočrnilo: tovarne so začele ustavljati delo, po rudnikih je zapela pesem redukcije, zaslužki so se

zmanjšali, življenjske potrebe pa so ostale neizpremenjene ali pa so se še podražile. In potem ni bilo več ne za obleko in kmalu tudi za obutev ne. Samo še za hrano.

Novembra lanskega leta je prišla zame najbridejša ura, ko je podjetje, pri katerem sem delal dolgo let, ustavilo sleherno delo. Kaj zdaj? Kaj naj zdaj počnem s šestimi majhnimi otroki, kateri najmanjši je komaj shodil, najstarejši pa še deseto leto ni dopolnil? In kaj naj počnem z ženo? Obrnil sem se na vse kraje, na vsa podjetja in privatnike, ki še sploh koga zaposlujejo. Lahko si mislite, kako je človek v takih trenutkih še posebno iznajdljiv. Toda, kamor sem prišel, povsod je že bilo prepolno in ni pomagala ne moja prošnja, ne mojih šestero otrok ne žena ne moje krepke roke. Nič dela! In potem strašen odmev: nič jela! Nič jela za šest zmerom lačnih kljunov, ki jih ne more skrbna mati zlepa nasititi, tudi če so vse kašče in shrambe polne, nič jela za pridno, delavno in skrbno ženo in mater, da zase sploh ne govorim.

In zdaj je od tega že polnih šest mesecev. Semtertje kakšen majhen zaslužek, semtertje podarjen kosček krompirja in koruze, semtertje od dobrih sre izprošen klob kvačo. Želodec pa zahteva in zahteva. Vsak dan vsaj po trikrat poterja od tebe: daj jesti! Zdi se mi, da sem svojega že nekako ukrotil, otročjih želodčkov ne morem nikakor ne.

Pogledal sem ga v obraz in mi ni bilo težko ugotoviti, da je »ukrotile« svoj želodec na račun svojega zdravja, zakaj tako življenje izpodje še tako močno telo.

»Zadnjič mi je eden izmed otrok zbolel. Pa so me spraševali, kaj mu je. Moj Bog, kaj mu je? Od lakote je zbolel! Kje naj otrok živi brez mleka, brez vsakih hranilnih snovi? Še odraslo in docela razvito telo potrebuje maščoba, pa ne tako, ki je komaj v razvoju! Od časa do časa kupim liter mleka za šest otrok! To je vsa maščoba, ki je kdaj pri hiši.

Pa svet tega ne razume. Nikjer, kjer je sitost doma. Tudi v šoli ne. Namesto, da bi se tam brigali za to ali je kdo od otrok lačen, pa izprašujejo, ali si in zakaj nisi vpisan v to in ono društvo. In še pravijo, da se bomo morali starši zaradi tega zagovarjati! Tako se mi zdi, kakor da se ti ljudje iz vseh nas norčujejo. Moji otroci niso ne komunisti ne kaj drugega,

samo lačni so,

lačni kruha, ki ga imajo drugi na pretek!

Kaj bočem zdaj, gospod? Kolikor sem sploh kake podpore mogel dobiti, sem jo. Zdaj nimam

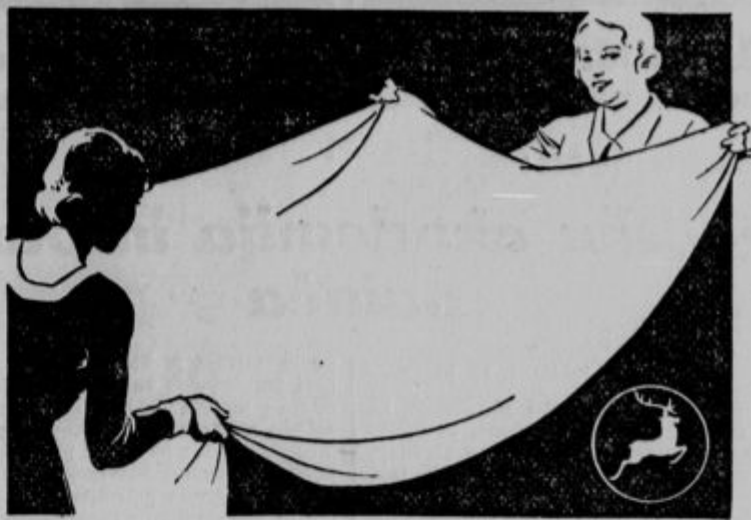
Kaj pa sončna obla in njeni svetlobni žarki in iz obeh se porajajoča toplota? Kakor sveta Trojica: sonce — Bog Oče, ki je vse ustvaril, sončni žarki — kakor Bog Sin, ki se je od vekomaj od Očeta rodil in je vprav tako ustvarjal za Očetom kot Sveti Duh, gorkota, ki izhaja iz obeh.

Težko razumemo te primere, neprimerno težje razumemo bogastvo edinstva trojstva najvišjega bitja, ki je eden in so trije in so vsi trije eden.

*

Ker je tri eden v tem edinem primeru, je čisto matematično pravilno, da je skupnost tisto, po čemer razumemo, da tri ni tri, ampak eden sam. Bistvo vseh treh, ki so eden, je skupno vsem trem. Bistvo pa je, da je, da je samo od sebe in neskončno popolno in mu pravimo Jahve (je, ki je; sem, ki sem). In kaj bi bilo brez Njega? Ali ni vsa človeška popolnost (ki je tako popolna, da so povzdignili človeka za »boga«, kateri niso poznali in ne poznajo »Boga«) ali ni le odsev, sončni žarek iz sončne oble popolnosti? Jaz sem eden in kako bi mogel imeti lastnosti, ki bi ne bile moje, ki bi bile tvoje? Kar jih imam, so moje in nihče mi jih ne bo odvzel in si jih prilastil. Čudovita pa je resnica in trden nauk, da so trije in imajo vsi trije iste lastnosti: da je Bog (in v njem tri božje osebe) neskončno popoln, duh, večen in nespremenljiv, povsod priujoč in vseveden, neskončno moder in vsemogočen, neskončno svet in pravičen, neskončno dobrotljiv in usmiljen in brezmejno resničen in zvest — da je vsepopolnost. In dela vseh treh so, kakor da bi deloval le eden in iz istega spet vidimo, da je le eden. — Kdo je ustvaril svet, mene? Bog Oče je bil tako milostljiv, a težko se bo našel kdo, ki bi dokazal, da me ni ustvaril tudi Bog-Beseda in večni Sveti Duh. Kdo je odrešil človeštvo? Veliki trpin Kristus križani in prav toliko največji ustvarjavec Bog-Oče in vsevedni vodnik Sveti Duh. Ljudi posvečuje na prvi vesoljni krščanski praznik na svet prišli Bog-Sveti Duh in v Njim njegova druga, vojda Izraelcev in preganjani učenik in napovedanec, Jagnje jagnjetov.

Ljudje se res težko umislimo v to skrivnost, pa

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdanj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinjim temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pozite prav posebno na izvirni ovaz in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponorejenih mil.

SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO

... ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI

Rimske izkopanine pri Metliki?

Metlika, 9. junija.

Delo na banovinski cesti čez Vejar je že drugi teden v teku. Delavci so prekopali sedaj čez prosti travnik. Tam je prav v cestnem terenu velika gomila, nekaj najdovski grobov. Menda je bilo tisto mesto že enkrat prekopano, pa vendar so srečni najditelji izkopali starinski vrč, ki pa so ga po nesreči razbili. Strokovnjaki se še niso izrazili, ali je to ostanek starih Kelto, ali ga je tam izgubil kaka rimska Julka, ali pa je pred sedanostjo služil kakšni prostijski Marički za spravo pepela.

Strela ubija in užiga

Dobrepolje, 7. junija.

Dne 31. maja je strela ubila v sobi 14letno Frančiško Kozar iz Zagorice. Bila je menda »vodena strela«, ker ni nič zgorelo. Dekličina mati je bila samo dober korak od hčerke in jo je samo puh podrl, a ji ni napravil nič budega. Deklica pa je bila takoj mrtva.

Isti dan je strela udarila v šupo na Mali Hlovi gori. Pogorela je šupa in seno v nji.

niti solda več in od nikoder mi ne bo nič padlo. Kaj hočem napraviti s petimi, le še napol zdravim otroki in šestim od gladi bolnim? In z ženo, ki hira vsak dan bolj samo ob pogledu na svoje otroke: Ziveti ne morejo, moriti ne smemte.

In z njegovih udrlih oči je pritekla solza: ena, dve; zajokal je. Ta mož, ki je bil navajen vsikdar trdo delati, ki že leta in leta ni imel solze v svojem očesu, je jokal pred menoj ko otrok. In tačas sem videl, kaj se to pravi: oče. Pa čeprav preprost, nešolan delavec, v svojem očetovstvu je višji in globlji od onih, ki jih otroci stokrat na dan kličejo za papake in atke.

Težko mi je bilo ob možu, ki so mu solze tekale zaradi svojih lačnih otrok. Kaj sem mogel storiti? Obljubil sem mu, da napravim prošnjo na kočevsko Vincencijevo konferenco, da mu nakloni kakšno podporo, kdor more pa kaj več, naj vpraša pri uredništvu »Slovenca« za njegov naslov. — V. B.

smo tudi iznajdljivi in si znamo pomagati. Kdor je naredil, pravimo: ta je. — Le težko gledamo polnost, ker smo tako majhni (samo bore drobec Tvojega stvarstva) in si lažje mislimo vse v manjši meri in tako nas je Oče ustvaril, Sin odrešil in Sveti Duh nas posvečuje. Ni zmota, le človeška omejenost je vzrok nepopolnosti.

*

Kjer je skupnost, je tudi razlika. Drevo!

Kako bo raslo drevo, če ni korenin? Kako bo obrodilo sad, če ni debla in korenin, iz katerih bi srkalo in potem uspevalo? Tako je Oče korenina, Sin debla, sad pa Sveti Duh, pravi med pravimi osebam Troedinega. Ali si ne more učenec prisvojiti toliko učenosti, kot jo ima učitelj? Še več lahko, pravi izkušnja. In vendar je učitelj učitelj in učenec učenec, pa četudi več ve. In plamenec lahko prižgemo ob plamenici in obe gorita z enako močjo in enakim veseljem in vendar je luč ene iz luči druge. Skupnost je torej, vendar je tudi razlika, da je Sin iz Očeta in Sveti Duh iz obeh in so kakor primera o drevesu in plamenici in učitelju in učenec.

Kdo bo razumel vse to?

Nihče! Veliki mojster, mislec in učenik sveti Avguštín je zapisal: »Vsemogočno Trojico — kdo jo sprejme?« (Conf. XIII. 11.) S to skrivnostjo je Bog pokazal, da je človek človek (in naj ne imenuje sebe edinega Boga, kot premnogi hočejo) in naj bo ponižen s svojim darom — razumom in naj se ne po- višuje čez samega sebe in naj ne sega v Boga, ki je sonce samo. Nikar ne oslepimo v sončni luči! Svetilniki so bili, ki jim je sam Jahve (in Jezus Kristus in posebno še Sveti Duh z darom modrosti) pomagal, a niso rešili skrivnosti. Sv. Izidor, sintetični svetilnik Tomaž Akvinski, sv. Avguštín, sv. Anzelim, učenik Tertulijan, apostol in učenik narodov sv. Pavel in ljubljene Gospodov sv. Janez in nešteto drugih. Kdo bi jih prešel in zanikal njihovo razumnost in ljubezen in vendar skrivnost je ostala skrivnost, kakor jih še mnogo bolj preostalih bo.

V svarilo in iz silne ljubezni in modrosti je razodeta skrivnost skrivnosti — nauk o presv. Trojici.

Duh. svetnik Janez Meršolj

Danes praznuje priznana rateška župnija 25letnico, od kar hodi za svojimi ovčicami dobri pastir, g. duhovni svetnik in župnik g. Janez Meršolj.

V onem delu naše epe domovine, iz katerega je izšlo že največ duhovnikov, tam kjer se dvigajo vrhovi velikarov in kjer Sava v skalovju buči, tam je tekla zibelka releskemu gospodu. Dne 26. decembra 1868 je v Radovljici zagledal luč sveta. Dopršil je najprej domačo osnovno šolo, potem so ga starši poslali v Kranj na gimnazijo, pozneje pa na Alojzijeve v Ljubljano. Dne 24. julija l. 1892 je zapel v rojstnem kraju novo mašo. V začetku junija l. 1908 je prišel med nas in med nami biva že četrto stoletje.

Takoj ob njegovem prihodu je bilo njegovo glavno geslo: župnijo versko prenoviti. To je prav v veliki meri tudi dovršil. Ustanovil je Marijino družbo za fante in žene, društvo za dekleta pa močno oživil, upeljal posvečevanje družin presv. Srcu in apostolstvu moč, ustanovil še več drugih verskih organizacij in bratovščin, ki so pospeševale lepo krščansko življenje v župniji. Veliko skrb je posvečal vzgoji mladine. Vsem tem organizacijam je manjkalo primernega prostora, zato je začel misliti, kako bi preskrbel primerno streho družini. Iz besed so postala dejanja in l. 1922 je dovršil lep, prostoren cerkveni dom z gledališkim odrom. Ta dom je krona vsega njegovega dela, v njem je zapisana zgodovina njegove požrtvovalnosti. Ta dom je spomenik, ki bo še poznim rodovom pričal, da je nekoč živel med nami mož, ki je noč in dan delal za blagor svojega ljudstva. V vsem tem, kar je on naredil še kot ustanovitelj in predsednik bivšega Prosvetnega društva bi lahko napisali obširno knjigo, ki bi živo pričala, da je storil mnogo več, kakor pa je mož storiti dolžan. On pa ne hrepeni po publi časti tega sveta.

Zelo je skrbel tudi za lepoto hiše božje in njene okolice. Napravil je novo pokopališče, nove zvonove, ozaljšal in prenovil cerkev, pred leti vanjo napeljal tudi krasno električno razsvetljavo, da je naša cerkev sedaj res lepa in prijazna. Kakor je vedno vneto delal na cerkvenem in kulturnem polju, tako je tudi rad pomagal pri gospodarstvu. Veliko zaslug ima pri dograjitvi novega postajališča, s katerim je naša okolica mnogo pridobila. Zavzel se je tudi za ustanovitev strojne zadruge. Pa tudi drugače je bil vedno na razpolago kmetu s svojimi nasveti. Koliko dobrega pa je šele storil v duhovnem oziru! Vse to bo ostalo skrito našim očem, njegova duhovna dela so zapisana v knjigo življenja in gredo za njim. Ni čuda, če mu glavo pokrivajo že sivi lasje. Sai je bival med nami vsa ona leta, ki so s krvjo naših moč in fantov zapisana v zgodovino človeštva. Vsa leta strašne svetovne vojne je bil pri nas, tolažil žalostne, molil in prosil Boga naj priznane svoemu ljudstvu in odvrne od njega šibo svoje jeze. H koncu bodi povedano še to, da je dvakrat preskrbel veliko duhovno žehto in več malih za posamezne stanove. Tako je vseh 25 let z delom in molitvijo delal za napredek župnije, da je versko življenje med nami lepo cvetelo in rodilo dober sad.

Za vso njegovo požrtvovalnost se mu danes v cerkveni dvorani poklonijo vsa društva in organizacije. Naj bo ta poklon izliv naše hvalečnosti do sivolasega pastirja. Za vse njegove žrtve in trpljenje mu v svoji revščini ne moremo dati v zahvalo bogatih zemeljskih darov. Zato smo pripravili najlepši dar, duhovni žopek, v katerega smo vpletli dva najlepša cveta iz vrta našega življenja — v cveta sta molitev in dobra dela.

Vam, današnji slavljence kličemo: On, kateremu ste se posvetili, naj Vas blagoslavlja in ohrani med nami do skrajnih mej življenja. Ljubezen ste sejal med nas, zato je ljubezen zrastle za Vas. Amor jungit!

Skrivnost skrivnosti

»Kdo je in kako bi mogel to povedati?« (Avguštín: Conf. XIII. 11.)

Slaboten je naš razum.

Ne vemo, kaj je elektrika, magnetizem, kaj rast rastlin, luč in drugo. Morda še dolgo ne bomo vedeli. Nikdar (na tem svetu vsaj ne) pa ne bomo spoznali globin trojstva enega Boga. Kdo bi tudi gledal v sonce, da bi oslepel; kdo bi prelił morje v jamico z žličko, kdo bi premeril neizmerno ozračje. In vendar... Z lahkoto bi premeril vesoljstvo, izčrpal morje, razlil v žgočo sončno svetlobo, preiskal čudne sile okultizma, če mislimo na presveto Trojico. — V tej skrivnosti si spomagamo samo s primerami in v teh se in se moramo vedno prav živo zavedati, da so vedno le primere, ki so nepopolne in se ne dajo enačiti, če imamo v mislih brezmejnega Boga.

Zato!

Ali ni sonce kakor sveta Trojica? Sonce je eno, a vidimo jih troje: enega na nebu, enega v vodi in tretjega v ogledalu, če ga držimo nad vodo. Je pa le eno in kdo bi rekel, da ne vidi treh, če jih vidi. — Seveda je vedno pomniti, da je primera le primera in čisto nič več. Kajti sonce je eno, če jih tudi vidimo troje, a tudi Bog je eden, a so tri osebe, kot bi morala biti tri sonca. Torej: primera je in ni. Svetlobni žarek lahko razkrojimo v rdečega, modrega in rumenega in vendar je le en svetlobni žarek, vsebuje torej trobarvno luč.

Če opazujemo osvetljeni ametist od treh strani, kdo bo trdil, da ne vidi škrlatno-rdečega, vijoličasto-modrega in kot roža rdečega. Kljub temu gledamo le prelepi ametist.

Povem naj še primero o vodi, ki res šepa, pa kljub temu ponazarjuje. Voda je lahko trda snov (led), pa je tudi tekoča (voda-studenec) in še plinasta (hlapi, sopara). Seveda v različnih časih, a kljub temu je voda le voda in morda je Bog ustvaril to zdravje tudi zato tako, da bi lažje umeli in verovali v to skrivnost.

Današnja

nedelja

veljaj obisku

velesejma

Ljubljanske vesti:

Trgovska akademija in banska palača

Ljubljana, 10. junija.

Pri zgradnji poslopja Trgovske akademije, ki je v surovem stanju že skoraj dovršena, je prišlo sedaj, kakor čujemo, do nenavadnega spora, ali bolje rečeno, do nesporazuma, ki pa je k sreči le formalno-juridičnega značaja. Kakor znano, se gradi novo in res impozantno šolsko poslopje ob ogli Bleiweisove ceste in Gregorčičeve ulice. Na nasprotnem oglu pa stoji traki palače banske uprave. Nastala je bojazen, da bi banska palača sedaj izgubila na svoji reprezentativnosti, ker je poslopje Trgovske akademije pač nekoliko višje. Pred dnevi pa je bil izdan, kakor čujemo, celo ukaz, da se mora ustaviti nadaljnja gradnja Trgovske akademije. Ne glede, da bi s tem izgubilo delo čez vse poletje 130 delavcev, pa je bil ta ukaz tudi juridično zgrešen in zato se Ljubljanska gradbena družba, ki poslopje gradi, seveda ni mogla — če je bil res tak ukaz izdan — ozirati nanj in dela ni ustavila. Stavb-

no dovoljenje je bilo izdano v redu in prav tako tudi polnomočno veljavno odobreni tudi vsi načrti. Banska uprava je bila ob komisijem stavbnem ogledu za Trgovsko akademijo povabljen kot mejašinja, vendar pa tedaj ni bilo z njene strani nobenega ugovora. Stavbno dovoljenje je bilo torej izdano z njenim privoljenjem, in sicer kot mejašnje in kot stavbne nadzorstvene oblasti in to dovoljenje se ne da nič več preklicati. Sicer pa bi bilo tudi čudno, če bi se naenkrat taka važna stavba, za katero je bilo treba toliko truda in žrtev, naenkrat ustavila, ko je skoraj že dovršena!

Vedeti pa moramo tudi, da opravlja v Ljubljani funkcijo stavbne policije mestni magistrat kot prva instanca in da je banska uprava le nadzorstvena oblast. Mestni magistrat pa bi mogel sedaj, ko je bilo končno veljavno izdano stavbno dovoljenje, ustaviti zgradbo le v primeru, če bi se pokazali bistveni tehnični nedostatk. Teh pa pri tej zgradbi ni, vse prej! Torej niti magistrat ne more ustaviti stavbe, vsaj če se upoštevajo obstoječi zakoni in pravni red.

Pa še drugo je treba upoštevati: banska palača je bila zgrajena v povsem drugem času, kakor je današnja. Današnja stavbna tehnika je kar drugače razvita, kakor je bila tedaj, ko se je banska palača gradila. Spremenil se je tudi okus in potreba.

Banska palača torej ne more biti merodajna za stavbo Trgovske akademije. Kot arhitektonska umetnina sama na sebi ne bo banska palača prav nič izgubila. Mi smo res dne 24. maja ugotovili, da bo banska palača nižja od Trgovske akademije, s tem pa še nismo zahtevali, naj se Trgovska akademija zniža za eno nadstropje ali celo dve. Banska uprava bi morala poprej zavzeti svoje stališče k tej novi zgradbi. Sicer pa ima banska palača še možnost, da jo povišajo za eno nadstropje. To je tehnično izvedljivo in se bo moralo v kratkem tudi izvesti, ker prostorov manjka tudi raznim pisarnam banske uprave.

Vsi pomisleki proti višini Trgovske akademije so torej v vseh ozirih neutemeljeni in zato pričakujemo, da bodo te formalne ovire h končni dograditvi poslopja Trgovske akademije same ob sebi odpadle, kar bo v splošno korist.

Hubertus

terpentinovo in navadno milo

Varčna gospodinja računa z vsako paro in skrbi za to,

Regulacijska dela v Ljubljani

Ljubljana, 10. junija.

Stari jez pod trimostjem, ki ga je povodenj peldria, je bil tako uničen, da se ga ni splačalo več niti restavrirati, saj razen nekaj kamnov in gruča ni od njega ostalo prav nič. Včeraj so pričeli graditi pod trimostjem nov jez, ki bo branil pred vodo regulacijska dela na Ljubljani. Nov jez pa so zgradili na drugem mestu, kakor je stal prejšnji. Med tem, ko je stari jez stal pod novim dolnjim mostom, je novi jez zgrajen višje v strugi, tik pod starim srednjim mostom.

V strugi nižje trimostja je od deževja in povodnji ostalo še nekaj vode, ki je preprečevala izkopna dela. Na delu so zadnje dni črpalke, ki so iz struge izčrpale že mnogo vode in bo struga morda že jutri kar suha, seveda, če ne pride vmes zopet kakšno deževje. Ljubljanska gradbena družba, ki opravlja letos regulacijska dela, pa upa, da se bodo mogla že v torek pričeti na novo tlakovalna dela na dnu struge. Ob povodnji je bila nevarnost, da voda razdre in uniči tistih 50 metrov (v dolžini) tlakovane, oziroma betoniranega dna, ki so ga dovršili že pred povodnijo. Izkazalo pa se je, da je betonsko dno ohranjeno. Voda je sicer nanesla na beton mnogo gruča, vendar pa to ni bilo v škodo. Gručica sedaj sicer ne bodo odstranili z betona, zakaj če pride do nove povodnji, je gruča najboljša varovalno sredstvo

proti nadaljni škodi, pač pa bodo gruča odstranili tik pred izvršitvijo vseh letošnjih regulacijskih del. Izkop narašča sedaj stalno in bo kmalu doseženo prejšnje stanje. Precej škode je povodenj napravila na tiru za malo železnico v strugi. Ponekod je voda tir kar zvila, drugje je zopet izpodkotala nasip pod tiro, tako, da ga je bilo treba temeljito popraviti.

Zaradi povodnji in deževja so izgubili delavci, zaposleni pri regulaciji Ljubljane, 10 delovnih dni, podjetje samo pa je toliko izgubilo na času, čeprav upa, da bo regulacijska dela še izvršila do predpisanega roka. Zato bodo najbrže delavci delali sedaj tudi ob nedeljah, da pridobe na izgubljeni mezd, podjetje pa na čas. O tem bo odločala najbrže še Delavska zbornica. V Ljubljani delajo 16 ur na dan, v dveh shiftih. Podjetje skuša doseči vsaj en shift tudi ob nedeljah.

Pri regulacijskih delih, zlasti pa pri gradnji novega jez pod trimostjem, so našli delavci v strugi tudi več zanimivih zgodovinskih predmetov. Že lani so našli v strugi razne starinske in seveda zarjavele meče in sablje. Letos pa so pod trimostjem našli razne zarjavele, več stotletij stare ključice iz dobe gotskega in romanjskega sloga, dalje bajonet iz dobe francoske okupacije in eno sulico. Te predmete bo podjetje izročilo sekciji za regulacijo Ljubljane, ta pa jih bo izročila bodočemu mestnemu muzeju.

Ljubljansko vreme preteklega tedna

od 3. do 10. junija.

Sobota 3. t. m. je bila precej topla dan (maxim. 25° C), ozračje je bilo večinoma mirno, oblačnost neba se je precej menjavala in iz debelejših oblakov je zvečer celo malo deževalo. Po večini jasni noči, je nastopilo lepo jasno nedeljsko jutro. Kmalu pa so se začeli pojavljati oblaki, ki sicer niso bili množični, a so do večera izpremenljivo pokrivali nebo. Ko se je zvečer zjasnilo, je ostalo jasno, z nekoliko motnjami v ponedeljek čez dan, do torka zjutraj. V ponedeljek je začel barometer padati in posledica temu so bile nevihte, ki so nastopile v torek bolj pozno popoldne in ponoči večinoma v okolici Ljubljane. V torek je bilo čez dan precej lepo, po četrti uri je nekajkrat po malem kapljalo in slišalo se je grmenje. Malo več dežja je padlo popoldne, ko je tudi nad nami gmelno. V sredo 7. t. m. je ležala zjutraj nad Ljubljano megla; ko je ta izginila, je bilo oblačno, toda kmalu se je zjasnilo. Nato se je nebo znova zoblacilo, tako da je bilo čez dan večinoma oblačno in po četrti uri je padlo tudi malo dežja (1,7 mm). Dež se je ponovil v četrtek zjutraj od 6.40 do 7.20, ta v obliki precej močnega naliva popoldne ob pol 12. Po nadaljnjem razvoju oblakov ta dan se je nekako ob dveh popoldne slišalo grmenje, padlo je še nekaj kapelj, nakar pa je nastal precej lep popoldan in jasen večer. Jasna noč na petek je pripomogla k nočni ohladitvi zraka in nastanku megle, ki je ležala v petek zjutraj nad Ljubljano. Termometer je kazal to noč najmanjšo temperaturo 5,8° C, dočim je bila lanske oz. predlansko leto v vsem tem mesecu najnižja temperatura 7,8° in 9,9° C. Ko je v petek nekako ob 8 megla izginila, smo imeli tam popoldne splošno jasno potem pa večinoma z visokimi oblaki prekrito nebo. Popoldne so se začeli razvijati tudi nižji oblaki, začelo se je okoli tretje ure grmeti in in padlo je nekaj dežja. Ob 5 je zajel Ljubljano močan naliv, trajajoč kakih 5 minut, potem pa se je začelo jasnit. Tudi v noči na soboto je bilo hladno (7,7° C), zjutraj pa je nastopila megla.

© Dobrodelna tombola za otroke, Opozorjamo slavno občinstvo na dobrodelno tombolo »Za otroke«, ki bo nepreklicno danes ob 3 popoldne na Kongresnem trgu. Krasi, dragoceni dobinki in plemeniti namen tombole naj vsakega podžge, da kupi še danes zadnji dan nekaj srečk in poskusi svojo srečo. Srečke se bodo razprodajale popoldne in popoldne in vseh važnih križiščih zlasti pa na Kongresnem trgu.

© Stanovanjski najemniki prirede protestni shod proti pretiranim najemninam v torek, dne 13. junija 1933 ob pol 7 zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Pridite brez izjeme vsi na shod!

© Godba 40. pešpolka Triglavskega priredi danes ob 11 do 13.30 promenadni koncert v Zvezdi v korist Rdečega križa pod vodstvom višjega kapelnika g. Fr. Vimerja.

© Na klavirski produkciji, ki jo priredi z gojenci zagrebske glasbene akademije prof. Kumar v Ljubljani jutri, v ponedeljek, so zastopani naslednji skladatelji: Franjo Dugan ml., Slavko Osterc, Danilo Svara, Fran Sturm, Emil Adamič, Ivan Matičič, Ivan Grbec, Janko Ravnik, Mihovil Logar, Boris Papandopulo, Božidar Kunc, Josip Slaven-ski. Že po programu je ta produkcija izredno interesantna. Priliko bo bomo imeli ta večer prvič slišati mlade klaviriste iz Zagreba. Vstop je prost proti nakupu sporeda, ki stane 3 Din in se dobi v ponedeljek v Matični knjigarni. Produkcija je v Filharmonični dvorani, začetek točno ob 18.

© Izleti društva »Krika«. Dne 18. junija pešizlet prijateljev narave na Zaplaz pri Catežu na Dolenjskem. Odhod iz Ljubljane z izletniškim vlakom do Radohove vasi, Velike Loke ali Trebnjega. Na vseh postajah vodniki. Prvi skupina obišče slikovito Primskovo s prekrasnim razgledom. Sestanek vseh skupin na Catežu, kjer bo preskrbljeno za ceneno kosilo. Povratek zopet z izletniškim vlakom. Prijava ni potrebna, sestanek na glavnem kolodvoru. Vabljeni vsi! — Dne 2. julija krožni avtomobilski izlet na progi Ljubljana, Ribnica, Kočevje, Žužemberk, Muljava, Višnja gora, Ljubljana. V vsakem kraju ogled zanimivosti pod strokovnim vodstvom. Kosilo v Kočevju, večerja v Višnji gori. V Žužemberku kopanje v Krki. Obvezne prijave sprejema unionska trafikla, Zvezna knjigarna, trgovina Samec na Mestnem trgu in propagandni odelek »Krika« na velesejmu, paviljon I. Cena za vožnjo in prehrano 75 Din. Plača se 40 Din ob prijavi, 35 Din do 1. julija.

© Jutri, dne 12. junija, prostovoljna javna dražba moške konfekcije v Prešernovi ulici 54, dvorišče.

da se v njeni hiši uporablja samo to milo, ki je povsem domače in poceni. — Dobite ga pov sed

© Glavni odbor za obdelovanje Barja prosi vse, ki so fotografirali zadnje poplave na Barju, da izvolijo dati odboru 1—2 posnetka slik na razpolago proti povračilu stroškov in poslati slike z računom na naslov Glavnega odbora za obdelovanje Barja v Ljubljani. Novi trg, 3 ali pa jih izročiti v roke tajnika dr. Frana Spiller-Muysa, Dalmatinova ul. 3. (pisarna dr. Grabloveca.)

SUKNO TEOKAROVIC

LJUBLJANA
GRADISČE 4 NASPROTI DRAME

Pozor!

Oglejte si na velesejmu v paviljonu „M“, kako se izdeluje naše suknjo. Velika izložba suknja, buret svil, odev, nove strojne in pletilne volne.

© Kdo želi slišati lepo in užitekopolno petje, naj se udeleži koncerta pevskega društva »Kra-kovo-Trnovo«, ki bo v petek, dne 16. junija 1933 ob 8 zvečer v Dramskem gledališču. Cene sedežem od Din 20 navzdol.

Danes se — o deželani na semenj odpravite in potem pa — kakor lani, Slamiča pozdravite!

© Poskušanje samoumor in dve nesreči. Včeraj se je v stanovanju svoje zaročenice v Gerbičevi ulici v samomorilnem namenu ustrelil z revolverjem v prsi 23 letni učitelj Slavko S. iz Most. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so takoj nudili zdravniško pomoč. Rana je sicer huda, vendar k sreči ni nevarna za življenje, seveda, če ne nastopijo komplikacije. O vzroku poskušene samoumora niso znane podrobnosti. — Iz trboveljskega rudnika so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 34 letnega rudarja Ferdinanda Kunstlja, stanujočega v Retlaju. Na Kunstlja se je v rudniku vrlo tramovje ter ga pokopalo pod seboj. Nanj je padlo tudi več kamenja. Kunstelj ima nevarne poškodbe na glavi. — Cirkularka je odrezala med delom palec desne roke 23 letnemu delavcu Jožetu Bartolu s Hriba v Loskem potoku.

Dr. Volavšek
ne ordinira od 15. VI. do 9. VII.

© Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje mesto hišnika za zgradbe nove Carinarice ob Vilharjevi cesti v Ljubljani, pod sledečimi pogoji: 1. Prosilec mora biti jugoslovanski državljan, 2. Predložiti mora dokazila o sposobnosti za manjša instalacijska dela na vodovodnih, električnih in plinskih napravah ter dokaze o sposobnosti v ravnanju s parnimi kotli in centralno kurjavo. 3. Prosilec mora biti poročen in vajoščne proš in ne sme biti star nad 40 let. 4. Predložiti mora zdravniško izpričevalo, da je telesno in duševno zdrav ter navstveno spriče-

valo, da je neoporečen. Z mestom hišnika je zvezano prosto stanovanje v stanovanjski koloniji Carinarice, poleg tega se mu pa določa tudi primerna nagrada za upravljanje hišniških poslov, katere bi smel vsi skupno s svojo ženo. Prošnje, opremljene z vsemi dokazili in pravilno kolkovane, je vlagati pri mestnem načelstvu v Ljubljani do 20. junija 1933 popoldne.

© Pastoralna konferenca za duhovnike mesta Ljubljane bo v četrtek 22. junija ob 15.30 v škofiškem semenišču.

© Danes vsi na vrtno veselico v »Hribarjev gaj«, Kozelja, ki jo priredijo gasilci tobačne tovarne v Ljubljani. Začetek ob 16. Vstop prost.

© Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

PUDER DOUCE FRANCE
parfumerije LUBIN-PARIS

vsebuje skrivnost mladosti, ker

PUDER DOUCE FRANCE

daje dovršeno polt, hrani kožo, odpravlja črne pikice, dolgo ostane na obrazu ter ima prijeten, trajen in diskreten vonj

Že po prvi uporabi postanete stalen odjemalec

PUDRA DOUCE FRANCE
LUBIN-PARIS

Dobi se v vseh apotekah, drogerijah in boljših parfumerijah

Cerkveni vestnik

Dekliška Marijina kongregacija pri oo. frančiškanih v Ljubljani slavi danes 20 letnico obstoja. Spored proslave: Ob pol 6 zjutraj govor dr. p. Romana Tomina, nato slovesna sv. maša. Ob 9 govor dr. p. Angelika Tomina. Ob pol 3 popoldne slovesna molitvena ura, ob pol 9 slavnostni govor dr. p. Regalata Cebulja, nato slovesne litanije in zahvalna pesem. Prisrčno vabljeni!

Skupna molitvena ura v ljubljanski stolnici bo, kakor vsak četrtek, tudi na praznik sv. R. T. od 8 do 9 zvečer pred izpostavljenim presv. Zakramentom.

Izredno nočno češčenje presv. Srca Jezusovega v stolnici sv. Nikolaja bo v noči od 15. na 16. junij. Može in mladeniči, nočni častivci, bodo molili iz knjige »Večna molitev« 28. uro: Za praznik presv. R. T. Prva molitvena ura se prične na praznik ob 9 zvečer. Sv. R. T. bo vso noč izpostavljeno. Pridife, zadostujmo!

Mišice in živce krepi solnčenje ako se maže telo z originalnim Niggerol oljem ali kremo (Patent št. 5922) za solnčenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Naznanila

»Ljubljana« ima nujno pevsko vajo v ponedeljek ob 20 in sicer za torkov nastop. Udeležba vseh pevk in pevcev obvezna. — Pevovodja.

Gasilno društvo pri Sv. Gregorju vzporedi danes ob treh popoldne znano ljudsko igro »Carski sel«. Ker je čisti dobiček namenjen gasilskim potrebščinam, vabimo prav vse, da se udeleže te lepe igre.

Poizvedovanje

Šofer avtobusa Pepi Goričan, Tržič, je izgubil na binkoštno nedeljo popoldne rjav, prazen kovčeg ter lepo prosi najditelja, da bi mu ga prinesel.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 11. junija: TARTUFFE. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 12. junija: OKENCE. Red A.

Torek, 13. junija: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 11. junija: JIM-JILL. Opereta. Izen. Znižane operne cene.

Ponedeljek, 12. junija: zaprto.

Torek, 13. junija: MARTA. Red D.

IGNACIJ NAROBE, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Kamnik

Krožek prijateljev Francije v Kamniku je imel te dni svoj ustanovni občni zbor ob udeležbi večine članov. Dosedanje delovanje je pokazalo, da bo društvo prav lahko in uspešno delovalo, posebno ker ima na razpolago prav lep lokal, katerega mu je prepustil dekan gosp. Rihar. Inventar so posodili člani krožka. V novem lokalu je imela dozdaj 22 predavanj gospa prof. Klavdija dr. Zvolkveja, enega gospa Barica Rusova, dvoje skioptičnih predavanj pa je imel lektor g. Lacroix. Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica gospa prof. Klavdija Zvolkveja-Gabrijeleč, podpredsednik g. vl. sv. dr. Fran Vidic, tajnica gospa Mariola Finkova, blagajnica gdč. Minka Polakova, knjižničar g. Ivan Zika, odborniki gospa Barica Rusova, g. dr. Zvolkveja in gdč. Manca Stergarjeva. V nadzorstvu sta gg. san. insp. dr. Julij Polc in g. Evgen Lesawicki, v razsodišču pa gospa Anica dr. Karbova, gdč. Ela Vremsakova in gg. dr. Janežič, Stuzi in Horvat. Krožek ima svoje predavanja ob torkih zvečer.

Za dom dobite priatna haloška vina po 5 Din pri »Zlati kapljici« na Vrhopoljah.

V nedeljo, dne 11. junija ob 4 popoldne v Unionu v Ljubljani

veliko zborovanje katoliških žen in deklet

★

Univ. prof. dr. J. Ujčič: Kršč. zakon in kršč. družina po naukih papeža Pija XI.

Ga. Milica Grafenauer: Družini pomoč!

Dolžnost vseh žen in deklet je, da napolnijo veliko dvorano hotela Union do zadnjega kotička, da slišijo besede sv. Očeta, ki so za nas edino merodajne!

Vljudno vabljenje od blizu in daleč!

Slov. kršč. ženska zveza.

Kaj bo danes?

Drama: »Tartuffe«. Globoko znižane cene. Izv. Opera: »Jim in Jili«. Opereta. Izven.

Kino Kodljevo ob 17 in 20.30: »Fantom Durmitorja« (Ila Rina, Hinko Nučič).

Kino št. Vid-Vizmarje ob 18 in 20.30: »Duhovnikova izpoved«. Drama iz časov francoske revolucije.

Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Okence«. Red A.

Opera: Zaprta.

Kino Kodljevo ob 20.30: »Fantom Durmitorja«.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

Slovenska škofa za naše izseljence

Iskaje svoje zemске sreče in svojega vsakdanjega kruha v tujini je na tisoče in tisoče naših slovenskih izseljencev izgubilo svojo večno srečo — svojo vero. V tujih deželah niso razumeli jezika po cerkvah, tuja duhovščina ni vedela za nje, če je pa vedela, jih ni razumela, in oni ne nje. Tako so ostali v najkriticnejši dobi svoje tujine brez duhovnih voditeljev in učiteljev, prepuščeni sredi težkih verskih razmer popolnoma samim sebi in mnogovrstnim protiverskim vplivom. Kaj čuda, da so tako v masah odpadali od svoje vere.

Družba sv. Rafaela je z žalostjo in skrbjo gledala vse to neizmerno gorje naših izseljencev. Vsa leta svojega obstoja je na vseh izseljenških konferencah, privatnih in vladnih, in zasebno s številnimi dopisi skušala prepričati merodajne vladne izseljenške kroge o neizmenni važnosti izseljenških duhovnikov za pravo oskrbo izseljencev ne samo za ohranitev njihove vere, temveč tudi za vse njih gnutno, gospodarsko in narodno življenje v tujini. Vsa naša dosedanja bogata izseljenška skušnja nas namreč uči, da so samo tiste naselbine v tujini napredovale in se vsestransko lepo razvijale, da so naši ljudje v tujini ostali zvesti svoji domovini samo tam, kjer so o pravem času dobili svoje izseljenške duhovnike. Ti so prišli med nje, jih organizirali v narodne skupnosti, jim sezidali narodne cerkve in šole, jih organizirali v podpora in druga društva in tako postavili temelje za njih lepo gospodarsko, versko in narodno življenje. Severna Amerika to posebno lepo kaže, in enako tudi naselbine po zapadni Evropi.

Vendar vsi obilni napori družbe niso prinesli zaželenih vspehov. Niti toliko ni mogla doseči, da bi se izseljenškim duhovnikom leta v tujini štela v službeno leta pri določitvi pokojnine, kar je vendar dosti malo.

Tudi kot katoliški narod, kot skupina, nismo do sedaj v tem oziru storili svoje dolžnosti. Silno veliko smo v tem oziru grešili na svojem lastnem narodu v tujini, ker nismo mislili na to svojo dolžnost, da bi bili versko poskrbeli za nje. Če skrbimo za spreobrnjenje poganov po Aziji in Afriki, bi bila gotovo toliko večja naša dolžnost, da najprej poskrbimo za ohranjenje krščanstva med svojimi lastnimi brati, ki so pred našimi očmi v masah odpadali od njega.

Tako so naše izseljenške naselbine dobivale svoje izseljenške duhovnike samo tedaj, ako se je kak posamezen duhovnik v svojem idealizmu in v svoji ljubezni do naroda odločil, da gre med nje na lastni riziko, največkrat brez zagotovila sredstev za njegovo lastno življenje v tujini in si je moral v tujini sam iskati še vsakdanjega kruha, kakor si je vedel in znal.

Če se je pa do sedaj to veliko delo toliko zanemarjalo, se v prihodnje več ne sme! Se je ogromno dela v tem oziru. Na tisoče naših ljudi imamo po južni Ameriki in po zapadnih in južnih delih Evrope, ki se danes niso ver-

ske oskrbljeni in brez vodnikov. Zato moramo sami poskusiti vse in žrtvovati vse, da sami storimo zanje, kolikor največ moremo.

Družba sv. Rafaela se je zato obrnila na oba naša narodna očeta in vodnika, na oba slovenska škofa, in jima pojasnila težki položaj naših izseljencev in ju zaprosila pomoči. Kakor se vselej, tako je našla tudi sedaj pri obeh škofih popolno razumevanje te potrebe in veliko srce za naše izseljence. Oba prevz. gg. škofa sta se takoj odzvala in ustanovila vsak pri svojem ordinariatu poseben škofijski Sklad in poseben škofijski odbor, ki bo to vprašanje proučil, zbral potrebni denar in potem skrbel za dušnopastirsko delo med našimi izseljenci po njihovih določitvah in navodilih in v smislu okrožnic svetega očeta glede verske oskrbe katoliških izseljencev. Da pa naše skupno dosedanje delo za izseljence, katero vrši Družba sv. Rafaela, ne bo morda trpelo, da bo celo izseljenško delo enotno, bosta oba ordinariata imenovala v ta odbor vsak po tri svoje zastopnike, iz katerih bo eden imenovan za predsednika, drugi za blagajnika, Družba svetega Rafaela pa dva.

Prevz. g. škof dr. Rožman je imenoval za ljubljanski škofijski izseljenški Sklad predsednika P. Kazimirja Zakrajška OFM., blagajnika preč. g. stolnega kanonika Josipa Volea, in odbornika g. Valentina Tomca, mestnega kateheta. Družba sv. Rafaela je pa imenovala v ta odbor g. Julija Slapšaka, šol. upravitelja, in g. svetnika Antona Kastelica, jeseniškega župnika.

Mariborski prevz. g. pomožni škof dr. Tomažič je pa določil za ododni sklad, da ga bo vodil referent za škofijsko knjigovodstvo, za blagajnika je določil preč. g. kanonika Fr. Časla, za svojega pooblaščenca pa preč. g. dr. Fra. Čukala. Mariborsko poverjenišvo Družbe svetega Rafaela bo pa določilo svoja dva zastopnika.

Družba sv. Rafaela se obema prevz. gg. škofoma v imenu stotisočev naših slovenskih izseljencev prav iskreno zahvaljuje za ta novi dokaz njih ljubezni in skrbi za blagor naših slovenskih izseljencev. Z ustanovitvijo teh dveh škof. izselj. skladov se je gotovo naredil velik korak naprej v skrbi domovine za svoje izseljence. V ta sklad se bodo v prihodnje stekale vse zbirke za izseljence po cerkvah, darovi slovenske duhovščine in slovenskih vernikov, ki jih bodo darovali za ohranitev svete vere med našimi izseljenci v tujini. O, koliko dobrega bi se bilo storilo, koliko slabega preprečilo med našimi izseljenci, ko bi se bil tak sklad ustanovil že pred leti, ko je bilo naše slovensko izseljenstvo na vrhuncu! Vendar tudi sedaj se bo dalo še ogromno dobrega storiti, ker se potrebe niso zmanjšale, temveč povečale. Ljudstvo bo gotovo sedaj raje in več prispevalo, ker bo vedelo, da vodita vse delo slovenska nadpastirja sama, da se bodo darovi gotovo porabili samo v namene, za katere bodo dani.

Trojni jubilej

Maribor, 10. junija.

Trojni jubilej obhaja na Tezmem pri Mariboru ugledni pekovski mojster in posestnik Alojzij Kovarčič: 50 letnice rojstva, 25 let zgledega zakonskega življenja in 25 let pekovske obrti. Dolgo vrsto let je bil načelnik mariborske pekovske zadruge in uvedel v njenem poslovanju slovenski jezik. Za svoje strokovno organizatorične zasluge je dosegel priznanje častnega načelnika. Obilo zaslug si je stekel tudi v drugih številnih javnih funkcijah kot odbornik društva za gradnjo nove magdalenske cerkve, kot gerentov namestnik v gerentskem sovetu in kot načelnik okrajnega šolskega sveta. Je tudi slavljence že dolgo vrsto let zvest naročnik našega lista, ki ga pridno in marljivo ter z velikim zanimanjem prebira. Bog živi zaslužnega moža in vrliga slavljence ter njegovo življenjsko družico!

G. kaplan Tomazin izpuščen na svobodo

Kostanjevica, 9. junija.

Kakor znano je bil g. kaplan Tomazin iz Cerklj dne 21. maja aretiran in od orožnikov prepejan v Krško, ker je bil osumljen, češ da je soudeležen pri znanem napadu na stanovanje šol. upravitelja Kabaja. Ta dogodek so uporabili nekateri listi in napadli g. Tomazina.

Kaplan Tomazin je bil prvotno v preiskovalnem zaporu v Krškem, nato je bil prepejan v preiskovalni zapor okrožnega sodišča v Novem mestu, iz katerega je bil včeraj izpuščen.

Kakor nas je g. Tomazin informiral, se je zaveš razčistila, v njegov prilog. Prepričani pa smo, da se bo še bolj razčistila in dala gosp. Tomazinu popolno zadoščenje.

Radenska Gizelina voda

se vsepovsod hvali kot izborna namizna voda, ker je izredno prijetnega okusa. Pijejo jo tudi pomešano s sadnimi sokovi, pa tudi z vinom, ki mu barve na spremeni. — Posebno slastna pijača pa je mešanica

Radenske Gizeline vode

s čevičkom. Privoščite si jo tudi vi in videli bote, kako vas bo osvežila in okreplila.

Zobe lahko kupite - pa ne svojih!

Izgubljeni zobje — izgubljena mladost!

Zobni kamen — velika nevarnost!

Zobje izpadajo — kolikokrat je tega kriv zobni kamen, ker ga niste o pravem času opazili in odpravili! In vendar ga je tako lahko pregnati! Če redno snažite zobe s Sargovim Kalodontom, odpravite zobni kamen polagoma in zanesljivo. Pri nas ima samo Sargov Kalodont v sebi uspešni, znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu. Pravilna zobna nega je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

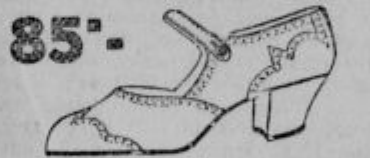

SARGOV KALODONT
Proti zobnemu kamnu.

Nevarna dinamitna patrona

Metlika, 7. junija.

V torek 6. junija je stopil eden izmed delavcev, ki grade na novi banovinski cesti, 15 letni Horvat Franc v skladišče po neko potrebnost. Po neprevidnosti se je nameril na dinamitno patrono, ki je eksplodirala in ga je ranila pod kolonom. Poškodovana je piščal. Ranjenca so takoj odpravili v bolnišnico.

Ravi ali črni damski boks-čevlji.

Lahki moški počevlji z usnatim podplatom. Iz močnega boksa. ravi ali črni z gumastim podplatom Din 85°.

Ant. Krisper

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Ogenj v Pletetjah

St. Jernej, 7. junija.

Hudo so se prestrašili ljudje, ko je začelo v soboto zjutraj biti plat zvona in je počil glas: »V Pletetjah gori!« — Takoj so odhiteli tja naši gasilci, ki so ugotovili, da se je vnelo ostrešno tramovje v oddelku, kjer pečejo kruh. Gasilec se je posrečilo ogenj pogasiti in tako obvarovati tudi sosednja poslopja, zlasti še starodavno cerkvico, zidano v izrazito gotičnem slogu. — Ljudje so se kar oddahnili, ko so izvedeli, da je odstranjena nevarnost in zlasti mnogoštevilni siromašni sloji, ki dan na dan prejemajo v samostanu darove v živilih in denarju, so toplo zahvalili Boga, da je otel in rešil domove njihovih največjih dobrotnikov.

Prve češnje so letos dozorele v Gor. Vrhpolju in na Dol. Brezovici. Tudi jagode so na prisojnih legah že zrele in razveseljujejo razigrano mladino. Čudno, kljub slabemu in neugodnemu vremenu gre narava vendar svojo normalno pot v razvoju.

Za pogorelce v Draščih

Od mnogih strani so prispeli že prispevki za pogorelce v Draščih. Najzadnejša je pač pomoč Vzajemne zavarovalnice, ki je izplačala skupno 36.000 Din zavarovalnine. Eden izmed pogorelcev že dve leti ni plačal prispevka, pa mu je zavarovalnica vseeno izplačala zavarovano vsoto.

Prišla je tudi še podpora banske uprave v znesku 10.000 Din. Pogorelec Plut je dobil tudi od »Domoljube« 1000 Din. Eden pogorelec pa žal »Domoljubove« naročnine ni poravnal.

Dospeli so tudi prispevki z raznih strani: tako je z Vinice, iz sosednih župnij, iz Litije. Pogorelci so naprosili tudi precej lesa, da bodo mogli zažeti z delom.

Vse, kar se je nabralo in dobilo, je seveda le še mala pomoč v primeri z ogromno škodo, ki jo je ogenj povzročil, ker je uničil tudi toliko opravne in pohištva, posebno Nemanicu, kateremu je ogenj uničil vse, do hlače, ki jih je ob ognju imel na sebi.

Zato prosimo, naj se še oglašajo dobra srca in prispevajo na odbor za pogorele ali pa na župni urad v Metliki.

Žegnanje na Gorjancih

St. Jernej, 9. junija.

Žegnanje na Gorjancih na binkošni ponedeljek je poteklo kar najslavesneje. Velika množica vernikov je do zadnjega kotička napolnila starodavno cerkev sv. Miklavža in se po svetem opraviilu poveselila po idilično lepih tratah okoli svetišča.

Po stari navadi so tudi tokrat goreli ob robu gozda veliki ognji, nad katerimi so krepki mladenci sukali in vrteli okusno jančevino, da je prijetno dišalo in vonjalo po vsej širni planoti.

Za veselo razpoloženje so skrbeli akademiki iz Ljubljane in Novega mesta, ki so vneli prepevali prepele slovenske pesmi, in domače pevke iz Cerovega loga, ki so tudi v cerkvi, med sveto mašo, vneto žgolele stare Marijine in druge romarske pesmi. Tudi fantje iz Cerovega loga so se izkazali, saj so v domači vasi postavili okoli 30 m visok mlaj, ki se je ponosno dvigal proti nebu in tako oznanjal globoko versko zavest našega naroda.

Tako smo na Gorjancih preživeli prelep dan, ki nam bo še dolgo ostal v prijetnem spominu. Vsi, ki so bili tega dne v gorskem zatišju, so sklenili, da se o prvi priliki zopet vrnejo v Trdinovo kraljestvo in da povabijo s seboj tudi tovariše in znance, da bodo tako skupno uživali krasni razgled in pili solnce in sveži zrak na idilično krasnih gorjanskih vršeh.

Pridite tudi vi kdaj obiskat naše vrhove, saj so tako mehki, tako skrivnostni v gozdnem zatišju, kakor so mehke in tihe vse duše in misli naših Dolenjcev.

Z jedjo in pijačo vam bo všečno tolažil telo gospod Hudoklin, dušo pa vam bo krepila tiha narava, ki v sleherni bilki diha ljubezen in mir, in sveti Miklaž, ki že dolga stoletja kraljuje v božjem svetišču.

Pridite — s težkim sreem boste vzeli slovo, s težkim sreem boste odšli!

Za mesec julij

»se priporoča drobna knjižica

URA MOLITVE

v počaščenje sv. ran in predragocene krvi našega Gospoda Jez. Kristusa

Cena Din 4.—

Naroča se v Prodajalni H. Ničman, Ljubljana

Marijine družbe, častivo presv. Zakramenta, sežite po njej!

Uspešen človeški lov v Kamniku

Kamnik, 10. junija.

Nemalo so bili v četrtek zjutraj presenečeni kamniški gostilničarji, ki so jih orožniki že ob treh spravili po koncu. Dobili so namreč iz Gornjega grada obvestilo, da sta odšla proti Kamniku dva mlada turista iz Avstrije, ki sta osumljena komunistične propagande. V Gornjem gradu sta baje oddala na pošto večjo množico pisem s kompromitirajočo vsebino in jo nato mahnila peš proti Kamniku. Ker sta se še okrog pod devetih zvečer mudila v Stahovici, so bili prepričani, da sta prenočila kje v Kamniku. Nihče pa ju ni videl niti vedel o njima, dokler se nista malo pred poldnem pojavila na Glavnem trgu, kjer so ju aretirali. Bila sta to dva mlada, turistovsko oblečena inozemca. Izprašali so jima vst, nato pa so ju odpeljali po Črni dolini v Gornji grad.

Pri tej nenadni raciji so kamniški orožniki našli še na deset sumljivih tipov, ki so se takrat zadrževali v mestu. Dva inozemca, doma nekje v Češki, sta samo z delavsko knjižico in z izkazom o brezposelnosti prosila podporo in razkladala vsakemu z malo razumljivimi stavki svoj bedni položaj. Odpravili so ju skozi Maribor v domovino. Druge žrtve pa so bili večinoma razni ljudje, ki hodijo okrog prosit podporo. Tudi ti so romali po najkrajši poti proti svoji domovinski občini.

PROTI SONČNIH PEGAM ORISOL CREME

Sprejem v Školijski zavod v St. Vidu nad Ljubljano

Na škofijski klasični gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano se bodo vršili sprejemni izpiti za I. razred v ponedeljek dne 26. junija, v torek 27. junija in po potrebi v petek 30. junija.

K sprejemnemu izpitu se bodo pripustili sami taki učenci, ki nameravajo zaprositi za sprejem v zavod sv. Stanislava in so se rodili v letih 1920 do 1923 ter dovršili vsaj štiri razrede (letnike) osnovne šole.

S 5 Din kolkovane prijave za sprejemni izpit naj se do 20. junija 1933 prineso ali pošljejo ravnateljstvu škofijske klas. gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano. Priloži naj se: 1. šolski izkaz (knjižica) o dovršenem 4. razredu (letniku) osnovne šole; 2. rojstni in krstni list; 3. dopisnica z natančnim naslovom, da bo moglo ravnateljstvo prosilca pravčasno obvestiti, kateri dan bo delal izpit.

Kdor naredi sprejemni izpit, pa s tem še ni sprejet v zavod svetega Stanislava, ampak mora v ta namen vložiti posebno prošnjo.

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo te telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih kršč. staršev.

Sprejmejo se zlasti taki dečki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu. Prvi namen zavoda sv. Stanislava je namreč vzgoja duhovniškega naraščaja. Zato se daje vsem dijakom taka vzgoja, ki je primerna temu namenu, četudi se nihče ne sili, da bi moral iti v bogoslovje, ako nima za to veselja ali poklica.

Prošnje (neolkovane) za sprejem se naslove na škofijski ordinariat v Ljubljani. Vendar pa se ne pošiljajo po pošti na škofijski ordinariat, ampak jih morajo starši (oče ali mati) ali njihovi namestniki prinesiti osebno k vodstvu v zavod sv. Stanislava, in sicer najbolje na dan sprejemnega izpita. Ob isti priliki predstavijo vodstvu tudi dečka, da ga osebno spozna. Za sprejem v zavod sv. Stanislava pa lahko prosijo tekom meseca julija tudi taki učenci, ki bodo naredili sprejemni izpit na kakšni državni gimnaziji. V tem primeru morajo prošnjo za sprejem priložiti šolski izkaz (knjižico) s potrdilom o opravljenem izpitu ter rojstni in krstni list.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gnutnih razmerah dotične družine. Najvišje plačilo za dečke ljubljanske škofije znaša za vse šolsko leto šest tisoč dinarjev, iz drugih škofij pa sedem tisoč dinarjev. Ubožnim prosilcem z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. V naslednjih razredih se ravna plača pri ubožnih dijakih po njihovih šolskih uspehih, njihovem življenju in vedenju. Čim boljši je dijak, tem nižje je plačilo. To je torej najbolj odvisno od njega samega. Ubožnim, pridnim in pobožnim dijakom kmečkih in delavskih staršev se naklanjajo tudi stipendije in druge podpore, v kolikor so pač vodstvu na razpolago. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig itd. se dobe o priliki zglasitve v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu.

V II., III. in IV. razred se sprejemajo samo dobri in pošteni dijaki s klasičnimi gimnazij, z odličnimi in prav dobrimi izpričevali. Ponavljalci se ne sprejemajo. Za te prosilce traja čas za priglajenje od 1. do 31. julija. Prošnji naj prilože zadnje šolsko izpričevalo ter rojstni in krstni list.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano.

NI VEČJE SREČE ZA STARŠE NEGO ZDRAVI OTROCI

Kdor ljubi svojega otroka, ta ga tudi dobro hrani, ker prehrana v otroški dobi odloča čisto o tem, ali bo otrok, ko doraste, korakal po sončni ali senčnati stezi.

Čisto mleko prebavlja nežni otroški želodec zelo težko. Zato bi bilo potrebno, da bi matere dajale otrokom mleko s

„Kathreiner-Kneippovo sladno kavo“ in „Pravim Franckovim dodatkom“.

Znanstveno je ugotovljeno: Kathreiner s Franckom in mlekom se prebavlja trikrat hitreje in trikrat lažje kot čisto mleko.

Kathreiner Kneipp s Franckom se kuha pravilno tako, da se daje v hladno vodo, a ne v vročo.

Ob 70letnici strašnega požara v Selcih na Gorenjskem

Te dni je poteklo sedemdeset let, odkar je začela prijazno vas Selca nad Škofjo Loko grozna požarna nesreča, ki je upepelila več ko polovico vasi. Spomin nanjo je še živ, čeprav ni v zunanji podobi hiš nikakega sledu več o nekdanjem razdejaniu.

Naj ohranim torej na kratko popis tega požara, kakor sta mi ga podale najstarejše še živeče priče, Petrovčeva in Konova mati v Selcih št. 16 in 56.

Bilo je na praznik sv. Rešnjega Telesa, dne 5. junija 1863. Pravkar se je bila procesija povrnila v župno cerkev sv. Petra. Na Taboru, griču nad cerkvijo, izrastku hriba Govornc, so fantje streljali z možnarji. Basali so jih s stisnjenim žaganjem. Po nesreči se je tak zamašek vžgal in ob strelu odletel kakor goreč svitek prav na vogal slamnate strehe Strugarjeve domačije v Selcih št. 14. Na enkrat je bila hiša v ognju in ker je vlekli močan južni veter, je zanesal ogorke po celi Sevnici navzgor, pa tudi proti zapadnemu delu vasi. Pogoreli so Jakec, Mihec, Jelenc, Tomažek, Berce, Blaznik in Groblja. Pogorelo je po Sevnici vse do Podnartova in Zg. lica. Tudi Bobek na griču je gorel. Prav tako se je vžgala od goreče Blažonove hiše Figeljčeva hiša na griču. Od Jelenčeve hiše je nesel veter gorečo slamnato streho kakor rdečo rjuho na Jakopičovo hišo. Bilo je kakor v peklju, gasiti je bilo nemogoče, vrh tega je bila skoraj vsa vas v cerkvi, gasilnega orožja pa nič. Železnikarji, ki so imeli takrat že gasilno društvo, so sicer prihiteli na pomoč, a mogli so le omejiti ogenj, gorečih hiš pa ni bilo moč rešiti. Ogenj se je sredi vasi ustavil pri Kosu, Hajnriharju, Kožuhu, Marenku, Krekovem Štoku in pri farovžu, na zapadnem koncu pa šele pri Šustarčku in Gorenjem Poljarju.

Zavarovanih je bilo prav malo hiš. Vsega skupaj jih je pogorelo 43. Pozidali so pogorišče počasi, leto za letom zidarski mojstri Janez Krek (Guzija), Janez Pogačnik (Lovriček) in Stojavc, vsi iz Dolenje vasi. Hiše so krili odslej s skalco iz Zalega loga. Mnogo gorja je ublažil z nabiranjem prostovoljnih darov po deželi takratni Selški župnik Majer, pomagal mu je takratni župan Bilbanov Grog.

Človeških žrtve pri požaru ni bilo, tudi živino so rešili. Le Strugarju sta pod kapom zgorela dva prašiča. Ker so bile hiše izvečine zidane in obokane, je pogorelo le podstrešje in del prvega nadstropja, pri pritličnih pa tudi pritličje.

Danes so Selca lična, lepo zidana vas; pozidala so se, razun par izjem, v starem slogu, le okna so se razširila. Podoba starih Selških hiš, kakršne so bile pred požarom, so do danes zvesto ohranile. Kožuhova domačija, prav posebno pa Šimenkova hiša, ki je znamenit spomenik starih Selških hiš.

Spomin na to veliko požarno nesrečo je ohranil v sliki pod trikotnim slemenom kapelice Matere Božje v Selcih, ki stoji pred sedanjim Galskim domom ob mostu banovinske ceste, domači slikar Janez Gosar iz Dupelja. V sredi te slike vlija sv. Florjan iz velike goliše vodo na gorečo Strugarjevo in Grobljevo hišo; Marenkova hiša na desni je obvarovana, prav tako tudi Štok, Kalanova in Adamova hiša. Selca imajo danes samo zidane in z opeko ali pa s skalco krite hiše in gospodarska poslopja. V vasi je dobro izurjeno gasilsko društvo, ki je že večkrat prihitelo drugim na pomoč in z velikim uspehom. Zato je upati, če Bog da, da bodo prijazna Selca, ki so v prejšnjem stoletju kar trikrat pogorela l. 1809, 1849 in 1863, odslej obvarovana takih nesreč.

BAŠKA NA OTOKU KRKU

Slovito udobno morsko in klimatično kopališče za odrasle, otroke in neplavalce. Največja 2 km dolga plaža na našem Jadranu. Ugodno solnčenje na pesčenih morskih plažah. Dnevna varobrodsko zveza s Sušakom in ostalimi mesti gornjega Jadrana. Električna razsvetljava, vodovod, zdravnik, lekarna itd.

Hoteli: »Baška« — »Grandje« — »Europa« — »Praba« — »Velebit« — »Volari« — »Pension« — »A. Barbalje« — »Jadran« — »Kvarner« — »Ruža« — »Tomaš« — »Triglava« — »Zvonimir« — »Gostilna F. C. Dujmović in vso privatnih vil in hiš. — Informacije pošljite na zahtevo brezplačno Uprava kopališča.

HOTEL VOLARIČ Kompleks (4 krati) Iz sobe ravno na **MORJE**
Jazz-band! Danzing! Takšno Din 56 — do 75 — Motorni čolni! Komfort!

Neurje v Loški dolini

Stari trg pri Ložu, 9. junija.

Včeraj okrog treh popoldne je nastala precej velika nevihta. Vsa se je polna dežja, vmes pa sode in precej debela toča. Del doline je bil skoro ves pobežen.

Škoda po polju je zopet velika. Prejšnji teden je stala voda v vaseh Dane, Podcerkev in Nodlesk ves teden tako, da so nekateri, kateri so pač imeli seme, morali krompirja in fižol drugi posaditi. Kjer niso imeli krompirja, pa proso in ajdo.

— Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrtvovca — zagotavlja naravno »Franz-Josef«-grenčica lahno odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žilic so dognala, da »Franz-Josef«-voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. — »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Konj je muhasta žival

Vransko, 9. junija.

To se pozna posebno tedaj, če si izposodiš za priprave tujega konja in voziš z njim mimo njegovega domačega hleva. Moraš ga prav trdo držati, ako nočeš, da se ne boš z vozom vred znašel v tujem hlevu.

Tako se je zgodilo posestniku g. I. Z. iz Vranske. Izposodil si je za priprave tujega konja. Ko je konj zavozil mimo poti, ki vodi v njegov domači hlev, je tako močno potegnil, da se je težko naloženi voz prevrnil. Zgodila bi se bila lahko huda nesreča. Na vozu, naloženem z drvmi in prekljami, je sedel tudi voznikov desetletni sinček, katerega so pri padcu prekleje in drva pokopala pod seboj. Le hitra pomoč je otroka rešila hudih poškodb.

Posetniki veleseljma!

Ugodna prilika za nabavo oblačil ter angleškega in češkega blaga v veleseljskih dneh bo pri renomirani trdnici DRAGO SCHWAB, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Razstava v paviljonu „H 317“

Ostale vesti

— Na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani bo letos zaključek šolskega leta v četrtek 22. junija. Ob 8 zjutraj bo služba božja v cerkvi sv. Jožefa, nato akademija v šolski toledavnici in končno razdelitev izpričeval v razredih. — Ravnateljstvo.

— Ravnateljstvo državne klasične gimnazije v Ljubljani naznanja učencem zavoda, da se bo vršila zaključna šolska slavnost že 22. junija. Ta dan se bodo tudi razdelila izpričevala. Učenci naj se zbere v domači kapeli ob 8 zjutraj.

— Aljažev klub sporoča, da bo danes ob 10 dopoldan sv. maša v Kamniški Bistrici. Izletnike na Golico opozarja Aljažev klub, da je vsako nedeljo sv. maša pri sv. Križu nad Jesenicami za obiskovalce Golice ob 9 dopoldan, torej po dohodu turistovskega vlaka. V nedeljo, 18. junija pa bo ob 10 služba božja na Kofcah.

Zavarujte se pri »Karitas«

— »Galilejskim bratom«. Rajni gospod svetnik Milos Smid je bil ob romanju v Palestino leta 1910, tudi član skupine »galilejskih bratov«, ki je obiskala Galilejo in Egipt. V Aleksandriji smo tedaj 29. septembra obhajali njegov god v prav veselem razpoloženju. Ne pozabimo opraviti »galilejski brate« za rajnikom vsak eno sv. mašo. — I. K.

— V Rim in Napoli odpotuje druga skupina izletnikov (30 po številu) dne 17. avgusta, to potovanje je namenjeno zlasti onim inteligentnim kateri so med letom zadržani. Poleg ogledovanja v Florenzi in Rimu si ogledajo izletniki tudi Napoli, ognjenik Vezuvi in Pompeje. Ustavijo se tudi za en dan in eno noč v Benetkah. Vsak izletnik mora imeti svoj potni list, vizum preskrbi odbor. Ako se valuta ne bo spremenila so predvideni stroški okrog 1600 Din. Priglasje sprejema Romarski odsek Katoške akcije, Miklošičeva c. 7.

— Jubilejno romanje v Lurd se vrši v dneh od 11. do 12. julija. 16. julija je v Lurdu slovesna 75 letnica zadnje lurske prikazni. Izletniki odpotujejo iz Ljubljane 11. julija z brzovlakom ob 17.05, ogledajo si med potjo Milan, Genova, Nizzo in Marscel, v Lurdu ostanejo 4 dni. Nazaj grede se ustavijo tudi v Padovi in Benetkah. Potni list za to potovanje skupen, kdor se prijavi prejme »Uverjenje« katero mora dati potrditi pri okrajnem načelniku ali pri policijski oblasti. Vsi stroški, hrana stanovanje, vožnja v III. razr. brzovlaka od Ljubljane do Ljubljane stanejo 2500 Din, to pa le v slučaju, da se ne bo spremenila vrednost dinarja za tretjino napram francoskemu franku, v tem slučaju, pa bi se cena dvignila na 5000 Din. Kdor se želi udeležiti tega romanja naj se prijavi do 15. junija pri Romarskem odseku Katoliške akcije v Ljubljani, Miklošičeva c. 7.

Dr. Šavnik

ne bo ordiniral
od 14. junija do 6. julija.

— Kurenčkova Neška nam piše: »Nkar na zamerte dražestne brauke in pa p. n. brauci, dona ni nč iz mana. Veste, glih dobr sm začela pisat, pa putrka edn na urata in notr stop en fajn gspud iz evikarjam na nuse in me začne nagovarjat, de b sla za botro. »Sej me mende puznate, gspas,« m je reku. »Kaj jh na upuznala, sej maja večkat iz mana za upraut,« sm jest udguvarila. »Pa nm ja na morm jt za botra. Uni sa bli ja gvišn že pr birm.« — »Jest že zdauin, anupak moja zlahtna b sla rada, pa je mene prusila, de b ji skumandiru kašna lejt botra. Jest sm prec mislu na vas, gspas. Kene de m na ute udrekl? Taksu im že jest preskrbu in tud plaču. Pa kašna južna tud.« — Veste, de jest takmu gspude nism mogla udrečt,

ke drgač b blu iz mana fertik in nkol več b na vidla belga dne. Vrgla sm hitr plajbes iz rok in se začela prpraulat za botra. Tku sm se pa fajn zrihtala, de me je blu vesele za pogledat. Noja, pu birm sma začel pa kroat in sm bla tku zdelana, de še dons nism prou k seb pršla. Se dons mam utekle lase, pa vampaste zube. No, du druge nedele se um pa že mende tulk puštimala, de se vam bom spet lohka pukazala. Astn, prosm, de m na zamerte. K. N.»

— Za osveženje krvi pijte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne »Franz-Josef«-grenčice! Po mnogih zdravniških predpisana »Franz-Josef«-voda urejuje delovanje črev, krepi želodec, zboljšuje kri, pomirja živce in povzroči tako splošno dober počutek in jasno glavo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

— Sv. Anton v Štangi zopet vabi romarje v nedeljo 18. junija, ko bo slovesno praznovanje farnege patrona in romarski shod. Romarji se že po večini zbirajo prejšnji večer in prepevajo vso noč v cerkvi. Imajo pa tudi priliko za spoved. V nedeljo zjutraj bo pridiga in sv. maša ob 6. K 10. maši se pa zberejo romarji s Posavja. Štanga je tudi izredno lepa izletna točka. Za Ljubljance je najprimernejša železniška postaja Jevnica, odkoder pelje po krasni dolini in potem navkreber dobro markirana pot v Štango. V pet četri ure si v Štangi. Druga pot pelje iz Litije v Štangarske poljane ali pa čez Širmanski hrib. Najlepše je hoditi iz Jevnice v Štango, povratek pa v Litijo. Slavno znane štangarske češnje letos dobro kažejo. Pridite!

— Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja svojim članom, da bo občni zbor 11. junija ob pol 10 dopoldne v Gambinovi dvorani v Mariboru.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 47 od 10. junija je objavljeno »Navodilo glede odobravanja načrtov z uporabo opeke novega in starega formata«, dalje »Uredba o izpremembi in dopolnitvi uredbe o skupnem davku na poslovni promet s tarifo« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933«.

— Avtobusna izletna vožnja v Trst (prenočišče), Benetke (prenočišče), Gorico (prenočišče). Odhod iz Ljubljane 27. junija ob 16, prihod nazaj v Ljubljano 30. junija zvečer. Točne informacije in program se dobi pri avtopodjetju Pepi Gorican, Tržič.

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg 19) ima v zalogi vsakršno informativno literaturo, potrebno za potovanja (vodiče) in vse pripomočke (zemljevide za turiste in avtomobiliste in dr.). Vedno je tudi v zalogi čtivo, primerno za potovanja in letovišča, zlasti vsa dela domače književnosti kakor tudi najbolj izbrana tuja književnost v vseh jezikih. Oglejte si naše izložbe v knjigarni in trgovini!

DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL!

dajte mu »ENERGIN« za krepitev krvi, živcev in teka. »ENERGIN« pospešuje razvoj otroka. Otrokom 3krat na dan po 1 malo žličko okusnega »ENERGINA«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, pol litra 35 Din.

— Bio mleko. V »Pohodu« št. 21 z dne 27. maja 1933, stran 2, je izšel dopis, ki razpravlja o Bio mleku in napada Osrednje mlekarne v Ljubljani, katerih obrat so pa s 1. majem prevzele podpisane Gorenjske mlekarske zadruge v Naklem. Dopisnik precej na široko opisuje vpeljavo Bio-mleka v Ljubljani, to pa na način, da jemlje zaupanje zavodom, ki izvršujejo kontrolo nad živil. Zdelo se nam je potrebno to ugotoviti radi tega, ker radi takega pisanja zgublja kontrola, ki jo zadruge vršijo pri pridobivanju in predelavi mleka, svoj pomen. Ob enem se s takim načinom podpira še itak zelo razvito šušmarstvo v mlekarstvu. V praksi se je pokazalo, da je edino s strogo kontrolo pri pridobivanju in predelavi mleka mogoče izboljšati produkcijo, od česar imata korist producent in konsument. Pri prevzemu Osrednjih mlekarin nismo napravili nikakega poma, ker smo menili, da se je najbolje držati gesla: naša reklama bodi dobro blago in solidna potreba. Vendar pa smo z okroglico obvestili vse odjemalce o prevzemu obrata. V kratkem času od prevzema pač nismo uspeli odstraniti vse stare napise, ki bi mogli zavesti loka v zmoti, da se obratujejo Osrednje mlekarne in razposiljajo Bio-mleko. Naprave pri Osrednjih za predelavo Bio-mleka sedaj ne obratujejo, ker imamo popolnoljši Montana paster. — Gorenjske mlekarne zadruge, r. z. z. o. z., Naklo-Ljubljana, Majstrova ulica 10.

»DARVE, LAKE, FIRNEZ«

in vse vstale pleskarske in slikarske potreščine — ako hočete biti res zadovoljivo postreženi — kupujte le v trgovini.

»LUSTRA« V LAZNIK

Ljubljana, Gospodarska 8 (poleg Slamiča). Tel. 2753
Pri večjem odjemu znanen popust.

— Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in težkih jedil s skromnimi sredstvi za slabe in dobre čase sestavila Marija Remeč. II. pomnožena izdaja, Ljubljana 1932, 232 strani, vezana 36 Din. — Kakor nam že naslov pove, je knjižica namenjena gospodinjam-kuharicam, da po navodilih te knjižice pripravljajo s skromnimi sredstvi okusna in tečna jedila. Namenjena je torej manjšim, skromnim gospodinjam, katerim je varnost prva in največja potreba. Večina današnjih kuharskih knjig, ki so v rabi, pa so sestavljene za večja in dobrostoječa gospodinjstva. Varčna kuharica bo nudila vsaki gospodinjini marsikaj novega za jedilni list, mnogotere jedi pa, ki so bile svojčas v čast, pa jih je moda zavrgla, bo knjižica pripomogla zopet do veljave. Iz naše knjige bo naša gospodinja tudi hiter odgovor na vsakdanje vprašanje: Kaj bom danes kuhala, ki dela našim kuharicam toliko preglavice. — Pa še eno prednost ugotovimo: naša Varčna kuharica pred drugimi kuharskimi knjižicami: prirejata zdravo, tečno hrano, po kateri dobiva naše telo vse potrebne snovi, da vztraja pri vsakdanjih stanovskih naporih, in to ob skromni, navadni mešani prehrani. Za današnje čase je to najprimernejša kuharska knjižica.

— Družajsko pranje svetlolikanje, Simenc, Koldvorska 8.

— Birmanska darila: zlatino, ure, najboljše tudi Jan, urar, Maribor, Glavni trg.

— Slovenci, ki potujete v Zagreb, ne pozabite obiskati slovensko gostilno Vladimir Cerne, Radičeva ulica št. 1 (u dvorišču) tik Jelačičevega trga.

— Ko se začne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi.

Prebivalci Indije: Krave, Angleži in Indijci

V reviji »La Nouvelle Revue Française« je Henri Michaux priobčil zajemljiv popis življenja v Kalkuti, ki je spričlo neprestanih sporov med Angleži in Indijci toliko bolj zanimiv. Henri Michaux opisuje duhovito značaj Indijca, angleškega nasprotnika.

Predstavlja si mesto, piše Henri Michaux, v katerem živi 700.000 svečenikov in drugih 700.000 ljudi, ki so ženske in ki žive v hišah; iz njih ne gredo. Vedno imaš okoli sebe samo moške, kar napravi nate izreden vtis. Mesto, ki sestoji iz samih svečenikov. Bengalec je rojen svečenik in svečeniki gredo z malimi izjemami vedno peš. Sami pešči povsod, na cesti in na pločniku. Veliki in vitki, brez bokov in

tomobilom guvernerja Bengalije, ogledujejo si izložbe, ustavljajo se na pragu in ako bi bil Indijec užiten, bi ga tudi požrle. Po svoji uravnovešenosti krava celo presega Indijca. Prav nič ne pričakuje. Nikakega pojasnila in nikake resnice od zunanjega sveta. In če poje samo pest trave, rabi 7 ur za prebavo. Po vsej Kalkuti potujejo krave in prežvekujejo. To je plemo, ki se z nobenim ne pomeša, kakor tega ne store Indijci ne Angleži. Krave, Indijci, Angleži, to so trije narodi, ki prebivajo v Kalkuti, v tem glavnem mestu vsega sveta.

Anglež se zelo rad umiva, kljub temu ga imajo Indijci za umazanega in nečistega človeka, kajti Anglež se v njihovih očeh onečisti, ker se dotika prepovedanih reči. Malokdo se tako pogosto koplje kakor Indijec. V majhnem mestu Šandernagore je poleg Ganga s svojimi svetimi vodami okoli 1600 ribnikov. Če greš mimo ribnika v katerikoli uri, boš vedno našel ljudi, ki se kopljejo. Tudi Gang seveda ni prazen. Gotovo ne moreš trditi, da prinaša s seboj distilirano vodo. Tudi pri kopanju je Indijec silno resen. Do kolen stoji v vodi, navadno vedno pokoncu. Od časa do časa se pomoči in sveta voda Gang teče čez njega. Nato si opere tudi svojo obleko in svoje cunje, pred vsem pa si očisti temeljito svoje zobe. Če se solnce prikaže, tedaj stopi z njim v stik z molitvijo.

Smeha ne opaziš nikjer. Le redko se zgodi, da si paglavci privoščijo plavanje po reki. Bog ne daj, da bi se to zgodilo. Čeprav se Indijec tako rad koplje, je prišla njegova umazanost v evropske pregovore in reke. Indijski slikarji napravijo iz teh umazanih stanovanj in raztrganih ljudi prav čedne slike. Umazanost ti podaja v čudovito čistih manirah. Tudi luknje in ureze na oblekah so čiste in madeži so čudovito izvedeni. V Evropi nasprotno ne slikamo že stoletja sem nič drugega kakor razpadle in razpokane zidove, sobe s pokvarjeno ali nedovršeno opravo in človeške glave, ki se ti zdijo, da trpijo na kožni bolezni.

Angleži so zgradili največji dok na svetu. Prizor, ko ga polnijo z vodo.

ramen, brez lica, brez smeha hodijo profesor-sko pred teboj v vseh mogočih oblekah. Nekateri so skoro nag. Toda svečenik ostane vedno svečenik. Slabo oblečeni se ti zdijo še najbolj častivredni. Drugi so zopet oblečeni v halje vseh mogočih barv. V svojem obnašanju so silno gotovi in kadar sedijo s prekrižanimi nogami, dobivaš vtis, da te celo izzivajo. Njihov pogled je popoln, miren in brez strahu. Iskrena množica, ki je zatopljena sama vase, oziroma vsak sam v sebi. Izzivajoča se ti zdi, toda obenem je strahopetna, ako jo napadeš, ker ni na to pripravljena in pride v zadrego.

Indijec se previdno varje vsega, v kar je morda samo dahnul Evropec, vsega, kar samo diši po mesu ali krvi, po mohamedanskih klavnicah, ribičih, čevljarjih in robcih.

Indijec se previdno varuje vsega, v kar je Ako se mu zdi koš pretežak, tedaj ga odloži in sede nanj. Ako sreča na cesti brivca, ga ustavi in se da na mestu obriti. Ne briga se prav nič za to, da je napoti prometu. Vsede se kamorkoli, navadno tja, kamor nihče ne pričakuje, na cesto, pred klop in v svoji trgovini v sredo svojega blaga, v travo, na solnce, ki hrani Indijca, v senco, ki tudi hrani Indijca, ali pa tja, kjer se solnce in senca srečata. Ne briga se popolnoma nič za svet. Resno razpravlja sredi cvetličnega parka, ali pa naslonjen na klop. Ali veš morda, kam se mačka vsede? To velja o Indijcu. Kako hudo je Angležu pri srcu, ko vidi pokvarjene nasade in poteptane parke. Toda ni policije ne artiljerije na svetu, ki bi mogla preprečiti Indijcu, da se vsede, kamor sam hoče.

Tu sedi nepremično in ne pričakuje od nikogar ničesar. Komur se zljubi poje, drugi zopet moli. Povsod sami pešči in pešči, tudi na najširših ulicah se težko prerineš skozi te množice in mojster vseh mojstrov je krava.

Indijci so se zvezali s kravo, toda krava noče ničesar vedeti o tem. Krava in opica sta dve najbolj poganski živali. V Kalkuti vidiš povsod krave. Hodijo po cestah, stopajo po pločnikih in opravljajo svojo potrebo pred av-

V kosovem grezdu

Čarovniške številke

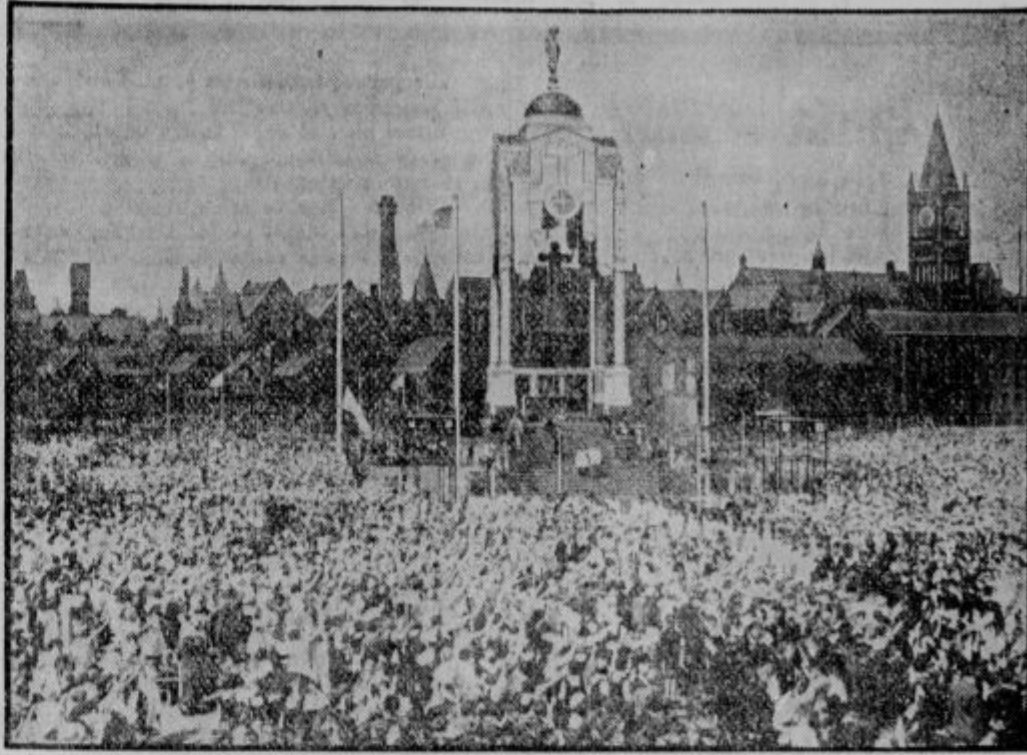
	Avstrijski cesar Karel	Cesar Viljem II.	Kralj Ludovik III. Bavarski
Rojstvo 1.	1887	1859	1845
Zasedel prestol	1916	1888	1913
Čas vladanja	2	30	5
Starost ob odstopu	31	59	73
	3836	3536	3836

Če deliš končno številko z 2, dobiš leto prava 1918.

Grška gledališka družba izvaja v londonskem Hyde-parku klasične ples.

Božji hram sredi trgovskega mesta

Na benkošti so v Liverpoolu postavili temeljni kamen za novo katedralo. Slovesnosti se je udeležilo 20.000 šolskih otrok. Prisostvoval ji je papeški legat in nadškof Downey.

V vse državne šole verouk!

V Braziliji pripravljajo važno reformo ustave. V tej zvezi je 700 razumnikov poslalo vladi petico, v kateri zahtevajo, naj se v vse državne šole uvede verouk kot obvezen predmet. Razumniki utemeljujejo svojo zahtevo navajajoč, da je verstvo pri kulturnih narodih podlaga vsega pouka. Nadalje trdijo razumniki, da je za državo bolj koristno, da se verstvo poučuje v državnih šolah kakor da država troši denar za podporo konfesionalne šole.

Kako dočakaš 100 let

Pariški zdravnik dr. Gueniot je napisal zanimivo knjigo, ki vsebuje pravila za tistega, ki hoče dočakati visoko starost. Dr. Gueniot je 8. februarja lanskega leta sam praznoval stoletnico svojega življenja. V svoji knjigi naštevajo 25 zapovedi. Med drugim zahteva, naj se čimbolj masiramo sami, če mogoče vsak dan, naj pravilno dihamo in naj hodimo mnogo na izprehod

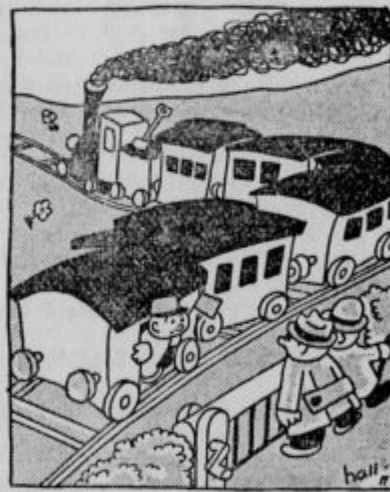
Caillaux, načelnik francoske delegacije za svetovno gospodarsko konferenco v Londonu.

V neki kavarni v Pragi ti zvečer postrežejo tudi z večerjo. Gospodar je prišel do gosta, ki je pravkar pojedel in si zadovoljno mel roke.

»Ste-li dobro povečerjali, kaj?« ga je nago-voril kavarnar.

»Jedel sem že večkrat bolje,« se je odrezal gost.

»Toda ne v mojem lokalul«

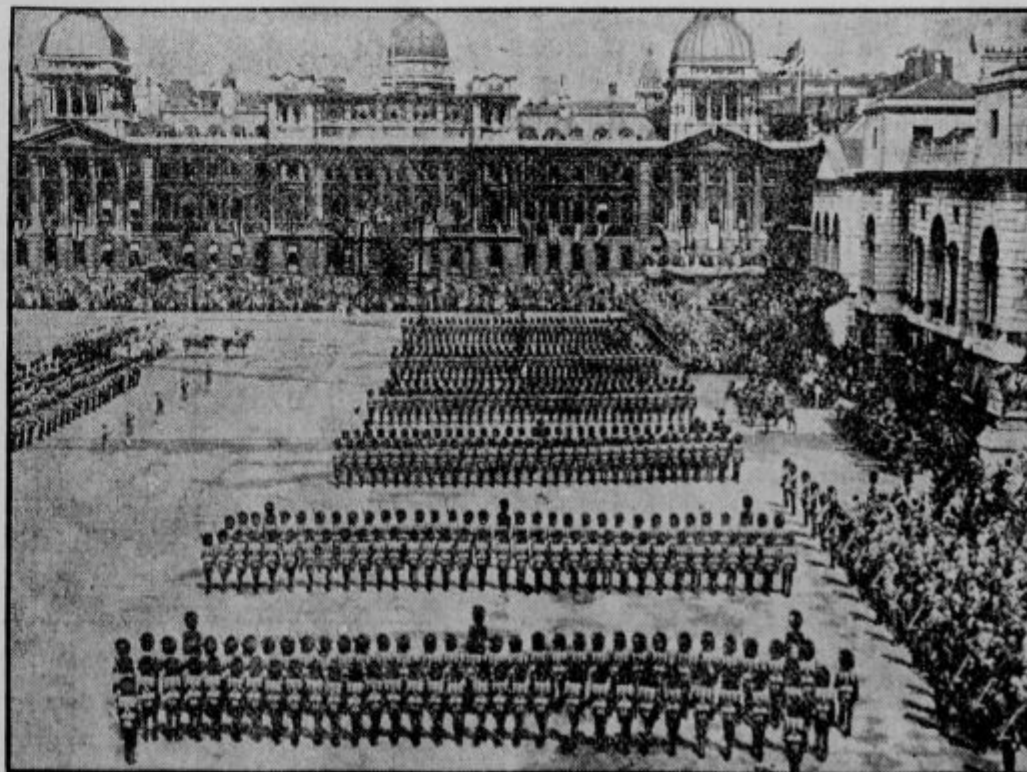
»Ne, ne! To je vendar Janez — ostal je vedno isti; v šoli je bil vedno zadnji.«

Devica v Lurdu

... Je tudi naravna kemija, vzvišena nad kemijo kemikov: vselej, kadar se spojijo Vera, Trpljenje in Ljubezen, vstane Čudež. Čudež, ki je videti tako redek, bi bil vsakdanji dar, če bi bile vse te tri sile vedno navzočne in sosmerne v čistih dušah ljudi. Še Bog se ne more upreti tej ognjeviti trojici.

Stvar, ki trpi in vendar véruje in čim bolj trpi, tem bolj véruje; stvar, ki véruje in zato ljubi in čim bolj véruje, tem bolj ljubi: To so glavni igralci svete drame v nešteti dejanjih, ki se razvija v Lurdu že sedemdeset let.

Papini.

Parada na god angleškega kralja Jurija. Letos ji kralj radi revmatizma ni mogel prisostvovati, pa ga je nadomestoval njegov sin prestolonaslednik. Pogled na parado je nekaj posebnega.

MLADI SLOVENE

Joža Vovk:

Mamica — smrt

Vstani, dete lepo, vstani,
saj nocoj ne boš zaspalo,
saj nocoj ne boš sanjalo,
vstani, dete lepo, vstani...

Sla bom jaz ob tvoji strani,
sama več ne boš sirota,
brž za nama bodo pota,
vstani, dete lepo, vstani...

Bova mimo zvezd hitela
v raj nebeški brž prispela,
kjer nobenega gorja ni,
vstani, dete lepo, vstani...

Mamica te čaka zlata,
že odpira rajska vrata,
angelci so vsi že zbrani,
vstani, dete lepo, vstani...

Zdaj pa naglo, naglo z mano,
da dospeva še zarano!
Dete —, kaj je v tvoj pogled uprt?
— Tvoja mamica sem — smrt.

Junaško dejanje treh lantičev

V počitnicah je bilo. Tonček, Francek, Jožek in Metka so vse dopoldne skakali okrog. Ko so postali utrujeni, so se sedli na velik zaboj, da bi se odpočili in malo pokramljali.

Tonček je začel opisovati film, ki ga je nedavno videl v kinu. Neki letalec (avijatelj) je rešil svojega prijatelja iz smrtno nevarnosti, pri tem pa se je sam ponesrečil in umrl.

»To je pa lepo,« je navdušeno vzkliknil Jožek. »Jaz bi bil na njegovem mestu tudi takšen junak. Škoda, da nimam nobene priložnosti pokazati svoje hrabrost.«

»To morejo samo odrasli ljudje,« je modro pripomnila Metka.

»Se koj vidi, da si ženska,« jo je zavrnil Francek in jo prezirljivo pogledal. Potem se je obrnil k tovarišema in nadaljeval: »Jaz znam imenitno plavati. Če bo kdo v vodo padel, bom skočil za njim in ga rešil. To je zame igračka.«

»Jaz bom pa pomagal ognjegascem, če bo kje začelo goreti,« je povzel besedo Tonček. »Potem bom pa še kakšno staro ženo rešil iz četrtega nadstropja.«

Jožek ni hotel zaostati za svojima tovarišema in je hitro pristavil:

»Jaz bom pa prvega vlomilca, ki ga bom zaslišal, s pestjo tako udaril pod brado, da se bo prekucnil na tla. Potem bom poklical stražnika in mu pomagal razbojnika zvezati.«

Metka pa je na vse to skromno molčala.

Nekaj dni pozneje, zadnji dan počitnic, so se Tonček, Francek in Jožek spet igrali skupaj. Vsi štirje so stanovali v isti hiši in so po dolgem posvetovanju sklenili, da se igrajo skrivalske na mračnem hodniku v zgornjem nadstropju. Tonček, Jožek in Metka so se skрили, Francek pa bi jih moral iskati.

Nenadoma so zaslišali odnekod tožee, pretresljive glasove.

Otrokom je zastala sapa. Plašno so prisluhnili v ono smer, od koder je prihajalo skrivnostno javkanje. Tonček, ki se je bil skril v četrtem nadstropju na starem hodniku, jih je slišal najrazločnejše. Po prstih se je splazil do ograje hodnika, se nagnil čez njo in s pritajenim glasom poklical tovariša in Metko:

»Pridite gor!«

Boječe so se vzpeli po stopnicah do njega in začeli znova napeto prisluškovati.

»Le kaj je to?« je tiho vprašal Jožek.

»Bog ve!« je zašepetal Francek in dodal: »Na podstrešju bo to!«

»Morda je kdo padel in si zlomil nogo?« je menila Metka.

»Neumnost!« jo je zavrnil Tonček. »Najbrž je kdo ustreljen!«

»Da, tako bo!« je prepričevalno pokimal Francek. »Gotovo so ga ustrelili vlomilci.«

Spet je pretresljivo zastokalo.

»Veste kaj?« se je hrabro posvetilo Tončku v glavi. »Morda so pa vlomilci še zgoraj. Če hitro tečemo po stražnike, jih bodo še lahko prišli.«

»Pa res,« je pritrdil Jožek. »Stražnica ni daleč, tečimo!«

In so jo Tonček, Francek in Jožek urnih korakov ubrali po stopnicah navzdol. Metka pa se je še nekoliko obotavljala. Ko je v tem hipu znova žalostno zavekala, je že hotela steči za prijatelji. Pa se je ojunčila in potrkala na železna vrata, ki so vodila na podstrešje. Nobenega odziva. Metka je potrkala še enkrat. Spet vse tiho. Tedaj je zaklicala:

»Kdo pa je tam? Tukaj je Metka Korenčič!« Skrivnostno kobacanje in tarnaže je postalo še glasnejše. Metka je zbrala ves svoj pogum, pritislila na kljuko in odprla vrata.

In kaj je zagledala tam? Nekaj nenavadnega: na podstrešju je bila majhna zasilna sobica, v kateri je stanovala stara ženica, ki pa je ta dan ni bilo doma. Pred vrati te sobe je stal velik črn maček in mijavkal, da se je človeku trgalo srce. Zakaj? — Ker je bil z repkom ujet v razpoko vrat. Naj si je še tako prizadeval, da bi se osvobodil — ni se mogel...

Metka je skočila k vratom, jih odprla — in muce je bil rešen. Hvaležno je pogledal svojo rešiteljico ter veselo hušnil skozi podstrešna vrata na prosto.

Koj na to je Metka zaslišala korake na hodniku. Bili so naši mladi znanci, ki so se vrnili v stražniškovem spremstvu.

Pred podstrešnimi vrati so obstali in Tonček je zašepetal:

»Tukaj na podstrešju so, gospod stražnik!«

»Ampak kaj pa to pomeni?« je zamolklo ušlo Franceku iz grla. »Vrata so odprta!«

»Jo, vlomilci so zbežali!« je zaklical Jožek.

»Le počasi, fantiči!« jih je miril stražnik. »Najprej preiščimo podstrešje.«

V tem hipu so dečki široko odprli usta in oči. Na pragu podstrešnih vrat se je prikazala Metka in se veselo zasmejala:

»Vlomilce sem že sama zapodila.«

»Kje pa so zdaj?« so dečki zaklicali brez sapa.

»Nikjer,« se je znova poredno zasmejala Metka. »Saj niso bili vlomilci.«

»Kdo pa je bil potem?« so se začudili dečki in kar malo razočarani so bili.

»Hišnikov maček!« je povedala Metka in stražnik se je na vse grlo zagrohotal, ko mu je opisala mucovo nezgodo. Potem je kljukasto pogledal naše tri junake in dejal:

»Vidite, tale slabotna deklica je pokazala desetkrat več hrabrosti kot vi. Sramujte se!«

In je bilo dečke res sram, da bi se bili najraje pogeznili v zemljo.

M. K.:

Nagajivka

Naša punčka noče spati...
Pridi, prid, skrat kosmati
in odnesi jo s seboj
v črno šumo, heja hoj!

Tam se slabo bo godilo
punčki naši... V svoje krilo
jo čarovnica bo dala
in jo trdo pestovala.

Včasi pa ves dan bo sama.
Milo bo klicala: »Mama!«
Mamice pa k njej ne bo...
Punčka, joj, to bo hudo!

Naša punčka noče spati...
Že prihaja skrat kosmati.
Pa ga nič več treba ni:
punčka že meži, meži...

Ali je na zvezdah življenje

Takole si predstavlja neki ameriški slikar »ljudje« na Marsu. Kakšni so Marsovi prebivalci v resnici in če sploh so, pa seveda nihče ne ve...

Živali pa so na Marsu po mnenju omenjenega ameriškega slikarja takele. Nekatere imajo konjsko glavo, slonov rillec, zabije noge in bogve kaj še vee... Kdor ne verjame, da so živali na Marsu res takšne, kakor jih v svoji bujni domišljiji vidi ameriški slikar, naj odfrči na Mars in si jih ogleda žive ter primerja z narisanimi!

Striček z zlatim srcem

Konec.

3. Medtem pa Muki že prihiti nazaj in ko vidi košarico v rokah neznanega moža, je prepričan, da mu jo hoče poznamati. Razkašen se zakadi vanj in mu temeljito pomehi hlače. Na stričkov krik in vik pritečejo od vseh strani ljudje in neki možakar zakriči:

»To je tat! Videl sem ga, kako je pobral košarico in jo hotel odnesti... Zgrabite ga in v luknjo z njim!«

Prav nič ne pomaga ubogemu stričku, da na ves glas zatrjuje svojo nedolžnost. Korenčiči oče mesar ga s svojimi kakor klešče krepkimi rokami prime za rame in ga odžene do prvega stražnika.

Tako je blagi striček Matiček spet enkrat spoznal, da je dobrota — sirota. Toda niti to novo bridko spoznanje in razočranje ga najbrž ni izučilo in spametovalo...

Nekaj drugih rešitev

Stana Novak, dijakinja II. razr. gimn. v Ljubljani je poslala spet kar tri rešitve v verzih:

Prva rešitev:

V hipu Muki se obrne
in pomehi stričku hlače.
Stric se v strahu vznok prevrne —
Flok pa se loti krače...

Striček se vali po prahu,
noga grozno ga skeli,
in eprašuje se v strahu,
če se ga še kaj drži...

Druga rešitev:

Muki ljuta je zverina!
Komaj striček skloni se h košari,
že grozansko kuža se razjari;
plane kot pijan od vina
in mu roko razmesari...

Tretja rešitev:

Muki a psom se tam sporeče
in prične se strašen boj...
Stražnik stričku ukaže: »Stoj!«
Ker te tuja stvar šegeče —
hajdi v temnico z menoj!

Stanko Lukančič, učenec V. razr. v Dol. Logatcu:

Ko se Muki vrne, zagleda košarico v roki strička Matička. To ga tako razkači, da se zapodi v strička, ga zgrabi za hlače in mu jih odtrga velik kos. Potem pa vzame košarico in zadovoljno brundajoč odcaplja proti domu. Striček Matiček pa mora z dolgim nosom in raztrganimi hlačami iti skozi mesto in ga je zelo sram, ker se mu mestni paglavci škodoželjno režijo in mu stržejo korenček: »Sleki! Sleki!«

Jelica Kramberger, učenka I. razr. mešč. šole pri Sv. Lenartu, Slov. gorice:

Da ima Kotičkov striček smolo,
to je znano daleč naokoli.
Zgodba tudi ta se srečno ne konča;
nehvaležnost — pač plačilo je sveta...

Komaj stric košarico pobere,
že nad njim nekdo se, hu, zadere:

»To je torej oni striček,
ki meso nam krađe! Hopla, tiček,
brž košarico nazaj,
že gre tamle policaj!«

Striček vikne: »Nisem hotel krasti!«
Policaj pa: »Tiho, zdaj si v pasti!«
In odžene hitro v luknjo
strička z razcefrano suknjo...

Metka Černe, učenka III. razr. v uršulin-skem samostanu v Ljubljani:

Muki se vrne. Ko vidi, da ima striček Matiček njegovo košarico v rokah, misli, da mu jo hoče odnesti. Zato ugrizne strička Matička v desno roko, s katero je držal košarico in svojo aktovko, da se mu kar kri pociodi. Od strahu in bolečin izpusti striček oboje iz rok. Muki pa tedaj zgrabi stričkovo aktovko namesto košarice in zbeži z njo proti domu...

Nagrada je bila prisojena Stani Novak, dijakinji II. razr. gimn. v Ljubljani. Dobi knjigo »Dekliške pesmi«.

ZA BISTRE GLAVE

Zmešnjava: Večer

Vseprek čez rosne poljane in trate
Aj, mar so zvezdice padle z neba?
Vetar poredno se z njimi igra,
plavajo lučke srebrne in zlate.

vigred zeleno svečano praznujejo.
Z murni sestrice kresnice svatujejo,
Aj, niso zvezdice padle z neba.
Zbor zabijih grl vmes svečano reglja.

Z zlatimi slavnami v srca pozvanja;
Ves je kot pravljica, ves je kot sanja.
»Božji lepoti ni konca nikjer —
Lep je, prelep je ta božji večer.«

Vsaka kritica te pesmi ima zmešane vrstice (verzje). Postavite vrstice na njihova prava mesta in sicer tako, da se bosta rimali prva in četrta vrstica ter druga in tretja. Reševanje vam bodo olajšala ločila, ki so tudi v zmešnjavi postavljena tako, kakor morajo biti v urejeni pesmi.

Ena od pravih rešitev bo izrečana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 14. t. m., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Mlada greda

PTIČEK IN LOVEC.

Golobček, samote pijan,
razgrnil je bele peroti
in jadral po daljni poti,
ljubezni pač vroče željan.

O gnezdecu sanjal v višini,
o ženkinih toplih očeh
in že ga obkrožalo je smeh,
ko počilo tam je v tišini.

Sirotek je ranjen na tleh skrvavel,
za večno srce se umirilo,
čprav ni sladkosti še užilo...
S pohlepno dlanjo ga je lovec objel.

Stana Novak,
dijakinja II. r. gimnazije v Ljubljani.

Brezplačno vožnjo

boste imeli, ako za čas velesoja kupite perje in puh pri nas, ker so cene za 50% nižje. — Velika izbira v originalnem tovarniškem pakovanju. — Poslužite se ugodne prilike!

RUDOLF SEVER, Marijin trg 2.

STRIČKOV KOTIČEK

504. Dragi Kotičkov striček! Že dolgo prebiram Tvoj kotiček. Čakala sem, da se tudi iz Višnje gore kdo oglasi, pa se do danes še nihče ni. Zato Ti pišem jaz!

Ali poznaš Višnjo goro in našega slavnega polža? Gotovo bi se ga zelo prestrašil, če bi ga videl, kljub temu, da je zelo krotek in pohlaven. Kadar boš imel čas, jo primahaj v Višnjo goro. Ampak sporoči mi prej, kdaj prideš, da Te počakam na kolodvoru s kočijo, v katero bo vprežen polž. Razkazala Ti bom našo okolico, ki je tako lepa, da je težko najde enake. Vsa meni je všeč: upam, da bo Tebi tudi.

Te najkiseje pozdravlja Ivanka Štepic, učenka IV. razr. v Višnji gori.

Draga Ivanka! Če bi v resnici že dolgo prebirala moj kotiček, nikakor in na noben način ne bi mogla prezreti že dveh ali treh šegavo-ljubkih pisem, ki sem jih od Tvojih sošolcev in sošolk iz Višnje gore prejel. Se mi zdi, se mi vse tako zdi, da kotička le ne poznaš tako dobro, kakor praviš...

Slavnega višnjegorskega polža naj si pridem ogledat? Saj bi prišel, prav gotovo bi prišel, če ne bi predobro vedel, da bi se moral z dolgim nosom in ljuto razočaran vrniti... Zastonj in zaman bi ves ljubi božji dan iskal polža naokoli. Holaj, si mi navihana tička! Poslali ste polža, poslali na velesojmsko razstavo v Ljubljano, jaz naj ga pa hodim v Višnjo goro gledat! Torej tako daleč ste že prišli, ubogi Višnjegorčani, tako daleč, da morate že svojo najimennitnejšo in svetovnoznano dragoceno po sejmi prodajati? Ampak v Ljubljani boste polža težko prodali. V Butale ga nesite, v Butale! Butaleki župan bi ga kar koj kupil svojim vrlim ognjegascem, ki brigalno že imajo, konjička pa še ne. S konjičkom je križ, pravijo butaleki župan, ki so obnem tudi načelnik ognjegascem in trobentač »trral!«. Konjiček prehitro zdrda z brigalno na kraj požara in imajo tako hrabri gospod načelnik-župan premalo časa postavljati se v svoji prekrasni uniformi. Polž bo brigalno lepo počasi in dostojanstveno vlekel tja, kjer bo divjal požar — in vrli gospod butaleki načelnik-župan bodo imeli priložnosti več ko dovolj, razkazovati svojo novo uniformo z ogromno medaljo na prsih, strmečim očem vesoljnih Butal... Ravnajte se torej po mojem nasvetu!

Lepo Te pozdravlja — Kotičkov striček.

505. Dragi Kotičkov striček! Tvoj koš mora pa biti zelo lačen, ker je tudi moje pisemce, široko 20 cm, pohrustal. Zakaj ga raje ne pitaš z jabolki in pomarančami? Ali se Ti nič ne smilijo naša uboga pisemca? Saj jih vendar ne pišem za koš, ampak za kotiček! Toliko se trudim z njimi, koš pa reče »ham!« — in ni jih več...

Sprejmi lepe pozdrave od Majde Bulčeve, učenke IV. razr. v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Draga Majda! Tvoje bridko očitjanje je moje mehko srce tako ganilo, da sem v hipu spoznal vso svojo krivdo. Žalostno sem z žlico segel v skledo, iz katere sem ajdove žgance zajemal, in potegnil iz nje zadnji ovirek, ki je ležal na dnu, ter ekesano pomagal e sivo brado: »Ne, takole pa res ne sme dalje iti! Treba bo, treba moji brezerčno-sti napraviti konec...«

In sem jo mahnil na trg, kupil zvrhan klobuk jabolke in pomaranče ter jih vrgel košu v nastežaj odprta usta. Prepričati sem se hotel, če mu bodo šla ravno tako v elast kakor Vaša pisemca...

Ko sem drugo jutro vstal, je bila moja prva pot h košu. Pokukal sem v njegovo žrelo in se silno vzradostil: nobenega jabolka, nobene pomaranče ni bilo več v njem. »Hej, hej,« sem si ves srečen dejal, »torej je vse lepo pohrustal in prebavil! Poslej ga bom pital samo še z jabolki in pomarančami.« In sem mu kupil nov zvrhan klobuk jabolke in pomaranč, pisemca, ki sem jih prejel po pošti, pa sem skrbno shranil.

Tisto noč me je obšla tesnobna slutnja. Vse se mi je tako zdelo, da slišim iz pisarne, v kateri moj koš kraljuje, sumljivo hlastanje in stokanje. Vzel sem podplate pod pazduho in jo odlomastil tja. In kaj so tam videle moje oči? Prečudne, pregrozne reči: ob košu je široko sedel moj kolega, ki mu pravijo »Tekete«, in se zadovoljno mastil z jabolki in pomarančami (tudi prejšnjo noč jih je on pohrustal), ubogi koš pa je zraven mlo tožil in tarnal: »Kako sem lačen, joj, kako sem lačen! Kje si, Kotičkov striček, kje si? Daj mi pisemce, z lepimi črnimi packami zabeljenih pisemce, sicer mi je umreti od gladi!«

Vse torej nič ne pomaga. Pomaranč in jabolke koš ne mara. Moral ga bom torej še nadalje piti z vašimi pisemci, čeprav mi vest očita, da je to jako, jako kruto od mene.

Te žalostno pozdravlja in prosi, da dobrohotno sprejmeš v vednost to moje pojasnilo — Kotičkov striček.

506. Ljubi striček! — V Tvojem kotičku je tako prijetno, postavi me še enkrat vanj!

Veš, meni je lani prinesel Miklavž veliko lepo punčko in zraven še muce, kakršne Ti nimáš. Če bi to punčko videla Ti in Požgančev oče, bi se gotovo hotela oba z njo igrati. Ampak zate pač ni takšna punčka, ker si že prestar in prenesen za igranje. Zate bi bil takšen tramvaj, kakršnega ima naš Janček, za Požgančevega očeta pa živa muce, ki bi ga pozimi v noge grela s svojo mehko dlaničo. Če bi se pa še vseeno rad s punčko igral, Ti jo za nekaj časa posodim. Ampak prej me moraš v kotiček dati!

Sprejmi mnogo poljubčkov od mene ter mojih bratcev in sestrice, ki bi Ti tudi radi pisali, pa se ne znajo. — Rožica Malovrh, učenka II. razr. na Viču.

Draga Rožica! — Za Takele stare, sive stričke, kot sem jaz, punčke-igrčke res niso več. Holaj, samo pomisli, kakšen čuden prizor bi bil to: drugi gospodje v tiskarni bi tiho in resno pri svojih mizah sedeli in pisali na moč učene članke in reči, jaz bi pa s svojo dolgo, častljivo brado sredi njih sedel, zibal punčko v naročju in mlo prepeval: »Aja tutaja, punčka zaspi!« Bi vsi rekli: »Kotičkovemu stričku se je zmešalo!« — in bi me s punčko vred poslali tja, kamor pošiljajo takšne ljudi... Jojmene, tega pa ne! Že zaradi tega ne, ker bi se potem prehitro uresničilo grozno prerokovanje slavnega slovenskega slikarja Krutobradca, ki me je zadnjič kar na lepem nahlupil tam nekje v bližini Prešernovega spomenika: »Ti — če boš pa takšna pisma objavljaj v svojem kotičku, kot je bilo ono od Peterčka C. in Lojzka L., boš končal na številki 7!« (Številko 7 nosi oni oddelek ljubljanske bolnišnice, v kateri so ljudje, ki so se s pametjo skregali.) Tolikšnega veselja gospodu slikarju Krutobradcu zaenkrat še nikakor ne privoščim, zato hvaležno odklanjam Tvojo punčko. Holaj, bo moral še dolgo, dolgo čakati gospod slikar Krutobradec, preden mi bo mogel tam na številki 7 prijateljsko seči v roke...

Te prijazno pozdravlja — Kotičkov striček

DELAVSKI VESTNIK

Delavsko vprašanje

Delavsko vprašanje je toliko staro kot človeštvo samo in je bilo mnogokrat odločilne važnosti pri raznih političnih in drugih družabnih pokretnih. Upori sužnjev v starem veku, kmetijski upori v srednjem veku, agrarni pokreti in pa sedanja borba delavskih organizacij za socialno in politično izboljšanje položaja delavstva so primeri gigantske borbe, ki se od prvih početkov zgodovine pa do danes vrši med izkoriščenim delavcem in med rimskim patricijem, srednjeveškim graščakom in sedanjim kapitalistom. Ni daleč za nami čas, ko je bilo delavno ljudstvo popolnoma brez pravic. Naj omenimo le to, da je bilo tlačenstvo odpravljeno v Franciji l. 1789, na Pruskem leta 1806, pri nas pa šele 1848.

In vse 19. stoletje je živa priča najbrezobzirnejšega izrabljanja industrijskega delavstva. Tovarne, ki so se tedaj gradile, v večini slučajev niso odgovarjale niti najbolj osnovnim zdravstvenim zahtevam, tako da so bile prave grobnice delavskega zdravja. Tudi se ni gledalo na starostno dobo delavstva, celo mladina v najnežnejših letih je bila zaposlena v rudnikih ali drugih ne-zdravih podjetjih. Na delovni čas se tudi ni gledalo. Na Angleskem je prišlo do delavskih uporov, do porušanja tovarn, pa tudi v drugih državah je prišlo do uporov.

Ta obupni položaj proletarijata pa je imel za posledico, da se je vzbudila delavska zavest. Delavstvo se je zbudilo, je začelo misliti, se je začelo pripravljati na obrambo in pa tudi na boj.

Na Angleskem so se začeli delavci združevati v organizacije, katerih naloga je bila boriti se za bolj človeške delovne pogoje. Zbudili so se tudi drugi narodi in delavsko vprašanje je postalo ob koncu devetnajstega stoletja mednarodno vprašanje. Tako se je leta 1890 vršila v Berlinu konferenca o mednarodnih odredbah za zaščito delavstva, leta 1906 je prišlo v Bernu do konvencije, ki prepoveduje uporabo fosforja. Po svetovni vojni so v mirovnih pogodbah sklenile države, da se ustanovi mednarodni urad dela, ki naj bo izključno posvečen delavskemu vprašanju.

In danes? Danes je delavsko vprašanje centralno vprašanje vseh vprašanj. S tem pa še ni rešeno, da bi bilo tudi dobro in pravilno rešeno. Se se gode delovnemu ljudstvu velike krivice, posebno v državah, kjer vlada nevednost in neizobraženost, toda brez dvoma ni daleč čas, ko bodo napor delovnega ljudstva, napor najboljših mož človeštva, ki so posvetili svoje življenje reševanju tega vprašanja, kronani z uspehom, da bo namreč zavlada socialna blaginja. Ne smemo seveda pričakovati raja na zemlji, smemo pa zahtevati in upati, da bo življenje vredno in primerno človeku. Ta zavest in to prepričanje nas mora spremljati vedno in povsod, to zavest moramo vcepiti v dušo vsakogar, potem bo delavsko vprašanje našlo svoj odgovor, ki ga človeštvo že tako težko pričakuje.

Učna pogodba

Obrtni zakon ima med mnogimi drugimi določil tudi važno določilo za vajence — o učni pogodbi med obrtnikom in vajencem. Ta učna pogodba mora biti pismena in jo obrtnik mora skleniti z učencom, če je polnoleten, sicer pa z njegovim zakonitim zastopnikom t. j. očetom ali varuhom. Pogodbe se sklepajo pri prisilnih obrtnih zadruhar, kjer teh ni, pa pri pristojnih občinah. Če se uči učenec rokodelstva pri svojem očetu ali varuhu, ni treba pismene pogodbe.

Kaj mora biti v učni pogodbi? Obrtni zakon določa, kaj mora pismena pogodba najmanj vsebovati. Predvsem mora seveda vsebovati obrtnikovo ime, firmo, kraj poslovalnice ali delavnice, v kateri bo vajenec delal, ter vajencevo ime, leto in kraj rojstva, prebivališče, pristojnost ter šolsko izobrazbo. Dalje mora pogodba vsebovati:

rodbinsko, rojstno ime in prebivališče roditeljev, varuha ali zakonitih zastopnikov, če je učenec mladoleten;

zdravstveno stanje in telesno sposobnost učenca;

obrt, katero se bo učenec učil;

začetek, trajanje in konec sklenjene pogodbe; dogovor, da prevzamejo stranke dolžnosti, ki jih predpisuje obrtni zakon, da se obrtnik obvezuje učenca poučevati v obrti;

dogovor o odškodnini za učenje, o višini in načinu plačevanja nagrade učenca za delo, o dajanju hrane, preskrbe, obleke, stanovanja učenca in o višini odškodnine za protipravno prelomev pogodbe.

Odškodnina za učenje pa se more določiti le za prvo leto učenja. Po enem letu mora namreč obrtnik dati odškodnino za delo in je seveda s tem zakonskim določilom izključeno dajanje kake odškodnine za učenje s strani učenca.

Obrtnik, ki se pri sprejemanju učenca ne drži teh predpisov, se kaznuje s kaznijo od 25 do 1500 Din.

V učni pogodbi se more tudi določiti poizkusna doba. Ta sme trajati največ mesec dni. V tem času imata obe stranki t. j. obrtnik in vajenec oziroma njegov oče ali varuh pravico odstopiti od pogodbe. Ta čas se učenca ne šteje v predpisani učni čas.

Učna pogodba se sklene vedno za čas, ki je po obrtnem zakonu predpisan za učenje dotične obrti. Učni čas ne sme biti krajši od dveh in ne daljši od štirih let.

To so torej v glavnem določila učne pogodbe. Kako se bodo ta določila izvajala, to pa je odvisno sedaj od upravnih oblastev in od nas vseh; od staršev, od delavskih organizacij in od vajencev samih. Kljub ugodnim določilom obrtnega zakona pa se resnično življenje vajencev ne bo prav nič spremenilo, če ne bo za vajensko vprašanje večjega zanimanja kot doslej.

Staršem in vajencem toplo priporočamo, da temeljito preštudirajo določila obrtnega zakona o vajencih in se pravic, ki jim jih zakon daje, tudi poslužujejo. Potem bomo dosegli, da se bo z vajenci postopalo res po človeško in se jih bo učilo, ne pa uporabljalo za pestunje, dekle, konjske in kravje hlapce, poljske delavce in drvarje.

Delavsko gibanje po svetu

V okviru mednarodnega delovnega urada je imel dne 27. in 28. marca 1933 v Ženevi svoje drugo zborovanje odbor za nameščenska vprašanja. Zastopniki delodajalcev se tega zborovanja niso udeležili. Na zborovanju se je sklepalo o skrajšanju delovnega časa; o odpiranju in zapiranju lokalov, ki naj se zapirajo najpozneje ob 19 uri; o nedeljskem počitku in poleg tega še o poldnevem počitku med tednom (v soboto). Dalje se je sklepalo o mednarodni ureditvi plačevanja dopustov. Dopust naj bo plačan in naj traja najmanj 14 dni na leto, pri daljši službeni dobi pa več.

V Nemčiji je bil med tekstilnimi delavci in njihovimi delodajalci sklenjen dogovor, po katerem ostanejo plače do 21. januarja 1934 neizpremenjene in ostane v veljavi prejšnja kolektivna pogodba. Prekoračeno delo se bo tudi v naprej plačevalo po starih pogodbah. Ta dogovor zadeva 600.000 delavcev.

Na Poljskem je minister za socialno politiko izdal naredbo, s katero se določa, koliko mladine sme biti zaposlene v industriji stekla. Tovarne s 300 delavci smejo imeti 12 odstotkov mladih delavcev, tovarne z nad 300 delavci pa le 10 odstotkov. Med mladino štejejo vse moške in ženske delavce od 14 leta do polnoletnosti.

V Franciji se pojavlja gibanje, ki gre za tem, da se omeji število inozemskih delavcev. Posebno mnogo je v Franciji zaposlenih inozemskih inženjerjev, dočim dobijo domači inženjerji že dokaj težko primerne zaposlitve. To vprašanje se je zaenkrat rešilo na ta način, da mora vsako podjetje, ki potrebuje kakega inženjerja, sporočiti to delovnemu ministrstvu. Ministrstvo sporoči to francoski inženjski strokovni organizaciji. Če organizacija v 8 dneh ne odgovori, se sme prazno mesto oddati inozemcu, sicer pa le francoskemu prosilcu. — Mislimo, da bi se ta sistem tudi pri nas prav dobro obnesel.

V Romuniji so pomorski delavci ustanovili svojo strokovno organizacijo z imenom »Marea«. Organizacija je objavila obširni program. Zahteva brezizjemno izvajanje 8urnega delavnika in plačevanje nadur.

Na Japonskem so proti skrajšanju delovnega časa tako delodajalci kakor tudi delavci, kar je morebiti edinstven primer na svetu. Delavci pravijo, da je treba vse delovne prilike izrabit. Zahtevajo edinoletno to, da smejo delati delavci le dve uri preko normalnega delovnega časa, ki traja 10 ur dnevno. Delavci opravljajo namreč običajno po 4 nadure dnevno. Kakšne bodo socialne posledice takega dela, bo japonski narod kaj kmalu videl. Danes še zdrav narod bo postal množica izmognanih hiralecev. Japonska je v oblasti najhujšega kapitalizma.

Se o gibanju našega delavstva par besed: Organizacije naših pomorcev so pred kratkim zborovale in zahtevale, da se izda nov pomorski red, da se omeji število pomorcev. Dalje so zahtevali, da prevzamejo borze dela posredovanje dela tudi za brezposelne častnike trgovske mornarice.

Položaj nemških kovinarjev v zadnjih petih letih

V času od prvega povišanja plač v težki železni in jekleni industriji v Nemčiji t. j. od meseca oktobra 1928 pa do drugega povišanja v oktobru 1931. leta, se je zmanjšalo število delavstva napram kapaciteti delovne storitve od 84,6 na 50,7 odstotkov, število delovnih ur pa od 80,9 na 38,9%. — Od oktobra 1928 se je povečalo število podjetij za 25,7%. V istem času pa se je znižal stalež delavcev za 26,6%. Od celokupne železne industrije se nahaja ob Renu 70,8% vseh podjetij.

Največ zaslužijo delavci pri izdelovanju žice, in sicer 88 do 127,9 Pf ali povprečno 13 Din na uro. Delavci v livarnah, strugarji, martinariji, električarji itd. zaslužijo samo od 80,8 do 84,1 pfenigov ali 10 Din na uro. Pri delavcih, ki so plačani na uro, znaša zaslužek 13% več od normalnega. Pri delavcih, ki delajo na akord pa 19%.

Delovni čas znaša povprečno za vse delavstvo železne in jeklene industrije 42,3 ur tedensko. Pri tej številki moramo upoštevati, da imajo v večini podjetij sedemdnevni delavnik in delajo zaradi peči in drugih naprav neprekinjeno. Najdaljši delovni čas imajo livarji in sicer povprečno 50 ur na teden, najkrajši delovnik pa imajo pri izdelovanju vijakov, žebeljev in podobno, in sicer 39,7 ur tedensko. Izguba na delovnem času je bila povzročena največ zaradi bolezni delavstva, a v redkih slučajih zaradi redukcij. Skupna izguba znaša povprečno 4,1% tedenskega delovnega časa in tedenskega zaslužka.

Tarifne plače so bile v oktobru 1931 približno enake z onimi v oktobru 1928. Da ni razlike, je vzrok v tem, da so se zaradi skrajšanja delovnega časa povečali izdatki za čezurno in nedeljsko delo. Zaslužek delavcev, ki delajo v Nemčiji na uro, je veliko boljši, kot od onih delavcev, ki delajo na akord. Povprečna izguba pri delavcu, ki dela na uro, znaša 4,2%, pri akordnih delavcih pa znaša izguba 10,2%.

Skupna vsota zaslužkov na uro je znašala 71,2% nominalno od leta 1914.

V zadnjem času so v Nemčiji znižali plače tudi onim profesionalistom, ki so bili dosedaj dobro plačani.

ŽENA IN DOM

Krščanska družina po naukih Pija XI.

Družina je življenjska celica človeštva, naroda, države in Cerkev. Če je bolna družina, oboli celotni narod; če se družina izmaliči, gre tudi z narodom navzdol in nobena dobrobit, ne kultura, ne moč, ne more zadržati tega propadanja. Bili so časi, ko smo smeli Slovenci te bridke resnice uporabljati za druge narode; prihajajo pa časi in so že tu, ko te bridke resnice veljajo tudi za nas.

Slovenska družina — kako lepa in nedotakljiva je bila! Svetišče ljubezni in zvestobe, slika zdravja in blagostanja!

Moralna guiloba, ki se naseli povsod tam, kjer vera in krščanska morala izginjata, je posegla marsikje tudi že do korenin družine. Mnogokje je izginilo spoštovanje pred svetostjo zakona. Mrzla sebičnost in preračunljivost, bojazen pred težavami in žrtvami zavaja k temu, da se v marsikateri družini postavljajo ovire ustvarjanju volji božji ter se zakonu jemlje njegova bitnost. Tako nasprotovanje Bogu in naravi pa današnji svet hvali in priporoča skrito in javno kot posebno pametno in preudarno ravnanje, kot varstvo zdravja in življenja, kot edino sredstvo družinskega blagostanja. Gledališče, kino, tisk, roman, letaki, brošure, reklama, zabave, vse to tekmuje, da bi razdrlo

temelje, na katere je postavljen zakon in družina.

Ne smemo zakrivati dejstva, da je socialna beda sodobnih časov to delo pospeševala, zlasti če mislimo na brezposelnost in stanovanjsko mizerijo. Vendar smelo trdimo, da je glavni vzrok moralna razvrzanost, ki posega v najbolj oddaljeno vas in zna grehu skriti njegovo pravo ime.

Današnja civilizacija, ki se hvali, da prav lahko shaja brez vere, brez krščanstva, brez Cerkev, ni mogla zadržati vrhovnega poglavarja sv. Cerkev, ki mu je časna in še bolj večna sreča posameznika, družbe in narodov tako pri srcu, da ne bi dvignil svoje avtoritete ter jasno povedal vsemu svetu: Kaj je zakon in družina v luči pojmovanja katoliške Cerkev.

Danes popoldne ob 4 bo govoril o tem v Unionu univerz. prof. monsignore dr. J. Ujčič in pa žena-mati ga. Milica dr. Grafenauerjeva o temi »Pomoč družini!«

Beseda sv. Očeta je za katoliško ženstvo edino merodajna; zato je tudi edino hoče vpoštevati. Žene — matere in dekleta, ki bodo to še postale, naj napolnijo unionsko dvorano do zadnjega kotička!

Prvi gospodinjinski in materinski tečaj za telesno kulturo v Berlinu

Nega telesa

Skrbno izbrana in izdelana obleka potrebuje pravilno zrastle, pa tudi negovanega telesa. Oni časi še niso daleč, ko je vsakdanje umivanje in pa tu in tam kaka gorka kopel zadostovala za negovanje telesa. Zdravniki in športniki so od tedaj mnogo pridigovali o prekoristnih učinkih vode na telo, zopet drugi so hvalili šport, gimnastiko in masažo, zopet drugi pa so obe te smeri strnili v eno. Tako je nega telesa deloma kot znanost, deloma kot trgovski objekt prešla v najširše plasti. Cel kup strokovne literature je o tem nastal, od resnih zdravnikov in gospodarstvenikov, pa do koristi iskalnih moških in žensk.

Danes ne zadostuje samo negovan obraz, ampak tudi negovane roke in noge. Temu nimamo oporekati. Da se je način tega dela tudi izumetničil prav lahko razumemo.

Telesne napake se ne dajo odpraviti s športom ali masažo, pač pa morejo ortopedični inštituti v tem oziru prav mnogo storiti. Vedeti pa moramo, da je le malo otrok, ki bi se rodili s telesnimi napakami, ki nastanejo šele pozneje zaradi bolezni, ali zamerjanja. Pred marsičem se torej lahko obvarujemo.

Grda navada, da otrok stoji na eni nogi, ima lahko za posledico to, da se kosti v kolku premaknejo. Iz podobnega vzroka nastane nenakana višina ram. Če ima otrok navado, da pri učenju sklanja glavo pregloboko, ima za posledico ozka prsa. V tem oziru bi se dalo še marsikaj povedati. Mati mora torej z budnim očesom opazovati otrokove navade in pri najmanjši neprimernosti takoj podvzeti vse korake, da se iz njih ne izčini kaj hujšega. Žal, da imajo le malokatero matere tako budno oko, ki bi to škodo dovolj zgodaj opazilo. Seveda pa je tudi želeti, da bi tako budno materino oko, ki skrb iza telesne napake, z isto vneto gledalo tudi na duševne napake in bi tako mati postala otrokova voditeljica tudi v duhovnem oziru. Marsikatera skrb poznejšega življenja bi se na ta način odpravila.

Poleg dandanes že povsem priznanega koristnega vpliva športa na nego človeškega telesa, so se postavile marsikatera umetna sredstva v isto službo, kar se je razvilo v zelo dobičkanosno industrijo, namreč takozvana kozmetična sredstva.

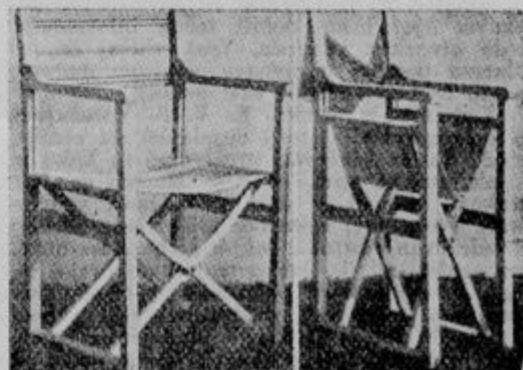
Sodobni ljudje smo prav za prav zelo skromni, če primerjamo navade žena v najst-

rejših dobah. Z začudenjem čitamo, da je 90 ali še več suženj bilo zaposlenih pri toaletnih umetnostih samo ene žene v starem veku. Dišča mazila so bila poleg najrazličnejšega nakita del vsakdanje toilete.

Kaj nam pripovedujejo v tem oziru izkopanine grobov z mumijami starih Babiloncev, Egipčanov, Grkov in Rimljanov? V brülskem muzeju je neka mumija, ki ima 18 dragocenih oblek in veliko množino lepotičnih sredstev v sarkofagu. Ta mumija je telo nekdanje šivilje. Prav tako je tudi v Parizu poseben muzej za najdbe raziskovalca Gayet-a, ki je razne mumije princel v Pariz in je njihove obleke pri svojem predavanju razkazoval ter jih je v ta namen oblačila igralka iz varijeteja. Že te mumije so imele čevlje z visokimi petami, steznike, čipkasto perilo itd. Lepotičnih sredstev v najstarejših časih torej kar v izobilju!

Pa ni nam treba gledati tako daleč nazaj! Kakšen sijaj se nam pokaže v roko ko dobi! Kakšna množina lepotičnih sredstev! Kakšna pa je metoda negovanja telesa dandanes, ko vihra življenja sili ženo v svoj jarem, a ona noče zaostati za lepotičenjem in v naglici ter brez vsakršnega sorazmerja dene nase, kar največ more in to naj bo potem lepo.

Vemo, da so bila naziranja o ženski lepoti prav tako spremenljiva, kakor moda. Bili so časi, ko život nikoli ni bil dovolj tenak in bi danes opravičeno pogledali za tako stisnjeno postavo, če bi se pokazala na ulici. Vemo pa tudi, da moramo in smemo svojo vnanost sočloveku pokazati v lepi obliki in je zato tudi naša dolžnost, da svoje telo primerno in pametno negujemo, saj je posoda naše duše.

Praktičen stol za vrt

REŠITE SE PREDSDOKOV!

Zarnica je domač izdelek, ravno tako dober kakor prvovrstni tuji izdelki.

Prevzamemo zato vsako jamstvo!!

Ni bolj ekonomične žarnice!

Zastopstvo „Unitas“ Civ. Ing. F. MANDA LJUBLJANA, Selenburgova ul. 7.

Telefon 22-19

Pred zajtrkom uporabljajte **BUBILOTE** Dobe se povsod

najboljši nezlomljivi navijalec kodrov, da boste imeli po zajtrku najpopolnejšo kodrasto glavico ali najlepšo ondulacijo

Franc Grögl Zagreb, Vrhovčeva 19/II

Malo porabi Dolgo traja Domača je

„SLOVENCŮ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

J. Z. — Lj. Živčno bolan mladenič in še dijak vrhu tega, je kočljiv položaj, ki ga srečno preprečka človek s krepko voljo. Sodeč po vašem pismu (zlogu in pisavi) menim, da ste fantič zato. Izbrati pa si morate poklic, ki se da vršiti čim več v prirodi, čim dalje proč od ljudi, saj ljudje »gredo« ljudem bolj na »živce« bolj ko vse drugo. Že zdaj se držite prirode in njenih bogastev (sonce, zrak, voda), skrbite za zadosten počitek in priprosto hrano brez dražil. Dajte si pregledati oči, morda se dajo tiste nevspečnosti kmalu odpraviti.

Isti. Bljuvanje krvi in naglo shujšanje (če ni morda zimska obleka kriva) je treba vzeti resneje v pretres. Če je navaden zdravniški izvid nedoločen, sicer je izrek »konice pljuč bolj slab« zelo sumen, dajte si napraviti rentgensko sliko pljuč, razpoznaven odziv (reakcija), predvsem pa drobnogledsko preiskavo pljuč. Kot dijak v vsučiliščnem mestu se ne smete zadovoljiti s tako negotovo razpoznavo, saj so vam vsi pripomočki na razpolago tudi brezplačno, če nimate sredstev. Jasnost nad vse, tavanje v temi je nevarno.

F. F. — M. Otrplost udov zavoljo zastrupljenja z arsenikom se da izboljšati tudi po enoletnem trajanju. Masiranje in elektriziranje je priporočljivo še nadalje, važno je hotno urenje udov, ki naj bo izvrševano po določenem načrtu in vztrajno. Kot kopaljšča pridejo izmed bližnjih najbolj v poštev stubičke in varaždinske toplice. Zdravljenje v njih naj traja vsaj tri tedne.

A. P. — M. Preobitno perilo, ki očitno slabi mlado dekle, je zadeva, ki se ne da povoljno rešiti v javni posvetovalnici. Treba je neposrednega zdravniškega opazovanja oz. ugotovljenja, treba bo menda tudi lekarniških pripomočkov na zdravniški recept, bolj izjemno treba celo operativnega zdravljenja.

A. S. — T. Motenja v perilu imajo svoj vzrok v tvarnih spremembah ali napačni legi maternice same, večkrat tudi v drugem drobnju, posebnost v žlezah, ki imajo notranje izločanje. Časih celo v živčno-duševnem vzmetenju. Zdi se mi, da je zadnje našeta možnost pri vas v ospredju. Čemu toliko razglabljanje stvari, ki niso tako važne ali so naravnost brezpomembne? Nikar ne mislite, da mora biti kakšna stvar na svetu prav taka, kakor je naslikana v knjigi ali kakor si jo kdo predstavlja! Oblika in potek življenja sta pri različnih ljudeh zelo različna! Ubogajte zdravnika in držite se njegovih narišev. Če vam je nasvetoval operacijo radi razporeditve, se dajte operirati, če je razporedina neznatna, da je po zdravnikovi sodbi ni treba popravljati, opustite misel na njo. Sicer pa vedite, da je priroda sama najboljša in edina zdravica, dober zdravnik je njen pokoren pomočnik, ki ne vtika svojih prstov v njeno vršenje drugače kakor samo njej, prirodi, v pomoč, vsako drugačno ravnanje je motenje in kvarno. Pustite torej, da opravi mati priroda svoje delo nemoteno, kakor in kadar se ji ljubi!

A. S. — M. Koprivičast izpah — žara osipa mu pravimo navadno — je znak posebne občutljivosti rastnega živčevja. Kaj provzroča to nadlego pri vašem sinčku že pet let, ne morem presoditi na daljo, bržkone so motnje v prebavi. Vsekakor treba urediti prebavo in temeljito izpremeniti prehrano. Svetujem vam, da naj deček ne dobi več ne mesa ne jajec (tudi mesne juhe in živalske zabele ne), vživa naj zgolj rastlinsko hrano in mlečne jedi in to vsaj pol leta. Bržkone ne pojde brez zdravljenja, zato se obrnite na zdravnika za otroke ali kožne bolezni.

M. P. — S. Splav je bil menda tisti dogodek, ki vas je presenetil po napornem smučanju. Belo perilo je izraz vnetega stanja v maternici, ker je takrat kaj zastalo v njej ali je bila motna obnova organa zavoljo zane-

marjenja takratnega dogodka. To je najbolj verjetna razlaga vašega stanja tako iz daljave. Smotrni nasvet brez ugotovitve je nemogoč, bržkone bo potrebna zdravniška pomoč, čim prej, tem bolje za vas!

M. C. — Š. Tok iz ušesa je znak vnetja v njem. V vaši starosti jaz ne bi trpel kaj takega v ušesu, ker gnojno vnetje pomeni nevarnost, saj se vnetje vtegne razširiti na obližje (možganske mreže) ali se prenese po krvnem obtoku kamorkoli. Začelo vam je nagajati še drugo uho. Operacije se bojite, češ, ker imate srce zelo slabo. Če ni resne srčne napake prenese srce omamo brez škode, saj je taka operacija v obče kratkotrajna.

Isti. Bojazen (vi ji pravite skrb) je slaba svetovalka in še slabša zdravnica. Kaj imam jaz na jeziku, ne vem, ker ga ne gledam, bi ga gledal, bi videl na njem hujše stvari kakor so tiste vaše bele črtice, ki so časih komaj vidne.

J. D. — M. Med ženinom in nevesto — kakšna bodi starostna razlika? Medicina še ni dosegla ugotovila, kakšno mero in težo imej zdrav odrasel človek, in določila, kdaj je človek v vsakem primeru razvit in goden za zakonsko življenje, tudi ni ustanovila točnega in edino pravnega starostnega razmerja med zakoncem. Vsega tega in podobnega določanja ni in ne bo nikdar treba, ker se življenje, tudi pravnost in zdravo življenje vrši v nešteti razlikah in različicah glede oblike, velikosti, starosti i. dr. Pri zakoncih treba razvisti in zdraviti; ker so ženske v razvoju bolj rane, moški pa bolj kasni, bodi mož starejši od žene. V vašem primeru je razmerje čisto v redu!

F. K. — S. O mozoljih na obrazu se da napisati debela knjiga, kar pomeni, da jih je več vrst in da jih ni kar lahko odpraviti. Kdor če imeti lep obraz, vživa prav priprosto hrano (brez mesa in jajec) in skrbi za redno in zadostno iztrebljanje. Brskanje po mozoljih s prsti ali celo z nohti je kvarno, čiščenje kože naj se vrši s čistimi krpami ali še bolje s tenčico ali pavlo, ki jo omočimo z žganjem ali še bolje s salicilovim cvetom. Zorevanje mozoljev se pospešuje s toplimi obkladki (kamiličen čaj sam ali z dodatkom »svinčene vode« ali Burwove tekočine). Vsaka koža ne prenaša mazil, posipanje s smukcem, zmešanim s cinkovim cvetom, v obče ne škodi. Kot notranje zdravilo je v rabi »dunajski fiakerski prašek« ali pa krušni (pekoveki) kvas, oboje naj se ne jemlje hkrati, 6 tednov prašek po 1–2 žlički na dan, potem 6 tednov kvas, v velikosti srednjega oreha, zamešan s mlečnim mlekom.

L. K. — Lj. Skorbut je v naših krajih in razmerah zelo redka bolezen. V vašem primeru je bolezen bržkone kronična sepsa (splošno kužno zastrupljenje), ki je časih združena s krvnim razkrojem in je tako podobno skorbutu. Skorbut je v obče lažje ozdravljiv kakor sepsa, pa tudi ta se da zatreti oz. odpraviti, časih s kakšnimi trajnimi okvarami, časih brez njih. Vaš primer spada med miljeje oblike.

A. C. — D. Kolebavost, plašnost, neodločnost so znaki živčno razboljenega ali slabotnega človeka, vstrajnost, srčnost, odločnost pomenijo zdravje. Zakaj se daste begati od vsake malenkostne nevspečnosti? Življenje se ne vrši v ravni črti, krivulja je življenjska črta, tudi pot k zdravju gre čez hribe in doline, poglavna je smer, ki naj vodi navzgor. Zato treba, da se urite v potrpljenju, kar ne dosežete v enem tednu, dosežete morda v enem mesecu, a to tem trajnejše. Držite se navodil verno, ogiblajte se vsakega pretiravanja! Počasi se pride najdalje!

Isti. Strah ima velike oči, zato ne opazujte drugih in ne primerjajte sebe z njimi. Potrpite se, da najdete na bukovem ali hrastovem drevesu dva lista, ki imata čisto enako žilje! Kadar jih najdete, pošljite jih meni, da jih shranim kot prirodno čudo.

Pravni nasveti

Advokatski stroški v slučaju pravice revnih. R. Z. S. Pravica siromašnih v pravdi vas ne oprosta plačanja advokatskih stroškov. Seveda, če nič nimate, vam ne bodo mogli ničesar vzeti.

Vinotoč. F. Z. Obrnite se na okrajno načelstvo, kjer boste dobili točne informacije glede otvoritve vinotoča. Vsak slučaj se pri obvladavi posebej obravnava, zato ne moremo vedeti, če bodo ugodili vaši prošnji.

Vzdrževanje otroka. K. V. B. Vprašujete, do katerega leta starosti nezakonskega otroka, je oče dolžan plačevati preživnino in kako bi se plačevanju upr. — Niso merodajna leta otrokove starosti za očetovo dolžnost vzdrževanja. Po postavi mora oče toliko časa skrbeti za vzdrževanje otroka, dokler se ne more otrok sam preživljati. To lahko traja tudi preko 14. leta otrokove starosti. Ako mislite, da se otrok more sam preživljati, pa vseeno zahteva preživnino, bi mogli tožiti na ugotovitev, da se otrok more sam preživljati. Na drugi način se bo težko tej obveznosti izogniti. Terjatve vsakoletnih preživnin zastarajo v treh letih. Ako vas torej tri leta niso terjali, potem nad tri leta zastaralih preživninskih zneskov ne bo mogoče iztožiti.

Glasbena šola. B. H. Ne spada v pravne nasvete Vprašanje je tudi premalo jasno, da bi vam mogli odgovoriti. Obrnite se na domačega organista ali učitelja, ki vam bosta gotovo znala dati željene informacije o glasbi.

Izstop iz zdruge, vrnitev deleža. F. R. Za točen odgovor na vaše vprašanje, bi morali proučiti pravila vaše zdruge, ki nam pa žal niso na razpolago. Če jih nimate, jih lahko pogledate v združenem registru pri okrožnem sodišču. Tam je gotovo točno urejen rok za prijavo izstopa. Isto velja glede vrnitve deleža. Ne kaže nam tu citirati splošnih določb združnega zakona, ki prepušča podrobno ureditev teh vprašanj pravilom posamezne zdruge, ki si jih, kakor rečeno, lahko ogledate pri sodišču.

Dokument v Banjaluki. K. V. G. Na sresko načelstvo v Banjaluki ste poslali prošnjo z različnimi dokumenti. Odgovora niste dobili in tudi dokumentov ne vrnejo, kaj storiti. — Obrnite se (morda s priporočnim pismom) na navedeno sresko načelstvo in prosite, da se vam dokumenti vrnejo. Mi ne moremo posredovati, ker to ne spada v naš delokrog in tudi nimamo nobene legitimacije za posredovanje. To morete storiti le sami ali po zastopniku (advokatu), ki mu morate izdati pooblastilo.

Nove gradbe in oprestitve taks. K. I. K. Ne poznamo zakona, ki bi oproščal državne uslužbenke, ki grade nove hiše, državnih in občinskih taks. Davčni zakon pozna le znatne olajšave zgradarine za nove hiše. Glede kredita se pač obrnite na kakšen domač denarni zavod. Ne moremo vam reči, kje bi ga mogli dobiti in kje najcenejše.

Razširjenje občinskega pota. P. J. D. Tudi občina ne more samolastno širiti pota v privatno zemljišče. Če je razširjenje pota potrebno, mora potrebni svet kupiti, ali če to ni mogoče, si ga preskrbeti potom razlastitve. Proti samolastnemu ravnanju občine imate pravo sodno pot.

Tožba na državni svet. I. P. Poznati bi morali vsebino odloka, proti kateremu ste vložili tožbo na državni svet, da bi vam mogli reči, če je tožba umestna in naslovljena na pravo mesto. Ker je minil šele en mesec, odkar ste jo vložili, je razumljivo, da še ni odgovora. Takšne tožbe se ne rešijo v tako kratkem roku.

Prijava kupne pogodbe davčnemu oblastvu. L. A. C. Vsaka kupna pogodba (o nepremičninah) se mora prijaviti v 15 dneh po sklepu davčni upravi radi odmere take, če ne se pogodniki obsodijo solidarno poleg redovne take, še na kazen v trikratnem znesku take. Pišete, da ste takoj pri notarju plačali procenite in notarski račun. Če je to res, je gotovo notar prijavil kupno pogodbo in ne razumemo, kakšno kazno so vam naložili. Kakšna kazen je to in

kdo jo je zakrivil, bo razvidno iz dotičnega spisa pri davčni upravi. Če ste notarju plačali procenite, je bila vsekakor njegova dolžnost, da jih pravočasno plača davčni upravi, ali pa da vas opozori na rok, v katerem se ima takega plačati.

Neprepisana parcela. R. R. Že nad 30 let je hčerka uživala parcelo, ki jo je dobila od svoje matere. Parcela se pa iz neznanega vzroka ni prepisala. Drugo zemljišče je mati zapustila drugi hčeri, ta pa svojemu sinu. Sin pa sedaj brani prvi hčeri — svoji teti uživati parcelo, češ, da ni na njo prepisana. Kam se je tej obrniti, da pride do svojih pravic? — Na sodišče. Vložiti bo pač morala tožbo, ako jo nečak ovira v uživanju parcele, ki jo je že nad 30 let uživala kot svojo lastnino. Ker pa sama ne bo znala nastopati in uveljavljati svojih pravic, bo morala vzeti advokata. Zato je daljnje razlaganje na tem mestu nepotrebno.

Stroški za vknjižbo na zemljišče kmetovalca. I. V. P. Denarni zavod se je vknjižil v zavarovanje svoje terjatve na posestvo kmetovalca, zaščitenega po zakonu o zaščiti kmetov. Vprašate, kdo nosi stroške vknjižbe in kolike obresti sme računati od dolga. — Stroške vknjižbe bo mora plačati dolжник. Glede obresti določa zakon o zaščiti kmetov, da je kmet dolžan plačati na terjatve, katere prisilna izterjava je odložena, obresti po 6 odstotkov na leto in to od dne tožbe. Če dovoli upnik dolžniku kmetu prostovoljno, da se odloži plačilo terjatve, ki je dospela in sicer pred vloženo tožbo zaradi njenega plačila, ali če odstopi od že vložene pravde, ne da bi zahteval pravne stroške sme dogovoriti obresti do največ 10 odstotkov na leto neglede na višino prej dogovorjenih obresti. V najvišji znesek letnih obresti se morajo všteti tudi vsa postranska plačila ali dajatve, za katere se je dolжник zavezal poleg obresti, kakor so to: provizije, konvencionalne kazni, stroški in podobno.

Kmetijski nasveti

Lep kos opuščenega vinograda z zavetno lego a težko mokrotno, pešeno-olovnatu zemljo, pomešano z gručem, bi rad zasadil s sadnim drevjem. Katera vrsta jablan bi uspevala na taki zemlji? Lega je nizka, stran južna. I. Z. — Sv. V.

Odgovor. Na vinorodni, primerno vlažni, pešeno-olovnatu zemlji bi vam priporočili saditi kanadko in londonski peping. Plod kanadke je debel. Koža je delovna hrupava in večkrat do polovice rjasta ter po celi površini posuta s črnkastiimi pikami. Meso je rumenkaste barve, prhko, sočno in prijetno sladkokiselkastega okusa. Plod trgamo pozno v oktobru, ki je goden meseca novembra in traja do rane pomladi. Rano trgniti plodovi v shrambi hitro venejo. Kanadko prštevamo finim namiznim sortam ter vedel izbornega okusa, debelosti in neobčutljivosti za prevoz uživa v trgovini svetoven sloves.

Ker pa ima cvetje kanadke razmeroma slab plod, bi vam priporočili, da zasadite zemljišče deloma tudi z londonskim pepingom. Plod londonskega pepinga je srednje debel in zelo prikljupe zunanosti. Goden je svetlorumene barve in na solnčni strani rdeče zagorel. Meso je rumenkasto, krhko, sočno in izbornega okusa. Plodove trgamo koncem oktobra. Po okusu in zunanosti ga prštevamo k odličnim zimskim namiznim jabolkam, zato se ta vrsta jabolok vedno lahko in dobro prodaja. Drevo raste izpočetka počasi, vendar se sčasoma razvije v drevo s košatim vrhom.

Neki vinogradnik na Dolenjskem je iznašel veho, s katero se baje zabranilo poletno vrenje vina in celo tvoritev berse. Prosim, kaj je resnice na tem in kje ebi se veho dobila, ako je za kaj? I. Z. — Sv. V.

Odgovor. Kolikor je nam znano, je neki absolutni kmetijski šole na Grmu iznašel takozv. »univerzalno veho«. Ako želite to veho natančno ogledati, obiščite potujočo kmetijsko razstavo. Veho je izložena v vagonu za vinarstvo in sadjarstvo. Ta veho še ni temeljito preizkušena. Njena prednost je, da se zrak, ki pride v sod skozi veho, razkuži. Praktično je infekcija tekočine v sodu s to veho onemogočena, ker glicerini, ki se nahaja v veho, uniči vse mikroorganizme, ki pridejo z zrakom v sod. Veho bi se morala priviti na poln sod, predno se sod nastavi na pipo. Vendar ta veho ne more preprečiti razvoja bolezni je inficiranega vina. »Univerzalna veho« bi bila prav primerna za brezalkoholne naravne sokove. Da bi ta veho zabranila poletno vrenje vina, ni mogoče, ker so mikroorganizmi v vinu že od jeseni in čakajo le na ugodno temperaturo v kleti. Omenjeno veho dobi pri izdelovalcu N. Udoviču, mehaniku v Novem mestu za cepo od okrog 160–180 Din.

Molj (vešča) se je ugnedil v Vaših panjih in uničujoč zalego. Kako ga pregnati? — Z. A. iz T.

Neprijeten pojav je to, ki mu je takoj težko priti v okom. Črve spraviti iz satja v gnezdu, ko so se varno naselili v medsteni, je skoro nemogoče. Da vam pa škodljivce vse leto ne bo delal na zalegi škode (ličinka čebelnega molja namreč zalego napade in uniči), svetujemo, da vse napadene sate iz plodišča prestavite v medišče (saj imate A.-Z. panje?), kjer jih matica ne bo mogla več zaleči. Ko bo vsa zalega izlezla, jih odstranite in v omari pošlono zažepajte, če niso že preveč uničeni, sicer pa jih zdobite in zmečkajte, da pojdejo pri prvi priliki v topilnik. Odstranjajte vedno drobri iz kotov panja; tam je pravo leglo te neprijetne in zelo škodljive zalege.

Cebelni pik Vam škoduje in se bojite, da bo ste vsled tega morali opustiti čebelo, do katerih imate veliko veselje. Kaj Vam svetujemo? Z. I. G.

Cebelni strup ni škodljiv človeškemu organizmu. To je zdravniško dogmno. Vaše telo je le izredno občutljivo v tem pogledu, iz skušnje vemo, da se organizem polagoma nekako privadi pikom in ne reagira več tako, kakor je sedaj slučaj pri Vas. Vedno tudi to ne drži in nekateri človeki ostane zelo občutljivi vse življenje. Tu imamo v mislih takšno občutljivost, ki povzroča razne nevspečnosti in motnje, kakor bruhanje, srčno utripanje in kaj podobnega. Zaradi te občutljivosti, ki je zelo neprijetna, ne kaže opustiti dela, ki ga radi opravljate in se posloviti od živčevja, ki so vam drage. Predvsem svetujemo, da skrajno skrbno ravirate s čebelami in tako preprečujete pikanje. Navodilo dobite v čebelarskih knjigah; obširneje je pa ravno o tem predmetu razpravljaj pisec teh vrstic v »Izvestju« kmet. šole na Grmu za šolsko leto 1930–1931. Izvestje morete dobiti na omenjenem zavodu. V skrajnem slučaju, če bi živali sredi dela postala razburjena, se poslužite čebel. kape in rokavice. Pravi čebelar teh reči nikoli ne rabi, a v Vašem izrednem slučaju ne bo nihče zameril, če nataknete kapo in rokavice.

I. R. B. Zatriranje ščavja okrog staj. — Pišete, da Vam ščavje okrog staj na pašnikih vsako leto tako bohotno zraste, da vsa travo zaduši in na-

Razne rane in kožne bolezni

razpokano kožo, srbenje, otiske, izjede od vlage ali znoja, volka od hoje, osobito pri otrocih hraste, opekline in ozeblin se zdravi in preprečuje z redno uporabo splošno znane

LJEKOVITE BARTULIČEVE MASTI.

Cena škatli 10 Din. Proizvaja in stavlja v promet stara, leta 1599. ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije v Zagrebu, Dolac, poleg tržnice, lekarnar Vladko Bartulič.

Kokoši. J. T. Za škodo, ki vam jo delajo kokoši, vam je odgovoren lastnik kokoši.

Odškodninska tožba. P. Z. Ob hiši, v kateri stanuje vaš sorodnik, vodi železniški tir. Na nepojasnjen način je prišla pet in polletna hčerka vašega sorodnika na tir in pod železniški voz, ki jo je poškodoval, da so ji morali amputirati nogo. Sorodnik namerava vložiti tožbo proti lastniku hiše, v kateri stanuje, ker hiša ni vsaj s kakšno ograjo zavarovana, da otroci ne bi mogli na železniški tir. Vprašate, koliko časa ima pravico do tožbe, o uspehu itd. — Vsaka tožba za odškodnino je zastarana v treh letih od tistega časa, ko je oškodovani zvedel za škodo in za poškodovalčev osebo. V vašem slučaju dvomimo o uspehu. Po našem mnenju niso nesreče nič manj krivi starši, ki so dolžni na otroke paziti, zlasti še ob železnici, kakor hišni gospodar čigar hiša ni ograjena, če njega sploh zadene krivda — železniški tir pač ni namenjen za igranje otrok, pa najsi bo ograjen ali pa ne. Da bi otrokov oče, ki je državni uradnik, dobil za pravičnino pravico revnih, ne verjamemo. Če isto dobi, a nato pravdo zgubi, bo moral plačati eventualne advokatske stroške. Kakšno odškodnino bi lahko zahteval, naj vpraša, ako bo res tožbo vložil, advokata, ki mu bo tožbo sestavil, ali sodnika. Odvisno je to od raznih okoliščin, zato svetujemo previdnost.

M. E. Odgovora na vaše vprašanje o doti in pristojbinah ni bilo mogoče objaviti v nedeljo 21. maja. Sploh je vsled obilice vprašanj več odgovorov izostalo.

(Nadalj. na 11. strani.)

pravi s tem precej škodo. Radi bi ga iztrobili, pa ne veste kako. — Ščavje, pravzaprav velikiolistna kislica, je večletna rastlina, ki se razmnožuje s svojimi koreninami in semenjem. Najbolje uspeva na pregnojenih tleh, torej tam, kjer živina močno gnoji s svojimi odpadki, v okolici staj in hlevov na pašnikih in planinah. Navadno primanjkuje tam tudi apna v zemlji. Če hočete ščavje zatreti, ga morate izkopati s koreninami vred in prostor poopriniti. Uničujemo ga tudi na ta način, da ga vsakokrat, ko se prikaže iz zemlje, pokosijo ali požarijo, da ne more nastavitvi semena in ne okrepi korenin. Na planinah ga večkrat uporabljajo za krmo prašičem, ki jim pokladajo kuhane liste te kislice. Korenin pa ni krmiti, ker so strupene. Skuhano ščavno listje je prav tečna krma, ki jo prašiči hlastno žro in po njih dobro uspevajo.

L. Ali lahko pogojim lucerno zdaj s apnom? A. Š. B.

Z zmletim apnenecem lahko pogojite lucerno ob vsakem času, pa naj je vlažna ali suha, ker zmleti apnenec ne razjeda (kakor žgano apno) in ga v tem oziru lahko primerjamo s cestnim prahom.

Zgano apno pa smete trositi le prav zgodaj spomladi, vsekakor pa vedno poprej, ko lucerna ozeleni. Tak primeren čas je n. pr. takrat, ko se lucerna v marcu osuši in še ni pogledala iz zemlje ali še tiči v zemlji. Razen tega pa mora biti tudi njivska zemlja primerno suha.

I. P. R. Kako odstranimo iz vina duh po žveplu? — Vaše vino je dobilo duh po žveplu, ki sliči gnilih jajcem. Poskusili ste ga enkrat pretočiti, pa ni bilo uspeha. Želite vedeti, kako bi to vino popravili. — V vašem vinu je prost žveplov vodik, kakor v gnilih jajcih, zato tudi sličen vonj. Ta žveplov spojina se tvori, če smo pri čiščenju vina rabili večje količine metabisulfit ali kalibisulfit, oziroma če je moč al vinu kipele v sodu, v katerem je bilo nekaj žvepla. Ta pogrešek boste odpravili, če vino dobro prezračite s ponovnim pretakanjem skozi bakeren lij. Čist baker vleče žveplov vodik nase in se ob dostopu zraka z njim spoji v bakrov sulfat, to je modro galico. Če pa tega neprijetnega žveplovega vonja vzile večkratnem pretakanju ne morete odpraviti, tedaj pretočite vino v dobro zažveplen sod; pri gorenju žvepla se tvori namreč žveplov dvokis. Z njim se kemično spoji žveplov vodik in žveplo se izloči in pade na dno sode. Žvepleni vonj pa popolnoma izgine iz vina. Ko se je vino, nekoliko čez tri tedne, popolnoma uistilo, ga znova pretočite v le malo žveplen sod in s tem ste iz vina vonj po žveplu popolnoma odstranili.

F. K. S. Zakaj je potrebno strnišče takoj preorati? — Nekateri priporočajo, da se mora strnišče po žetvi takoj preorati, četudi nimamo po njem kaj sejati. Rad bi vedel, kako korist imam od tega, če mi leži njiva preorana, namesto pokrita s strniščem. — Preoravanje strnišča takoj po žetvi ni samo zaradi lepšega, ampak je izredno koristno za zemljo kot takoj, jo zboljša in olajša kmetu poznejše obdelovanje. Vsaka zemlja je po žitu zbita, trdna, ne dopušča zraku dostop, obenem pa omogoča izhlapevanje talne vlage. Da omogočimo razkranje zemlje, delovanje bakterij in pripravo hrane za poznejši sadež, zato jo moramo zrahljati, plitko preorati, 6–8 cm globoko. Nadalje omogoči stlačenja zgornja plast zemlje izhlapevanje vlage iz spodnjih plasti in brezplodno izgubo vode. Z oranjem preprečimo dostop vode na vrh zemlje in njeno izhlapevanje. Preorana zemlja je v notranjosti vedno vlažna. Obrnjeno strnišče dobi dovolj vlage, da se razkaja in zagnoji zemljo. Plevelno seme spravimo v zemljo, kjer čakali in preraste njivo. Pri poznejšem oranju uničimo na ta način nebroj mladega plevela, ki še ni mogel napraviti semena za razmnožitev. Te in druge koristi so bile merodajne za takojšnjo preoravanje strnišča.

L. R. P. O. Zatriranje preslice. — Na njivi se vam je pojavila preslica, pa ne veste, kako bi se iznebili tega nadležnega plevela. Preslica je precej razširjen plevel vlažnih njiv in travnikov. Ga je težko zatirati, ker žene korenike ali podzemna stebila do 1 m globoko v zemljo. Če bi jo hoteli zatreti, je najuspešnejše sredstvo, da na take njive sadite okopavine in izruvate ta plevel kolikor mogoče globoko takoj, ko se prikaže iz zemlje. Po let takega dela pomagata, ker ošibijo podzemna stebila preslice. Še boljše seveda je, zemljo temeljito osušiti, da ne dobi ta plevel talne vode. Učinkovito sredstvo je tudi močno apnenje tam, kjer je ta plevel posebno gost. Pravilno obdelovanje zemlje: globoko oranje jeseni, plitko preoravanje strnišč poleti in marljivo okopavanje okopavin mnogo pripomore, da ta plevel po nekaj letih sam izgine. Tudi gosta detelja ali kaka druga gosta stev zaduši preslico, če dlje časa obsevuje zemljo.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Axel Munthe:

Ko sem mrliča spremljal

I.

Najslavnejši švedski zdravnik svojih dni, profesor Bruzelius, me je naprosil, naj grem v San Remo po enega njegovih bolnikov, hudo bolnega jetnika, ki je tam preživel zimo. Zadnje čase je večkrat bruhal kri in njegovo stanje je bilo tako resno, da sem bil pripravljen spremljati ga, samo če bi šel z menoj kdaj njegovih sorodnikov ali vsaj zanesljiva švedska streljanka. Pričakovati je bilo, da ne bo preživel vožnje. Štiri dni pozneje je prispeval v San Remo njegova mati. Nameravali smo prekiniti potovanje v Baselu in Heidelbergu, nato pa se iz Lübecka prepeljati s švedskim parnikom v Stockholm. Po težavnem dnevu smo dospeli prvi večer vožnje v Basel. Ponoči bi bila mati skoraj postala žrtev hudega srčnega napada. Strokovnjak, ki sem ga pozval naslednje jutro, je bil z menoj istega mnenja, da bi bilo zanjo potovanje nekaj časa nemogoče. Odločiti sem se moral: ali počakam, da mladenič umrje v Baselu, ali nadaljujem pot sam z njim. Hrepenel je po domu kakor vsi, ki čutijo, da se jim bliža smrt. Naj bo prav ali napak, odločil sem se, da nadaljujem potovanje. Dan po prihodu v Heidelberg se mu je ponovno ulila kri in opustiti je bilo treba vsak up na povratek. Dejal sem mu, da bova počakala nekaj dni na mater. Komaj sem ga pregovoril, naj bi vožnjo le za en dan odložila. Zvečer je vneto proučeval zveze vlakov. Okrog polnoči sem šel gledat, kako mu je mirno je spal. Zjutraj je ležal mrtev na postelji, nedvomno radi notranje izkrvavitve. Brzjavil sem tovarišu v Basel, naj obvesti mater in mi sporoči njene želje. Odgovoril mi je, da je njeno stanje tako kočljivo, da si ne upa povedati ji resnice.

Prepričan, da želi imeti sina pokopanega na Švedskem, sem se obrnil na neki pogrebni zavod. Zvedel sem, da je ukazano truplo maziliti. To bi veljalo dva tisoč mark. Znano mi je bilo, da družina ni premožna, zato sem sklenil, da truplo sam pripravim. Časa ni bilo izgubljati, bilo je koncem julija in zelo vroče. S pomočjo nastavnice anatomskega zavoda sem se ponoči lotil zasilnega maziljenja, ki je stalo približno dve sto mark. Bilo je prvič, da sem to opravil in priznati moram, da ne ravno uspešno. Svinčeno krsto so v moji navzočnosti zalili in zunanjo hrastovo rakev položili še v navaden zaboj. Vse ostalo naj bi opravilo pogrebno podjetje, ki je prevzelo prevoz čez Lübeck v Stockholm. — Denar, ki mi ga je izročila mati za povratek, je komaj zadoščal, da sem poravnal hotelski račun. Zaman sem se upiral pretiranim zahtevam za posteljnino in preprogo v sobi, kjer je mladenič umrl. Ko sem vse plačal, mi je ostalo komaj dovolj denarja za pot v Pariz.

Od svojega prihoda nisem bil niti enkrat zapustil hiše. Vse, kar sem v Heidelbergu videl, je bil hotelski vrt pod mojimi okni. Sklenil sem, da si ogledam, preden odidem, vsaj znamenite razvaline gradu. Slonel sem na ograji grajske ploščadi in ogledoval pred mano razgrnjeno Neckarjevo dolino, ko je pritekel k meni, kar so ga nesle krive nožice, mlad jazbecar. Takoj se me je lotil in mi obilaval obraz. Njegove zvite črne oči so na prvi pogled spoznale mojo skrivnost. Ta je bila, da sem si že davno želel takega malega, očarujočega jazbecarja. Dasi je vladala v mojem žepu huda suša, sem takoj kupil Waldmanna za petdeset mark in odšla sva zmagoslavno v hotel. Psiček je kar brez vrvice capljal za menoj, prepričan, da sem jaz in nihče drugi njegov gospodar. Zjutraj so mi izročili poseben račun radi nezgode, ki se je primerila na preprogi moje sobe. Izdal sem bil že osem sto mark za hotelske preproge in mojega potrpljenja je bilo konec. Dve uri pozneje sem daroval preprogo iz mrtvečeve sobe čevljarju, ki je krpal obuvalo na pragu revne bajte, polne razcapanih otrok. Ravnatelj hotela je od jeze divjal, čevljar pa je le dobil preprogo.

V Heidelbergu sem svojo nalogo dovršil in nameraval prihodnje jutro odpotovati v Pariz. Ponoči sem se premislil in odločil, da se le popeljem na Švedsko. Za mojo štirinajstrednjo odsotnost iz Pariza je bilo itak vse urejeno: prijatelj dr. Norström naj bi medtem oskrboval moje bolnike, bratu pa sem bil že brzojavil, da pridem in preživim nekaj dni v stari domovini. Težkočkej bi se mi nudila taka prilika, preživeti svoj oddih na Švedskem. Bilo mi je samo še na tem, da čimprej zapustim hotel. Berlinski brzovlak sem bil že zamudil, zato sem se nameraval peljati zvečer z mešancem; istim, ki je vozil mladeničevo truplo. — Komaj sem sedel v hotelski restavraciji k večerji, kar me pouči nakatar, da so psi v gostilni »prepovedani«. Potisnil sem nekaj mark v njegovo roko in Waldemanna pod mizo. Prav ko sem se spet lotil jedi, zavpije od vrat gromski glas:

»Mrliški spremljevalec!

Pri vseh mizah so ljudje dvignili oči od krožnikov in pogledovali drug drugega, a nihče se ni oglašil.

»Mrliški spremljevalec!

Možakar je zaloputnil duri, pa se takoj spet vrnil z drugim, v katerem sem spoznal nastavljenca pogrebnega zavoda.

Posestnik mogočnega glasu je stopil k meni in mi zatulil v obraz:

»Mrliški spremljevalec!

Vsi so me z zanimanjem ogledovali. Dejal sem možu, naj me pusti v miru, hočem večerjati.

»Ne, takoj morate z menoj, postajenačelnik hoče govoriti z vami o zelo važni zadevi.«

Velikan s ščetinasto strščimi brki in zlato-obrobjenimi očali mi je vpil v uho nekaj o vozu, ki da mora biti zapečaten in da se moram takoj v njem nastaniti. V svoji najboljši nemščini sem mu dejal, da imam že plačan sedež drugega razreda.

»To je prepovedano,« je menil, »tako vas moram zapreti v tovarni voz s krsto.«

»Za vraga, kaj pa to pomeni?!

»Ali niste mrliški spremljevalec? In ne veste, da je prepovedano, da potuje samo truplo brez spremstva in da morata biti oba skupaj zaprta?«

Pokazal sem mu svojo karto v Lübeck, mu povedal, da sem neodvisen potnik na malem potovanju na Švedsko. Z rakvijo da nimam nikakega opravka.

»Ste mrliški spremljevalec ali ne?« je besno zatulil.

»To gotovo nisem. Pripravljen sem prijeti za vsako delo, toda da bi bil mrliški spremljevalec, odklanjam — beseda mi ni po godu.«

Z negotovim pogledom na listine je postajenačelnik izjavil, da bodo, če se v teku petih minut ne pojavi mrliški spremljevalec, odklopili voz s krsto in ga pustili na stranskem tiru v Heidelbergu. Še je govoril, ko je planil k pisalni mizi majhen grbec bleščečih oči in kozavega lica ter mu pomolil šop papirjev.

»Jaz sem mrliški spremljevalec,« je dejal z očitnim ponosom.

Skoraj bi ga bil objel. Ze od nekaj sem bil grbeem naklonjen. »Silno me veseli,« sem rekel, »da sem vas spoznal. Vozila se bova v istem vlaklu do Lübecka in z istim parnikom v Stockholm.«

Moral sem se oprijeti pisalne mize načelnikove, ko mi je odgovoril, da se ne pelje v Stockholm, temveč z ruskim generalom v Petrograd in od tam v Nižnij Novgorod.

Postajenačelnik je pogledal izza svojih listin in ščetinaste brke so se mu naježile od presečenosti.

»Tristo zelenih!« je rohnal, »dvoje trupel pojde s tem vlakom v Lübeck, imam pa samo eno rakev v vozu! Dveh trupel ne morete deti v eno krsto, to je prepovedano! Kje imate drugo rakev?«

Grbavec je pojasnil, da pravkar polagajo krsto z generalom v voz. Zaposnitve da je kriv mizar, ki je izgotovil zunanji zaboj šele zadnji trenutek. Kdo bi si bil mogel tudi misliti, da bo treba narediti dva taka ogromna zaboja, dan!

Ruski general! Nenadoma sem se spomnil govorice, da je istega dne kot mladenič umrl v bližini star ruski general, zadet od kapi. Na misel mi je prišlo tudi, da sem videl na hotelskem vrtu v stolu na kolesih starega, mrkoledega gospoda z valujočo sivo brado. Vrata mi je pravil, da je to slaven ruski general, eden junakov krimske vojne. Nikoli nisem srečal človeka bolj divje zunanosti.

Medtem ko je načelnik iskal v svojih listinah, sem potegnil grbca na stran, ga pristrčno potrepal po rami, ponudil mu petdeset mark in še petdeset, ki si jih bom izposodil pri švedskem konzulu v Lübecku, če bi hotel spremljati še mladeničevo truplo, ko bo že ruskega generala. Takoj je

André Thenriet:

Mati čaka

Hiša, v kateri je stanovala Jakobova vdova, je stala na oglu ulice, ki sta držali naravnost v predmestje, kjer je bil kolodvor.

Bila je to ozka nova zgradba, ki je še samotno stala med zelinami s svojimi štirimi stenami iz rezanega kamna in s streho, pokrito z rdečo opeko. Jakobova vdova je bila prišla tja šele v mesecu juliju leta 1870, ko je bila napovedana vojna in ko je njen najmlajši sin Aristid z mobilnimi gardisti meseskega okraja odšel proti Verdunu. Izvolila si je to bivališče, ker je bilo tako blizu kolodvora. Dobri gospej se je zdelo, da bo na ta način bliže svojem sinu, in da mu bo, kadar se vrne, treba napraviti samo nekaj korakov, da ji pade v naročje.

Aristid je bil njen ljubljencec: njen drugi starejši sin je bival v Parizu, kjer se je bil oženil proti materini volji. Od tedaj so si bili hladni, in vdova je prenesla vso svojo vročo ljubezen na najmlajšega sina. Zato taka žalost, ko je odšel Benjamin k svojemu praporu; njegov obraz je bil vlažen od poljubov, njegova torba pa natlačena s jestevinami.

Da bi se potolazili, je dobivala uboga žena od početka pisma v pravilnih presledkih. Ko je prišlo kasneje v mesto nemško vojaštvo in je bilo mesto zasedeno od dveh bavarskih polkov, se je zveza pretrgala, pisma so prihajala zelo redko. Zadnje, katero je dobila, je bilo od 30. avgusta, pisano iz neke vasi blizu Sedana. Potem pa nobenega več: nastal je molk. Aristid je brzkone padel ali pa je bil odpeljan v ujetništvo. Gospa Jakobova ni mogla dobiti trdnega poročila. Edina gotova stvar je bila to, da od 30. avgusta ni bilo več poročila. A mrtvaškega lista ni bilo in vdova ni mogla in ni hotela verjeti, da bi bil Aristid mrtev. Tolažila se je s tem, da je brzkone ujet na Nemškem v kaki trdnjavi, in mu ni mogče pisati, a da se vrne, ko bo končana grozna vojna — in čakala je neprestano.

Po dolgih, strahu polnih zimskih mesecih je nazadnje prišlo poročilo o kapitulaciji Pariza, o podpisanih mirovnih predpogojih, in naši vdovi je zopet vztrepetalo srce v temnih in živih nadah.

Ujetniki so se imeli vrniti. Bili so na potu. Nekateri domači mladiči so bili že tu. Izstopili so na kolodvoru, shujšani, bolehn, razcapani, toda iz udrlih oči jim je sijal vesel žar ob pogledu na rojstni kraj. Gospa Jakobova ni zamudila niti enega vlaka, ki je prispeval iz Nemčije, pregledovala je na novo izstopivše ter željno izpraševala tiste, ki so bili iz tega mesta. A nihče ji ni vedel kaj povedati o Aristidu. Niso ga videli od sedanske kapitulacije.

Vendar se ni vse izgubljeno, so pristavljali nekateri vojaški: Aristid je ostal brzkone tam v kaki nemški ječi, pokoreč se za kako neumnost, ki jo je morda zakrivil v sovražni deželi.

In gospa Jakobova je vnovič pisala na vrhovno nemško poveljstvo, misleč na novo upanje in veselje. Vsak večer je pripravila v mali obednici mrzlo večerjo, pogrnila mizo, pustila na njej jedilno orodje in steklenico starega

pristal na to. Postajenačelnik je dejal: »Na tak slučaj ni nihče mislil, in to je težko pravno vprašanje. Po mojem je prepovedan en sam spremljevalec za dvoje mrličev. Moral bi šele povprašati v cesarski železniški ravnateljski pisarni in na odgovor bi bilo treba čakati najmanj teden dni.«

Pa nas je jazbecar rešil iz zadrege. Med našim pravdanjem sem bil parkrat opazil prijazne poglede, ki so uhajali skozi zlatoobrobjene načelnikove očali na psička, in nekajkrat je njegova šapa skrivaj pobožala svileno Waldmannovo dlako. Sklenil sem z zadnjim obupnim sunkom ganiti njegovo srce. Brez besede sem mu položil psa v naročje. Medtem ko je jazbecar lizal njegovo lice in ga vlekel za sršče brke, so se mu omehčale trde poteze v dobrodušno muzanje nad našo zadrego.

Pet minut pozneje je podpisal grbavec ducat listin kot mrliški spremljevalec obeh rakev. Mene so porinili z jazbecarjem in kovčegom vred v prenapolnjen oddelek drugega razreda, ravno ko se je vlak začel premikati.

Waldmann se je takoj ponudil debeli stari dami, da bi se igral z njo. Ta me je ostro pogledala in dejala, da je »prepovedano« jemati pse v vozove drugega razreda in vprašala, ali je snažen.

»Seveda je snažen, tak se je že rodil!« Pes pa je postal pozoren na košaro, ki jo je držala debela gospa v naročju in jel divje lajati. Ko se je vlak ustavil na prihodnji postaji, je še vedno lajal. Debela gospa je poklicala sprevoznika in pokazala na tla. Ta je rekel, da je »prepovedano« potovati s psi brez nagobčnika. Zaman mu je psiček kazal svoj odprti gobček v dokaz, da mu zobje komaj rastejo, zaman sem mu stisnil zadnjih pet mark v roko, vztrajal je pri tem, da mora v pasji oddelek. Iz maščevalnosti sem pokazal na košaro debele gospe in vprašal, ni li »prepovedano« potovati z mačko, ki nima voznega listka? Da, »prepovedano« je. Stara gospa se je še vedno pričala s sprevoznikom, ko sem zlezal iz voza. — Za potujoče pse je bilo tiste čase zelo slabo poskrbljeno. Temna luknja neposredno nad kolesi, okužena z dimom stroja — kako bi mogel v takni Waldmanna vanjo? Dirjal sem k poštnemu vozu in rotli uradnika, naj vzame psa k sebi. Rekel je samo, da je »prepovedano«. Tedaj so se previdno razmaknili vrata sosednjega voza, samo toliko, da je iz špranje pogledala glava mrliškega spremljevalca z dolgo pipo v ustih. Kakor mačka sem skočil v voz z Waldmannom in kovčegom pod pazduho.

Petdeset mark, plačljivih na cilju, če sprejme psa v svoj voz do Lübecka! Še preden je utegnil odgovoriti, je nekdo od zunaj zapahnil duri, rezek pisk stroja in vlak je odpeljal.

(Koniec prih. nedeljo.)

vina. Potem je čakala, se vselej zganila, kadar je rezko zažvižgal lokomotiva ter z bolestnim strahom poslušala, kako je bil ob okna pomladni dež...

Neko deževno in sila temno noč je prisopihal na kolodvor zadnji vlak iz Strassburga. To noč ni peljal naprej, ampak je pustil vse potnike na postaji. Iz zadnjega voza tretjega razreda je s težavo izstopil mlad vojak v opremi mobilnih gardistov. Utrujen je šel naprej in ob migljajoči plinovi razsvetljavi na postaji je bilo videti njegov upadli blede obraz, dolgo brado in ponošeno obleko. Ker je mogel potovati naprej šele zjutraj, je povprašal po kaki gostilni, in povedali so mu za eno ne daleč od kolodvora. Izstopil je bil zadnji. Popotniki, ki so šli v mesto, so se bili že razkropili v temi, on pa je blodil okrog in iskal določene gostilne. Njegove bolehnne noge so brodirale po močvirnih lužah, zadevale ob nevidne zapreke in ob vsakem sunku je bilo slišati njegovo pločevinasto posodo, kako je zavnela ob prazni posodi, ki mu je visela s telečnjaka. Nazadnje je v temi nerazločno ugledal osamljeno hišo, kjer je v oknu še gorela svetiljka. Misleč, da je tam prenočišče, o katerem so mu pravili, se je približal pragu, tipaje naprej v temi. Našel je vrvice od zvonce in rezko potegnil.

Pravtako rezko se je odprlo razsvetljeno okno, čez okno se je sklonila ženska glava in od razburjenja jecljajoč glas je zaklical:

»Ah, dragi sin, ali si vendar prišel!

Potem so se oglasili v veži nagli koraki, zapah se je premaknil in strmeči gardist je stal pred sivolaso gospo, ki je dvigala svetiljko, ga bistro gledala in žalostno vzkliznila:

»Moj Bog, saj ni on...«

»Oprostite, gospa,« je odgovoril vojak, spoznavši zmoto, ki ga je zelo ganila, »vidim, da sem se zmotil... Povedali so mi o bližnji gostilni, a sem se zmotil v vratih. Moral bi bil takoj izprevideti, da vaša hiša ni tista, katero iščem, a jaz sem tako utrujen, da se mi dela tema pred očmi.«

Gospa Jakobova je bila kakor zmešana od posledice svoje zmote. A pogled na tega mladega izmučenega vojaka, ki je bil iste starosti ko Aristid, jo je navdla s sočutjem in solze so ji zalile lica.

»Le stopite v hišo!« je rekla nazadnje; »nihče ne bo mogel reči, da sem vas pustila zunaj v takem vremenu... Kdo ve, morda tudi moj otrok išče to uro prenočišča v kakem neznanim mestu.«

Sivolasa gospa ga je peljala v sobo, mu odvzela telečnjak, mu s solzami v očeh prinesla mrzlo večerjo, ki je bila vedno pripravljena za Aristida ter mu pripovedovala o svojem izgubljenem sinu.

Ko je bil pojedel, je videla, da je silno zaspan, in peljala ga je v čisto sobo svojega sina. Zgodaj zjutraj, ko se je bil gardist oblekel in je bil pripravljen za odhod, mu je pripravila izdaten zajtrk ter mu pričela znova pripovedovati o svojem Aristidu.

»Siromak!« je vzdihnila; »Bog zna, kako

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje
in kolesa

Adler -
GRITZNER

Švicarski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri trvdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913

za vodo.

Telef. št. 2913

Brezplačen ponk v vezanju. Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levitnik

Pravni nasveti

Pred hišo naloženo tramovje. J. H. G. Sosed je podrl staro hišo. Tramovje in kamenje je naložil pred Vašo hišo. Kljub Vašim ugovorom noče ta material odstraniti. Vprašate, kako bi to doslegli. — Če je svet sosedova last, lahko dosežete odstranitev materiala samo tedaj, če imate Vi služnostno pravico ta sedaj založeni svet uporabljati bodisi kot pot, za vožnjo, obratovanje itd. V tožbi bi morali dokazati, da ste na tem spornem svetu dejansko za svoje gospodarske potrebe priposestvovali kako služnostno pravico.

Sporna voda. I. K. L. 1926 je neki posestnik zaje studenec na svojem travniku v rezervar in napravil vodovod; zavezal se je nekaterim sosedom stalno dovoliti uporabo vodovoda, kakor so preje zajemali vodo iz studenca. Med vojno se je vodovod pokvaril in tri leta nihče ni uporabljal zajemali vodo iz studenca. Med vojno se je vodovod pokvaril in tri leta nihče ni uporabljal vodovod. Po vojni je bilo posestvo prodano, a novi lastnik je na opozoritev sosedov uredil vodovod, tako, da so sosedje zopet imeli vodo. Sedaj je posestvo zopet prodano. Novi lastnik trdi, da je studenec njegova last in ne dovoli sosedom uporabe studenca. — Če bi leta 1906 takratni upravičenci studenca dali svoje pravice vknjižiti, bi danes ne bilo spora. Ker je med vojno skozi 3 leta bila prekinjena uporaba vodovoda, oziroma studenca, to je priposestvalna doba bila prekinjena. Važno je sedaj to, ali je prednik sedanjega lastnika takoj po vojni, sosedom dovolil uporabo studenca oziroma vodovoda, kot njihovo pravico, tako, da jim je služnostno pravico do črpanja vodo priznal, ali je to dovolil samo na prošnjo, do preklica. Če jim je bila priznana ta pravica, potem upravičenci to pravico še sedaj s tožbo lahko uveljavijo, v kolikor je sedanjí lastnik posestva na to služnost bil od prodajalca opozorjen.

Prisilna poravnava. V. F. R. Dobavljali ste nekemu čevljarju večjo množico usnja. V začetku je redno plačeval, kasneje pa je ostal dolžan. Ker je imel tudi dolgeve pri drugih dobaviteljih, je pri sodišču zaprosil za poravnavo. Pred poravnavo Vas je prosil, da tudi Vi glasujete za poravnavo in Vam pismeno obljubili, cel dolg plačati, brez ozira na sodno poravnavo. Vi se naroka na sodišču niste udeležili. Dobili ste kasneje od sodišča obvestilo, da je potrjena 40% prisilna poravnava. Sedaj ste zahtevali od čevljarja, da Vam plača cel dolg, kakor se je zavezal, a on to noče. — Če je bila Vaša terjatev prijavljena sodišču in upoštevana pri naroku o odobritvi prisilni poravnave, potem Vam je dolžnik dolžan plačati samo toliko, kolikor je bilo pri naroku določeno. Vsi drugi dogovori so v tem pogledu neveljavni. — Če pa Vaša terjatev sploh ni bila pri sodišču prijavljena, tako da se jo pri naroku o odobritvi prisilne poravnave sploh ni omenilo, potem Vam jamči dolžnik za celo terjatev, brez ozira na prisilno poravnavo.

Polhčeritev. J. S. S. Triletno deklico bi z ženo radi polhčerili in vprašate, kako bi to storili. — Posvojitelji (vi in žena), ki hočejo otroka posvojiti, morajo izpolniti štirideseto leto. Nedoletnega otroka se more vzeti za svojega le s privolenjem zakonskega očeta ali, če ga nima, le s privolenjem matere, varuha in sodišča. Posvojitev se mora skleniti v obliki pismene pogodbe ali pred sodiščem. Odobriti jo mora okrajno sodišče, kjer imajo posvojitelji svojo podsednost t. j. v čigar okolici imajo svoje bivališče. Najcenejše bo, ako na uradni dan (v Ljubljani je to sobota) stopite z ženo in otrokovim očetom k okrajnemu sodišču, kjer boste dali lahko pogodbo v zapisnik.

Koliko podeduje mož po ženi? K. F. Z. Če ni niti dedne pogodbe, niti testamenta, nastopi dedovanje po zakonu. Ako je umrl zakonski drug zapustil otroke ali vnuke, podeduje preživeči zakonski drug eno četrtino zapuščine. Poleg tega mu pripadajo premičnine, spadajoče k zakonskemu gospodinjstvu, ki so mu potrebne. Posestvo more v slučaju dedovanja po zakonu preživeči zakonski drug prevzeti in otroke izplačati, ako se v tem smislu dogovori s sodedi — otroki.

se mu godi tam v tujini!... Po vsem tem, kar mi pripovedujete, mora neprestano trpeti pomankanje, on, ki je bil doma tako razvajen!... Preden je odšel, sem mu sama spletla iz modre volne čepico za glavo in ušesa proti mrazu, ker ga sila rado trga... Če se je le spomnil, da je je rabil v hudem zimskem mrazu.

Vojak ni več jedel; grizljaj mu je običjal v grlu. Naenkrat se je spomnil, da je takrat, ko je stal na sedanski poljani v svojimi tovariši, kjer so jih nemške straže čuvalle kot čredo, imel poleg sebe mladega gardista, ki se je ujemal s popisom Aristida in je tudi imel na glavi čepico iz modre volne. Vojaki so se temu smejali, dasi je bilo vse tako žalostno, in ga krstili za »modrega dimnikarja«. Neki večer je »modri dimnikar« poskusil pobegniti. Bil je komaj dvajset korakov proč, ko je stražnik ustrelil nanj, da se je takoj zgrudil na tla...

Vojak je stal, se zahvalil ljubznivi vdovi, jo potolazil rekoč, da je treba upati, da je še mnogo mladih Francozov ostalo v nemških trdnjavah...

Potem je vzel svoj telečnjak in odšel iz hiše. Ko je bil zunaj, se je hrupno useknil in obrisal vlažne oči. Vedel je dobro, da se »modri dimnikar« ne vrne nikdar več.

Zoščenko:

Stanovanjska beda

Državlani, pred kratkim se je pomikal po ulicah voz z opeko. Za Boga! Srce mi je drhtelo od veselja. To pomeni vendar, da bomo kmalu zidali. Opeke ne vozijo zaman. Že zidajo kje kako hišico. Dobro, le začnimo!

Morda bo čez dvajset let ali še poprej imel vsak državljan svojo lastno sobo. In če se prebivalci ne razmnože prehudo, bosta prišli na eno glavno morda celo dve ali tri sobe. In še kopalnica povrh.

Potem bomo dobro živeli, državljani: Ena soba, recimo, bo spalnica, druga sprejemnica za goste, tretja pa še za kaj drugega. Zaposlitev bo ob takem svobodnem življenju kar sama po sebi prišla.

Sedaj je pa še s prostorom slaba. Temna slika se nudi očem v tej stanovanjski krizi, kar tiče prostora.

Jaz sem na primer stanovan v Moskvi. Nedavno sem se vrnil. Na lastni koži sem skusil to krizo. Pridem, mislite si, v Moskvo in se napotim s prtljago po ulicah. Pa me ne puste v nobeno stanovanje. Še stopiti ne smem nikamor, da bi odložil svoje stvari — nemogoče.

Dva tedna sem se klatil po ulicah. Brada mi je rasla in izgubil sem vse svoje stvari. Tako sem se potikal brez prtljage okrog in iskal kakšnega lokala.

V neki hiši nazadnje pride po stopnicah doli neko človeče. »Za 30 rubljev,« pravi, »vas lahko nastanim v kopalnici. To vam je gospo-stanovanje. Med drugim so notri tudi nečke. V nečkah lahko stanujete. Oken sicer ni, pač pa so vrata. Tudi vodo imate na razpolago. Lahko nalijete,« pravi, »polne nečke vode in ste lahko, če se vam zdi, ves dan pod vodo!«

Jaz pa mu pravim: »Nisem riba, dragi tovariš. Ni treba, da bi bival pod vodo. Na kopnem bi rad živel. Odnehajte malo glede mokrote.«

»Ne morem, tovariš,« odgovori. »Bi rad, pa ne morem. Ne zavisim od mene. Stanovanje je skupno. In za nečke imamo določeno ceno.«

»Dobro,« pravim, »če ne gre drugače. Odšepniti mi 30 rubljev in me spustite hitro noter. Že tri tedne se počikam po pločniku. Bojim se, da bom obnemogel od utrujenosti.«

Vendarle so me spustili noter. In začel sem stanovati. Kopalnica je bila zares gospo-ska. Kamor si stopil — marmornate nečke, cel trop krilatih živalic. A nič prostora, kamor bi človek sedel. Sicer si lahko sedel na rob, toda tedaj si pal na tla in sicer naravnost v marmornate nečke.

Dal sem si narediti za 30 rubljev leseno stojalo in tako sem živel. Mesec pozneje sem se poročil. Izbral sem si, veste, mlado, dobrodušno ženko. A sobe nisem imel.

Mislil sem, da ne bo privolila v možitev radi nečkah in da se bom moral odreči družinskemu življenju in domačnosti. A ni me zadržala. Samo melanholična je bila malce pa

dejala je: »Dobri ljudje lahko žive tudi v nečkah. V skrajni sili se tudi lahko postavi pregraja. Tukaj, recimo, naj bo boudoir, tukaj jedilnica.«

Dejal sem: »Lahko se postavi pregraja. drugi najemniki, ti vrage, ne bodo tega dovolili. Ne marajo ničesar slišati o prezidavi.«

No, stanovala sva, kakor je pač bilo. Še eno leto ne, pa sva dobila, jaz in moja žena, precej malega otroka. Nazvala sva ga Volodko in sva še nadalje stanovala tamkaj. V nečkah sva kopala otroka in stanovala. In, veste, vse je šlo izvrstno. Otrok se je kopal vsak dan pa se ni prehladil.

Samo nekaj je bilo nerodno: vsak večer so prišli drugi stanovalci, da bi se kopali. Tedaj smo morali — vsa naša družina — iti ven na hodnik.

Prosil sem ljudi: »Državljan, kopljite se v nedeljo. Saj se ni treba kopati vsak dan. Kdaj pa naj potem stanujemo? Zamislite se vendar v naš položaj!«

A teh ljudi, teh lopovov, je 32. Pa vsi kolnejo. In vsi so pripravljeni, vsekati koga po gobcu.

Torej je ni pomoči. In stanovali smo, kakor se je pač dalo.

Čez nekaj časa je prišla mamka moje soproge s kmečev v našo kopalnico in se je tamkaj nastanila. »Tako zelo sem se veselila, da bom mogla zibati svojega vnučka. Ne moreta mi kratiti te sreče.«

Dejal sem: »Saj vam je tudi ne kratim. Le-le, mamka, le ziblajte ga! Za vrage! Lahko tudi spustite vodo v nečke in greste z vnučkom vred pod vodo, kolikor se vam zahoče.«

Svoji ženi pa sem rekel: »Morda, državljanka, bodo prišli k vam še drugi sorodniki? Tedaj povejte rajši kar takoj. Ne pustite me v nego ovosti.«

In odgovorila je: »Morda le moj bratec za božične počitnice...«

Toda bratca nisem hotel čakati in sem se odpeljal iz Moskve. Denar pošiljam svoji družini po pošti.

Gustav Strniša:

Smrt

»Konec koncev je smrt in ti si umrl!« Pijani kritik Jože Štambur se bahlja za mizo in zbada svojega znanca pisatelja Tekavca, ki ga samo posluša in se žalostno smeje:

»Motiš se, nisem umrl! Oddehniti se moram, preveč sem delal!«

»Ha, ha, ha! Tvoje zadnje stvari so vse vodene. B-r-r-r! Že zdavnaj nam nisi natočil nobenega pristnega vina več!«

Pisatelj mirno kima:

»Ne oporekam, toda kriva je borba za obstanek! Marsikaj ni bilo izpopolnjeno, očiščeno, izkristalizirano!«

»Če si pisatelj in pravi umetnik, grizi kamen in trpi! Muči se in ubijaj dušo in telo! Bodi asket, ki gre lahko skozi vodo in ogenj, kajti v tebi mora biti nadnaravna moč!« govoriči Štambur.

Tekavec mu komaj slišno ugovarja:

»V sebi nosim borbo med duhom in telesom. Trpim in se mučim, a nadvladati ne znam ne enega, ne drugega, ker moram vse doživljati, čeprav ne telesno, a svojstveno! Če bi nadvladal duha in telo, bi bil ustvarjajoče šibkejši, če bi pa podlegel in zapal v resnično človeško doživljanje, bi bila moja umetnost spet v nevarnosti, da zapravim preveč stvariteljske sile...«

Sicer pa, veš kaj? Spiš mi nekrolog! Za take stvari si res sposoben. Žive znaš sijajno pokopavati, a tiste, ki niso še nikoli živeli na svetu umetnosti, znaš prav tako vsiliti v življenje in jim nadeti lovorike, da so kakor Neronovi oboževalci v sramoto sveti umetnosti!«

Štambur je užaljen:

»Pravi! Napišem ti nekrolog, a nikoli več se

ne boš dvignil, zapomni si, nikoli več! S tem nekrologom bom ubil tvojo dušo, tvojo ustvarjajočo silo, ne v tebi, temveč v očeh ljudi in nikoli več se ne boš dvignil pred njimi, pa če boš delal čudeže in obujal mrtvece!«

»Poskusi! Bomo videli!« se smeje umetnik.

*

Kritik Štambur je napisal nekrolog muzi pisatelja Tekavca, češ, da je umrla ta in ta večer ob tej in tej uri v tej in tej beznici med samimi vlačugami, izmognana in izgubljena, slabša kakor vsaka počestnica, saj sploh ni bila več podobna umetnosti, toda bila je vendarle Tekavčeva muza, a zdaj bo brez nje in je — mrtva.

Tekavec je bral nekrolog in se smejal. Prav tedaj je napisal novo povest, polno zanosa, globoko zasnovano, čudovito izoblikovano in umetniško doživljeno.

Šel je k založniku in se čudil, da ga je tako hladno odslavil. Pa se je napotil k drugemu in tretjemu in zijal: nihče ni hotel slišati o rokopisu. Smejali so se mu in ga zavračali:

»Kaj prav za prav hočete? Vi ste vendar mrtvi v umetnosti! Morda je vaše delo nazadnje še lepo, toda, saj veste, kritik je inspirator ljudskemu mnenju. Opustite pisateljstvo in postanite raje praktičen državljani. Dobite si skromno službo in šlo bo!«

»Hudič!« je sikal Tekavec od vrat do vrat in stiskal pesti.

*

»Našega znanega pisatelja Matevža Tekavca so potegnili mrtvega iz vode. Bil je velik mož! Neverjetno, da je njegovo zadnje delo najmočnejša njegova umetnina, kajti kritiki trdijo, da bo ta povest, ki jo je spisal pred smrtjo, vzbudila še zanimanje v inozemstvu, kjer mu bo zagotovila tudi slavno ime. Založnik se je že oglasil in pisateljeva soproga bo dobila tako dober honorar, da bo za vselej rešena gmotnih skrbi!«

Vsi listi so slišno pisali.

Tekavčeva žena je sedela doma oblečena v črno obleko, ki si jo je oblekla takoj, ko so ji sporočili, kaj se je zgodilo z njenim možem.

Prihajali so k nji prijatelji in znanci in ji izražali svoje sočutje. Ona je kimala in molčala, a njene oči so se smejale. Tekavca so pokopali z vso častjo. Govorniki so se od njega jokaje poslavljali in ga proslavljali, samo vdova ni potočila niti ene solze.

Čez mesec dni je izšla Tekavčeva knjiga. Kritika je vzvalovala, slavila je delo mrtvega umetnika nad zvezde in ga občudovala.

Tedaj se je pa pojavil Tekavec sam. Potem, ko je zvedel, da so ga zamenjali za nekega tujeja utopljenca, se je z ženo domenil. Mirno je sedel v svoji zadnji sobici in pisal, pisal ter čakal na svojo posmrtno slavo.

Množica je zazijala.

Spet je sedel v krčmi. Poleg njega je ždel kritik gospod Štambur. Ves majhen in neznačen se je sklanjal k njemu, prijazno kimal in govoril: »Da, zmagal si, a samo s svojo smrtjo, ki jo je vsak smatral za resnično. S svojo navidezno smrtjo si rešil smrti svojo umetnost!«

Umetnik ga ni niti poslušal. Sedel je na stolu, gledal v kozarec in premišljeval zadnjo ponudbo nekega inozemskega založnika, ki mu je ponujal za prevod njegove najnovejše povesti vsoto, o kateri si skromni slovenski umetnik niti sanjati nikoli ne upa.

Peči, štedilnike, stensko oblogo

dobite najceneje pri

Keramični zadrugi

Ljubljana, Tesarska ulica 5

Telefon 27-69

Specijalni entel oblek, ašuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfiniješe delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrkelj

Vezenje raznovrstnih monogramov perila, zaves, pregrinj, entlamje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih ten ročnih del. Vsi deli najmoderneje ureditve podjetja — najnižje cene.

Šah

V Ljubljani šahisti še vedno niso dobro organizirani in tudi Ljubljanski šahovski klub, od katerega smo pričakovali in še pričakujemo, da se bo uspešno boril proti temu zlu, ima še vedno veliko težav pri izvrševanju svojega programa. Kje tiči temu vzrok ni lahko reči, toda ugotoviti pa je moramo, da ima večina članov resno voljo, da se klub res približa onemu idealu, katerega uresničenje si je postavil za cilj. To se je pokazalo zelo lepo ob priliki povabilu na medklubske tekme za prvenstvo države v Zagrebu. Klubov finančni položaj je kazal ob tej priliki minus in nevarno je že bilo, da Ljubljanski šahovski klub ne bo nastopil na teh tekmah. Toda na energično iniciativo nekaterih klubovih odbornikov in igralcev, predvsem g. podpredsednika inž. Mande in g. dr. Bajca, so se mnogi člani na hvalevreden način odzvali, segli v žep in tako rešili klub občutne blamaže. Klub je poslal svoj team v Zagreb in igralci tega teama so se z veseljem potrudili, da so na teh tekmah priborili klubu zmago. Klub se je s to zmago klasificiral za finale in ima tudi po izjavah zagrebških šahistov največ izgledov, da na finalnih tekmah, ki se bodo vršile v jeseni, postane državni prvak. Jasno je, da tak uspeh ne bo samo za Ljubljanski šahovski klub velik plus, ampak bo v čast tudi naši Ljubljani. To je gotovo zadosten razlog, da se merodajne osebe in korporacije bolj zainteresirajo za naš najboljši klub in ga podprejo v njegovem stremljenju, da bo mogel uspešno reprezentirati naš šah.

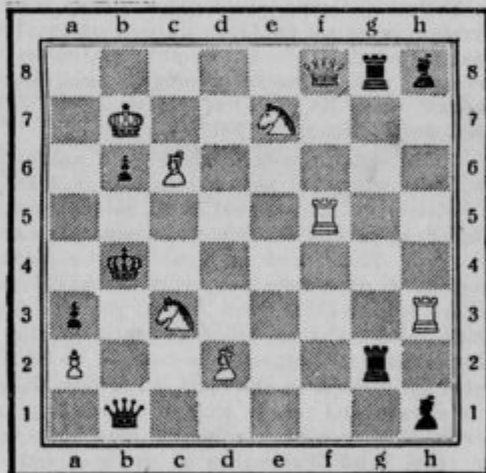
Iz turnirja za prvenstvo Berlina prinašamo danes naslednjo partijo.

Ahues: Elstner

1. d2—d4, e7—e5; (Ta poteza za črnega ni posebno priporočljiva. Beli dobi z d4—d5 mnogo prostejšo igro.) 2. d4—d5, e7—e5; 3. Sb1—c3, d7—d6; 4. e2—e4, g7—g6; 5. f2—f4, Lf8—g7; 6. Sg1—f3, Lc8—g4; 7. Sf1—b5+, Sb8—d7; 8. 0—0, a7—a6; 9. Lb5×d7+, Dd8×d7; 10. f4×e5, Lg4×f3; (Po 10. ... L×e5; 11. S×e5 bi dobil beli zelo močnega prostega pešca.) 11. e5—e6, Lf3×d1; 12. e6×d7+, Ke8—e7; 13. Sc3×d1, f7—f6? (Na ta način ovira črni razvoj svojih figur. Igrati bi moral Sg8—f6, na kar bi dobil čisto lepo igro.) 14. Sd1—c3, Ke7×d7; 15. e4—e5! (Zelo močna poteza, ki slabi še damsko krilo nasprotniku. Partija ne nudi sedaj belemu nobenih posebnih težav več.) 15. ... d6×e5; 16. Sc3—a4, Kd7—d6; 17. Lc1—e3, Ta8—c8; 18. Sa4—b6, Te8—c7; 19. Ta1—t1, f6—f5; 20. g3—g4, Te7—f7; 21. Sb6—c4, Kd6—d7; 22. Le3×e5, Sg8—h6; 23. g4—g5, Sh6—g8; (Ubogi skakač mora nazaj, ker bi bil po 23. ... Sg4 s 24. h3 izgubljen. 24. Sc4—b6+, Kd7—d8; 25. d5—d6, h7—h6; 26. Lc5—b4, h6×g5; 27. Td1—d5, Tf7—d7; (Proti strašni grožnji Td5—c5 in Te8 mat nima črni nobenega boljšega.) 28. Te7—c5, Td7×d6; 29. Te5—c8+ in beli je zmagal.

Problem št. 20.

L. Gugel.

Mat v dveh potezah.

Beli: Kb7, Df8, Tf5, h3, Lc6, d2, Sc3, e7, P: a2. (9 figur.)

Črni: Kb4, Db1, Tg2, g8, Lh1, h8, P: a3, b6. (8 figur.)

Rešitev problema št. 19.: 1. Le8—h5, Lh6×f4; 2. Db1—h1+, T×D; 3. Lf5 mat; 1. ... Th3—c3; 2. Db1—b5+, Kd5—e4; 3. d4—d5 mat.

Porcelan steklenino

svetiljke — kuhinjsko posodo, emailirano in aluminijasto — vse gospodinjke in gospodarske potrebščine — ORODJE za vse gospodarske in industrijske panoge, OKOVJE za stavbe in pohištva, PLOČEVINO,

vso ŽELEZNINO — NOSILKE, CEMENT

kompletne kopalnice in straniščne naprave. — Železje in prvovrstne češke ploščice za zidane štedilnike — železne ŠTEDILNIKE od najpreprostejšega do najfinejšega dobite pri

B. ŽILIČ LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 11
POLEG FIGOVCA

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji, porcelanom in steklenino

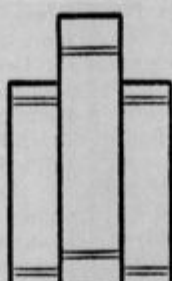
Na drobno! Zahtevajte ponudbo! Na debelo!

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih trikotljev, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franco.

Tribuna* F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Pri
revmatizmu
protinu - bodljajih
išiasu - zobobolu
glavobolu
se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

1 steklenica »ALGA« Din 14.—

Reg. št. 18.117/32.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Mariborske vesti:

Letos slabši učni uspehi

Te dni so se vršile redovalne konference na obeh tukajšnjih gimnazijah, na katerih so se končno ugotovili letošnji šolski uspehi obeh zavodov. Pri- znati je treba, da je prišlo letošnje šolsko leto nekaj presenečenja in da se ni končalo s tistim uspehom, kakor bi si ga želeli. Sicer kakšnih posebnih padcev proti prejšnjim letom tudi sedaj še ni opaziti, vendar so letošnji učni uspehi tako na klasični, kakor na realni gimnaziji slabši od lansk- ih. Ta ugotovitev nikakor ni razveseljava za naše razmere, ko smo se dosedaj vedno ponašali, da so bili naši tukajšnji srednješolski zavodi po doseže- nih učnih uspehih prvi v državi. To neprijetno dej- stvo pa je nujna posledica razmer, ki so v minu- tem šolskem letu vladale na tukajšnjih zavodih.

Naliv s točo

nad Ljutomerom

Ljutomer, 10. junija.

Danes popoldne ob 3 je nad Ljutomer pri- šel strašen naliv s točo. Namah so bili zama- šeni vodovodni kanali tako, da je voda tekla čez široke ceste. Toča je padala pet minut, debela kot lešniki. Središče je bilo baš nad mestom. Vrtovi so bili pomandrani. Slisim, da toča do vinorodnih gorje ni segala. Na Cvenu pri Ljutomeru je strela treščila v drevo, pod katerim je vedrilo 5 ljudi, ki so sušili seno. Vsi so omamljeni popadali na tla. Večinoma so ožgani. Domači hlapci je dobil težje poškodbe; sicer pa so ostali vsi pri življenju.

★

□ S tukajšnje realne gimnazije. Prošnje za sprejem v prvi razred je treba vložiti med 20. in 23. junijem. Priloge: Krstni list, šolsko spričevalo in kolek za 5 Din. Sprejemni izpit bo dne 26. ju- nija ob 8. Služba božja ob sklepu leta dne 24. t. m. ob 9 dopoldne.

□ Z nadomestnim plačilnim sredstvom se bo nič. Pred nedavnim časom se je v mariborski jav- nosti podrobno razpravljalo o možnosti vpeljeve takega nadomestnega plačilnega sredstva v ožjem mariborskem okolišu, ki naj bi odpomoglo hudi krizi v denarnem prometu. Predloge o takem na- domestnem plačilnem sredstvu je izdelal v glav- nem znani naš gospodarski strokovnjak odvetnik dr. Juro Jan. Izvoljen je bil tudi poseben odbor iz predstavnikov tukajšnjih najmočnejših lokalnih de- narnih zavodov, ki je proučeval možnost uvedbe takega plačilnega sredstva. Finančni strokovnjaki pa so izrekli o uspehu, ki bi ga nadomestek de- narnja prinesel, precej skeptično sodbo, tako, da za- enkrat ni nobenega izgleda, da bi se uvedlo v promet.

□ Mestno načelstvo v Mariboru razglša, da je mornariško poveljstvo v Šibeniku razpisalo več mest za sprejem gojencev v strokovno podčastni- ško šolo. Kandidati iz meščanstva ne smejo biti mlajši od 16. let in ne starejši od 19. let. Rok vla- ganja prošnje je do 1. septembra t. l. Vsi ostali pogoji so na vpogled pri mestnem vojaškem uradu na Slomskovem trgu 11.

□ Popis živine, vprežnih vozil in koles za me- sto Maribor bo na sejmiškem prostoru mestne kladnice dne 15. julija. Dolžnost vseh voznikov je, da se pravočasno odzovejo pozivu ter predvedejo vso živino, vozove in kolesa radi pregleda in po- pisa vojaški komisiji poveljstva mariborskega vo- jaškega okrožja, ki bo poslovala navedenega dne na sejmišču že od 7 zjutraj. Opozarjajo se vsi last- niki, da je 30 dni pred početkom popisa do izvrše- nega popisa (od 15. junija do 16. julija) po zakonu prepovedano odtujevanje, prodajanje in menjanje živine in vozil ter da bodo prestopki najstrožje kaznovani.

□ Odhod otrok na Pohorje je danes 11. t. m. ob 9.38 dopoldne iz Maribora in ne jutri v pone- deljek, kakor je bilo prvotno objavljeno.

□ Igralci tenisa potujejo. Teniška represen- tanca tukajšnjega SK Železničarja je odpotovala v Zagreb, kjer nastopi danes proti igralcem kluba ATK.

□ Smrtonosen padec s podstrešja. Smrtno se je ponesrečila Marija Šiško v Cogetincih. Imela je opravka na podstrešju. Na vrhu stopnic pa ji je spredrsnilo ter je padla z znatne višine v vežo. Pri- letela je tako nesrečno, da si je zlomila tilnik ter je v nekaj trenutkih izdihnila. Žalostna nesreča je vzbudila v vsej okolici splošno sočustvovanje. Svetliha pokojnici večna luč, svojcem naše iskreno sožalje.

□ Pisarna Mariborskega tedna. Prireditveni odbor Mariborskega tedna bo imel svojo pisarno v prostorih banovinske hranilnice v Gosposki uli- ci. Pisarna se odpre v obeh lokalih že jutri v po- nedeljek.

□ Nevarno trčenje dveh motorjev se je pri- petilo v petek zvečer na etiku Pohorske in Fran- kopske ceste poleg kadetnice. Po Pohorski cesti sta privozila v smeri iz Radvanja poročnika Jova- novič, ki je vozil motor in Joksimovič, ki je sedel na sedežu za soferjem, po Frankopanski cesti pa je vozil na svojem motornem kolesu mesar Caf s Po- brežja. Na etiku obeh ulic sta se zaleteli obe vozili z vso močjo skupaj. Udarec je vrgel vse vozače daleč po tleh, najdalje pa poročnika Joksimoviča, ki je po padcu obležal nezavestno. Poročnika Jo- ksimoviča so morali peljati v bolnišnico, ker je dobil hude notranje poškodbe.

□ SSK Maraton. Dne 3. in 4. t. m. na pre- večer slovenskih apostolov izlet SSK Maratona na Peco, Kresovanje. Podrobnosti v tajništvi. Prijave za izlet klubovih članov v Slov. Bistrico dne 15. ju- nija sprejema C. Grešak, Spodnještajarska ljudska posojilnica in sicer do torka. Vožnja avtobus tja in nazaj 15 Din.

□ Velike motorne dirke. Mariborski Moto- klub priredi dne 15. in 18. junija na dirkališču na Teznu velike mednarodne motorne dirke. Prijavili so se že nekateri znani evropski prvaki.

□ Uspeh mariborskega podjetja v inozemstvu. Na letošnji londonski razstavi so bili zastopani tudi jugoslovanski proizvođači; tvrdka Viktor Jarc, tvornica zdravstvene sladne in redilne kave, je dobila na razstavi veliko nagrado in zlato kolajno. Odlikovanje je dokaz, da se naši proizvođači upo- števajo tudi v inozemstvu.

□ Mariborska kolesarska podzveza priredi v četrtek dne 15. t. m. propagandni izlet v Slov. Bistrico radi obiska tamošnjega bratskega kluba »Bistr«. Odhod iz Glavnega trga je točno ob 13. Za ostale na razpolago 32 sedežni avtobus. Prijave do 12. t. m. na kolesarsko podzvezo, Korosčeva ulica 5. — Poštela priredi dne 24. t. m. nočni izlet v Lazično in Pekre. Odhod iz Kralja Petra trga ob 20.

□ Ljudstvo se mi smili! Ta misel naj bi pre- vzela vsaj do neke mere odločilne gospode pri presojanju blaga, ki prihaja na trg. Ubogim kme- ticam se prevažajo pridiki, zlasti gošbe, kar po- vprek, brez natančnejšega pregleda. Prihajajo od daleč, da prislужijo par kovačev na se iokaioča

Krivda na slabšem uspehu ni ne na dijaštvu, ne na profesorjih, krivo je to, da je na primer na kla- sični gimnaziji postal profesorski zbor šele okoli Velike noči čisto komplet, dočim so bile prej neprestane izmenjave in izpremembe, poleg tega pa pomajkanje učnih moči, kar naravno ni moglo posrečeno vplivati na šolski pouk. Isto je bilo na realni gimnaziji, ki se je poleg tega še celo leto borila s pomanjkanjem prostora za vso to maso dijaštva, ko sta se morala v enem prostoru sti- skati dva normalna razreda ter se je moral poleg tega še deliti pouk na dopoldne in popoldne. Kon- čni rezultat vsega tega se je pokazal sedaj ob za- ključku šole v uspehih, ki bi bili v drugih razme- rah nedvomno drugačni in boljši.

vračajo domov. Res je, da je treba pri teh stvarih kontrole, toda ta kontrola naj bo natančna, teme- ljita in ne sme preiti v zaporedno odklanjanje in prevračanje brez predhodne izvršene temeljite kontrole. Naše kmetstvo ljudstvo ne sme dobiti vtisa, da se mu dela krivica. — Več opazovalcev.

□ Pri današnjem promenadnem koncertu v mestnem parku svira Schönherjeva godba. Priče- tek ob 11.

□ Danes, v nedeljo, vrtni koncert železničar- ske godbe. Dobra kapljica, ocvrti piščanci, Gostil- na »Weber«, Pobrezje.

□ Nevarni Tom Sayer pride! Nastopi profe- sionalov-rokoborcev na unionski verandi vzbujajo med Mariborčani obilo zanimanja. To zanimanje pa se bo še stopnjevalo ob napovedanem prihodu črnca Tom Sayerja.

□ Mati prosi za sina. Pred okrožnim sodiščem se je večeraj zagovarjal 34 letni posestnik Ivan Črepinko iz Mostečnega. V obtožnici mu je očitil državni pravdnik napad na lastno mater. Dne 20. marca jo je pretepel s kolom, ter jo hudo po- škodoval. Pred sodiščem je bila navzoča tudi mati kot priča ki pa je med razpravo prosila sodnika, naj sinu prizanese. Kljub materini prošnji pa je sodišče Črepinko obsodilo na 7 mesecev strogega zapora.

□ Na dopustu in na počitnicah čitamo Karla Maya iz Cirilove knjigarnice v Mariboru.

Od leta 1813
odlično
belo platno

Celje

□ Procesija na praznik sv. R. T. Ob 8 zjutraj bo v farni cerkvi slovesna sv. maša, okrog 8.45 se začne procesija iz Farne cerkve in gre po Gospo- ski ulici, Dečkov trg, Prešernova ulica, Kralja Pe- tra trg, Cankarjeva ulica, Krekov trg, Aleksandro- va cesta, Glavni trg, nazaj v farno cerkev. Vrstni red: križ, možje, Marijine družbe, usmiljenke, šol- ske sestre, pevci, godba, četa vojakov, zastopniki mestne in okoliške občine, sodna oblast, deklice, duhovščina, Najsvetejše, okrajni načelnik in mest- ni komendant, uradništvo in častništvo, katoliško starešinstvo, apostolstvo mož in fantov, člani biv- šega Kat. prosvetnega društva in Krekove mladi- ne, Jugoslovanska strokovna zveza, četa vojakov, gospejno društvo, žene. Obe meščanski šoli in vse osnovne šole razen bel obledenje deklic se zbe- rejo pri zadnjem blagoslovu ob 9.45 dopoldne na Glavnem trgu. Po procesiji je še eno sv. maša v farni cerkvi. Hišni posestniki ob ulicah, kjer gre procesija, se naprošajo, da okrase okna. Med pro- cesijo vladaj red in mir! Gledalci naj se obnašajo dostojno in izkažejo Najsvetejšemu dolžno čast.

□ Umrla je v celjski javni bolnišnici gđica Marija Lopan, 62 let, poštna uradnica v p., iz Dra- vograda. N. v. m. p.

□ Mestni grb na stari mitnici na Ljubljanski cesti je potreben popravila. Mestni grb je naslednji: tri zlate zvezde na modrem polju. Naš grb je pa deževje popolnoma spralo in imamo namesto modre belo barvo in tudi zvezdam se pozna, da je izginila zlata barva. Naj bi lastnik te hiše grb od časa do časa dal renovirati.

□ Svilen obleka. Včeraj okrog 9 dopoldne je neka dama, ki je kupila vrtnice, pozabila na stoj- nici na Glavnem trgu v časopisni papir zaviti pak- et, vsebujoč svetlomoder svilen obleko. Prosi se dotična dama, ki je paket vzela, da ga izroči v »Slovenec«- podružnici v Cankarjevi ulici.

□ SK Jugoslavija v Celju sporoča, da se vrši crosscountry na 10 km nepreklicno v nedeljo, dne 18. junija ob 11 dopoldne na igrišču pri Skalni kleti. Prijave se pošiljajo na naslov: Tine Kocmur, Celje, Vodnikovca 2. Prijavnina za moštva 20 Din, za te- kače, nečlane moštve, pa 7.50 Din. — SK Jugosla- vijca naznanja, da ima redni članski sestanek v to- rek točno ob 20 v Domu v klubovih prostorih. — Danes dopoldne na klubovem igrišču trening za vse lahkoatlete.

□ Samo 66 Din par moških ali ženskih čev- ljev, garantiranih iz samo pristnega usnja. Ster- mecki — Celje.

Gospodje, če imate občutljivo kožo, razraščajo se edino le s kremo »LA TOJA«, ki vsebuje mineralne soli iz radioaktivnih termalnih vrelcev svetovnoznane- ga zdravilišča LA TOJA v Španiji.

»CHEMOTERNA«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Ptuj

Smrtna kosa. Umrla so Frane Erbus, posestnik v Mestnem vrhu, 41 let star, Franc Zuran, posest- nik v Budini, 65 let star in Ivana Popovšek, po- sestnica v Spuhliji, 57 let stara. Blag jim spomin!

Tedensko službo ptujskih gasilcev od 11. do 18. t. m. vrši prva desetica drugega voda, in sicer četovodja Franc Breznik in desetnik Miha Zamu- da; reševalno službo pa ima sofer Karel Pentekar in desetnik Pavel Mahač, od moštva Anton Kuhar in Rudolf Erlač.

Razpisano je mesto zdravnika v javni bolni- šnici v Ptuj. Prošnje je predložiti banski upravi v Ljubljani do 15. t. m.

Nočno lekarniško službo od 10. do 17. t. m. vrši lekarna »Pri zlatem jelenu«, mgr. Behrbalk.

IZJAVA! Podpisani Brenčič Anton, trg. in obč. svetnik v Ptuj, sem pri občinski seji, ko se je sklepalo o preložitvi živilskega trga med skladiš- tnostmi, glasoval proti nujnosti predloga, v stvari sami pa sem se vzdržal glasovanja. Ker se v zlob- nem namenu razširja vest, da sem glasoval drugače proti svoji poprejšnji objavi, izjavljam, da bom vsakega, ki bo razširjal neresnično vest, sodnijsko zasledoval. — V Ptuj, dne 9. junija 1933.

BRENCIČ ANTON.

Brežice

Ponovitev koncerta. Danes popoldne ob pol 4 ponovi v veliki dvorani narodnega doma v Bre- žicah tukajšnji mladinski cerkveni pevski zbor svoj koncert »Štirje letni časi v slovenski pesmi« z istim programom kot v soboto zvečer, ki je name- njen pred vsem okoličanom. Zato vabimo vse oko- ličane, da se današnje prireditve udeležijo v obil- nem številu, in se s tem oddolžijo stremljenju in trudu svojih malih.

Konjice

V preiskovalne zapore celjskega sodišča je bil propeljan g. Alojzij Kuk, tajnik Kmečke hranilnice in posojilnice. Na njegovo mesto je bil takoj do na- daljnjega nastavljen g. Beno Reč, najbližnji sorod- nik tukajšnjega notarja in župana Radota Jereba.

Podružnica švabsko-nemške kulturne zveze gre tudi »Pohodovemu« dopisniku na živce. Toda če- mu toliko grmenja? Ko bi »Pohodov« dopisnik ho- dil z odprtimi ušesi po trgu ali si jih pa ne bi na- lašč zamašil, bi lahko slisal, kako se baš njegovi »ultranaciji« čestokrat spozabijo in brez potrebe pogovarjajo v »hitlerjevščini«. Med njimi so celo taki, ki imajo patent na nacionalizem in na vse, kar je z njim v zvezi. Zdi se nam, da »Pohodov« dopisnik namenoma strelja rimo tarče, samo da poka.

Ne zamenjajte! Na razna povpraševanja, če bo res začelo Katoliško izobraževalno društvo v krat- kem zopet prirediti gledališke predstave v Kat. društvenem domu, še enkrat sporočamo, da še pri- ziv, ki ga je društvo napravilo proti razpustu, do danes ni rešen in zato tudi društvo še ne more za- četi z delom. Naši prijatelji očitvidno zamenjujejo razpuščeno Katoliško izobraževalno društvo z na- novo ustanovljeno podružnico švabsko-nemške kul- turne zveze, ki so jo ustanovili tukajšnji Nemci. Ta podružnica je bila oblastveno dovoljena in sme za- četi s svojim delovanjem. Kakor hitro bo naš pri- ziv rešen in dobimo odgovor, bomo javnost pravo- časno obvestili.

Središče ob Dravi

Preselitev. Iz začasnega stanovanja v bivši Kočvarjevi vili na Bregu se je preselil te dni g. Škorjanec v lastno novo veliko poslopje, ki je zraslo v teku leta na pogorišču. Vsi drugi pogo- relci so že prej prebivali v novih oziroma deloma prenovljenih in povečanih domovih. Akcijski od- bor za imovino pok. Kočvarja je izročil hišo na Bregu v oskrbo g. Frezniku Blažu, ki ima v spod- njih prostorih stanovanje in krojaško delavnico. Ostalo veliko in moderno urejeno poslopje in vsi drugi prostori pa samevajo, ker ni kupca.

Pregled vozil za središče in okoliške občine je bil prvotno napovedan v Ormožu v soboto, dne 10. t. m. V četrtek pa je bilo razglašeno, da bo v Središču. V petek — en dan pred pregledom — pa je bilo tudi to preklicano in je bil končno pregled v Ormožu, ker je okrajno načelstvo sicer ugodilo, da bi šla komisija tudi v Središče, vojni okrog pa ni pristal na to.

Odbor kat. akcije ima vsak mesec svoje seje, na katerih je sprožil pa tudi izvršil že mnogo ko- ristnih sklepov. Tako se bodo uvedle za poletni čas zopet večernice ob sobotah zvečer in bo da- na prilika za spovedovanje. Šmarnice so bile letos prav dobro obiskane, čeprav so bile ob zelo zgo- d- nji uri, že ob 5 zjutraj. Mnogi so morali že ob 4 od doma, zlasti če so hoteli še pred šmarnicami opraviti sv. spoved. Zadnje mesece je ob prvih petkih več ljudi pri obhajni mizi in vsako prvo nedeljo pride krog 100 mož in fantov, ki jih prej nikdar ni bilo videti. Mladina opravlja 6 nedeljsko pobožnost na čast sv. Alojzija. V teh razvrzanih ča- sih naj bi bilo geslo vseh: Čim bliže h Kristusu, pa bo bolje!

Šmartno ob Paki

Pojasnilo. Z ozirom na razglas, ki ga je dalo razglasišče županstva občine Šmartno ob Paki za binkošno nedeljo s preklicem pri cer- kvi v zadevi pobiranja taks za dostavo povabil in raznih spisov, si dovoljujem ponovno opo- zoriti vse prizadete občane, da je bilo moje pojasnilo, ki je bilo pred kratkim priročeno v listih »Slovenec« in »Slov. Gospodar«, popol- noma točno, netočen pa razglas županstva. — Občinski odbor je v svoji zadnji proračunski seji sklenil pobirati le tiste takse, ki so že obstajale in ki so bile po zakonu dopustne, o novih takсах pa občinski odbor ni sklepal in jih tudi kr. banska uprava ni dovolila. Sedanje županstvo je toraj upravičeno pobirati le tiste takse, ki jih je pobiralo prejšnje županstvo (izvzemaš menda edino-le takso na pse, ki se je zvišala), do pobiranja novih taks v zadevi dostavitve raznih spisov, ravnatoka zgradb, pa po zakonu nima pravice in jih toraj občanom ni treba plačevati, če plačane pa imajo pravico zahtevati nazaj. Sicer pa je o zadevi obveščena kr. banska uprava in zaprosena, da zaukaže pobiranje taks ustaviti. Šmartno ob Paki, dne 5. junija 1933. — Martin Stehlovnik.

Zagorje

Zborovanje bojnikov iz svetovne vojne bo v nedeljo, dne 18. junija na prijaznem griču nad Zagorjem. Ob 10 av. maša, katero daruje g. bivši vojni kurat katehet Ratej iz Trbovelj za padle vojne tovariše. Takoj po maši zboro- vanje bojnikov. Po zborovanju prosta zabava ob sodelovanju rudniške godbe iz Zagorja. Sku- pina bojnikov Zagorje vabi vse bližnje vojne tovariše, da se zborovanja v obilnem številu udeležijo.

Rudniško delavstvo. Pri zadnji redukciji dne 15. aprila t. l. je bilo odpuščenih 165 ru- darjev. Izmed teh je sedaj 50 vpokojenih, drugi pa so brez vseh sredstev postavljeni na cesto.

Smrtna kosa. V nedeljo, dne 4. t. m. je po kratki boleznii zaspala v Gospodu Stefana Be- ber roj. Judež. Zapušča moža in malega otroka. Naj v miru počiva!

Litija

Osebnosti. Pomožni dvakar g. Josip Vaj- detič je bil te dni premeščen iz Prevalj nazaj v Litijo. Po službeni potrebi je prestavljen ba- novinski okrožni zdravnik g. dr. Polde Ukmar iz litijskega zdravstvenega okrožja v zdravstve- no okrožje Cankovo v Prekmurju. Po 40 letnem službovanju kot organist v naši litijski podruž- nični cerkvi odhaja v pokoj svolasi skladatelj g. Pavel Jereb. 40 let je gotovo dolga doba in v vseh teh 40 letih je vodil naš Peter cerkveni zbor in opravljal proti res malenkostni odškod- nini orglarsko službo. Dolga leta je bil steber glasbenega dela v Litiji sploh, vodil je pevsko društvo Lipo itd. Za ves njegov veliki trud se mu litijski farani prav toplo zahvaljujejo in mu želimo, da bi jesen svojega plodonosnega življenja v zadovoljstvu prebil med nami.

vled svojih nedosežnih zdravilnih uspehov

ter vzglednih zdravilišnih naprav svetovno znano zdravilišče in letovišče zdravi uspešno bolezn- želodca, črevesja, žolčnega mehurja (kamni), jeter, protina, sladkorne bolezni, srca, bolezn- krvnega obtoka in živcev. Izvor slavno znanih mineralnih vrelcev: Tempel, Styria in Donat. Prvovrstni zdrav- niki specialisti. Röntgen, železniška postaja, telefo- zdraviliška godba, kino radio itd. Sezona od 1. maja do oktobra. Prospekti v vseh pisarnah Putnika in pri zdravilišču in letovišču.

ROGAŠKA SLATINA

Pevska zveza

Zbore, ki nameravajo sodelovati 30. julija na Stadionu pri velikem koncertu, posvečenem 1900- letnici Odršenikove smrti, opozarjamo, naj se čimprej prikladi, da jim pošljemo note. Pesmi bo- mo porazdelili po skupinah, da bodo vsi zbori brez posebnih težav mogli naučiti se za sodelovanje. Ta koncert mora biti vreden velike ideje. Prosimo čč. župne urade, naj opozore zbore na ta koncert.

Pevski tečaj za organiste in pevovodje bo od 3. do 5. julija v St. Vidu nad Ljubljano. Opozarjamo nanj zlasti vse pevovodje in organiste, ki bodo so- delovali v pevskem zboru dne 29. ali 30. julija. Prisilajte se takoj!

Note za koncert 30. julija bomo začeli razpo- šiljati v sredo 14. junija. Če pride te dni kateri član zbora v Ljubljano, naj se zgleda v društveni pisarni, kjer bo dobil note.

Tomažinova koča na Sv. Gori

Litija, 10. junija.

Na binkoštni ponedeljek se je kmalu po 8 zjutraj raznesla po Litiji vest, da je ponoči pogo- rela na Sveti Gori lansko leto odprta planinska koča litijske podružnice. Prvo poročilo je prišlo telefonično iz Vač, od koder se vidi greben griča, na katerem stoji koča. V šmartnem so celo videli, kako gori streha koč, litijski gasilci so se že pripravljali, da gredo gori gasit itd. Mnogo planin- ce je odšlo na Sv. Goro pogledat, K sreči se je izkazalo, da so neki neprevidezni turisti v zgodnjih jutrnjih urah zažgali greben hriba nad svetogorsko šolo, na katerem stoji od prejšnjega učitelja Zaga- žena postavljeni betonski hlev. Požar je požgal pre- česno površino tega grebena, ognjeni zubli so bili daleč na okoli vidni, tako da je vsakdo bil prepričan, da gori planinska koča. Tako je prišlo poročilo o požaru te svetogorske koč tudi v »Ponedeljski Slovenec«.

Ta dan so bili v koči še prav posebno veseli, ker so pohiteli na ta lepi kosček našega zasav- skega hribovja hrvaški turisti, ki so se veselili le- pote naše mične Svete Gore in prekrasnega solnč- nega vremena.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa pa bo avečan krat te planinske koč, ki bo nosila ime načelnika litijske podružnice g. Ferdinanda Tomažina, ki je pravzaprav zapolnil akcijo za zgraditev te planin- ske postojanje. Prijatelji lepe narave bodo pribi- teli s postaje Save, od koder imajo prijeten spre- hod pišlih 100 minut ekoci Tirno ali Leše, Ljub- ljančani pa pojdejo iz Kresnic skozi Vače mimo keltskih grobišč 180 minut, Litijani pa skozi Pono- viče 150 minut na 849 m visoko Sveto Goro.

Nezdrave razmere v litijski predilnici

Večkrat čitamo v dnevnem časopisu o tujcih, ki se danes odjedajo kruh našim ljudem, posebno inteligenci, a brez ozira na to še oholo nastopajo, kakor da bi se vedno bili v Avstriji. V današnjih težkih časih, ko so redukcije na dnevnem redu, so povsod prvi na vrsti tujci, pri nas pa jih baš na- robe še celo nastavlajo, dasi imamo sami dovolj sposobnih ljudi. Tako je v litijski predilnici pred poldrugim letom bil nastavljen za nadmojstra tu- jec, ki pa s svojim postopanjem do danes ni poka- zal niti najmanjšega razumevanja za naše delavstvo. Tujec je tudi ravnatelj, ki pa službuje pri nas že nad 25 let. Ker se v tem času ni naučil našega je- zika, smo upravičeni misliti, da je to omalovaže- vanje slovenščine. Nerazumljivo nam je tudi po- stopanje g. ravnatelja, da v sedanjih hudih časih odpoveduje reducirancem tovarniška stanovanja in to celo osebnno, dasi ni za to nikake potrebe, saj imajo celo neporočeni družinska stanovanja.

Sploh pa so se zadnji dve leti razmere za de- lavstvo zelo poslabšale. Od dne do dne so manjši dohodki, delo pa vedno huje, tako da se upraviče- no bojimo za njih zdravje, posebno v nekaterih od- delkih, kar pa je zadeva nas vseh — vsega naroda. Dasi je k temu najbrž pripomogla tudi splošna go- spodarska kriza, nehoti dobivamo vtis, da se skrbi samo za interes uradništva in kajpada tujih inozem- skih delničarjev.

Prepričani pa smo, da se bodo razmere v naj- krajšem času izboljšale, češar javnost željno pri- čakuje. V nasprotnem slučaju pa prosimo odpmoči merodajne oblasti.

Metlika

Smrt je zamahnila. Zvedeli smo iz Stipa v Južni Srbiji žalostno vest, da je počela smrt Antona Nemanica iz Drašić 3, ki je nastopil vojno službo letos maja meseca. Pokojni je bil blaga duša, miren fant, ki so ga vsi cenili radi njegove resnosti in moštosti, zato je za žalost za njim tem večja.

Košnja se je pričela. Letos nam pa res ni treba tožiti, da ni kaj kositi. Take trave so, da bo prve košnje več, kot je bilo lani vsega sku- paj. Pa se oglašajo drugo zlo: sonca ni, da bi mogli posušiti. Vendar pa kot zvemo, je naše vreme ugodnejše kakor drugod. Pri nas le sem pa tja malo pomoči, po Gorenjskem pa kar na debelo pada zadnje dneve.

Jesenice

»Dan božjega otroka«. Jesenčanom je še v živem spominu prelepi praznik evharističnega dne lanskega Veliki smaren, ko so Jesenice tekmovale v počasnejši evharistični kralji, ko smo imeli svojega nadpastirja v svoji sredi in ališali celo vrsto prekrasnih evharističnih govorov. Prihodnji teden pa bo nekaj slabejšega, namenjeno sicer samo mladini, vendar pa bo slovesnost tudi odraslim dostopna. V dnevi 17. in 18. junija se namreč vrši »Dan božjega otroka«, združen s češčenjem presvetelega Rešnjega Telesa v jesenjski župni cerkvi. Ker mnogoteri stariši preteklo nedeljo niso slisali tožadnega oznanila, jim celokupen spored slavnosti sporočimo na tem mestu: V soboto 17. junija ob 1 popoldne spoved za prvoobhajance, ob 4 popoldne pa spoved celokupne jesenjske mladine. Ob 6 zvečer se izpostavi sv. Rešnje Telo, združeno z večerno pripravo prvoobhajancev, ob 6.30 petje evharističnih pesmi, katere bo pel otroški pevski zbor. Ob 7 zvečer pa bo za Jesenice nekaj posebnega novega namreč, peti rožni venec. Ob 8 zvečer sv. križev pot kot prošnja za versko zamejarijo mladino. Ob 9 zvečer adoracija starišev za njihove prvoobhajance. Ob 9 zvečer govor odraslim »Za mladino« (govori g. Košmerlj Alojzij, stolni vikar iz Ljubljane. 18. junija v nedeljo. Ob 6 zjutraj se izpostavi sv. Rešnje Telo, nakar sledi sv. maša brez govora. Ob 7 sv. maša za prvoobhajance in njihove stariše ter sorodnike, med katero prejmejo otroci prvo sveto obhajilo. Ob poldevetih slovesna mladinska sveta maša za vso jesenjsko mladino, po sv. maši zahvala na pesem in blagoslov. Ob 10 popoldne tiha sv. maša. Popoldne ob 2 pa sledi slovesen sprejem otročičev v Marijin vrt, nato pete litanije Matere božje ter blagoslov. S tem bo cerkvena slovesnost obeh dni zaključena. Ob pol 4 pa bo v Krekovem domu mladinska verska akademija. K vsem slovesnostim, kakor tudi k akademiji so stariši, sorodniki in vse jesenjsko prebivalstvo najiskrenejše vabljeni. Saj enake prireditve Jesenice še niso videle.

RAB - Hotel Slavija tik morja in VILA MARJAN v borovem gozdu nad morjem. Dunajska in domača kuhinja. Popolni pension od Din 60— do Din 75— z vsemi takami. Prospekte pošilja Ante Filipini, bivši lastnik hotela Adria.

Škofja Loka

Velik tabor Zveze bojevnikov, skupina Škofja loka, bo 2. julija v lepem Črncrobu pri Škofji Loki. Celodnevni spored, o katerem bomo še spregovorili, obeta res lepo manifestacijo za mir. Zato naj še sedaj vsak dene v svoj poletni program: 2. julija izlet v Črncrob.

Kopalnice je bilo otvoreno na binkošti. Obisk bo odvisen od vremena.

Gradbena sezona je precej živahna. Ni sicer v delu toliko novih hiš ko lani ali prej, pač pa je mnogo predelavanih in popravljenih. Vendar je zrasla kar na tihem nova hiša v Fužinskem predmestju, ob pokopališki poti že koplejo temelje za hišo g. Borovničarja itd. Popravljajo hiše. G. Matvež Žihelj si na vrtu gradi lepo vrtno lopo; na »Plevni« so otvorili nov poletni paviljon; tudi poslopje, v katerem je glavarstvo, znotraj predelujejo.

Odpuščen je sluga tukajšnje ukrajne izpostave g. Zonta. Pred nedavnim mu je umrla v bolnišnici žena in mu zapustila, pohabljenca, osem majhnih otročičev, katerih najstarejši ima komaj 12 let. Sedaj so vsi na cesti in brez kruha.

Preserje

Daleč naokrog se vidi s prijaznega grička pod Krimom naš novi Društveni dom, ki smo si ga lani sezidali. Dolgo časa smo hrepeneli po njem. Slednjič smo ga dobili in smo ga zelo veseli. Z njegova lega na prijaznem Studorju je posrečena. Skupaj s cerkvijo, župniščem in šolo tvori zaokroženo celoto. Ko bo stavba še ometana in svet okrog doma urejen in okrašen, bo res nekaj lepega in posrečenega. Zelo veliko hvaležnost smo dolžni g. župniku Perčiču, da se je lotil zidave doma v tako težkih časih. Kako so se zlasti fantje zveselili doma, je vsakdo lahko videl, ko so marljivo, po cele dneve, zlasti ob večerih, kopali, dovažali pesek in kamenje, pomagali zidarjem. Kar ganljivo jih je bilo videti.

Ko smo pa k Domu dobili še g. Bartola za našega kaplana, je bil uspeh popoln. Posebno mladina ga ljubi kot očeta. Mi stariši smo mu pa hvaležni za vse njegov trud, ki ga ima z njo.

V Domu smo imeli že več prav lepih prireditev. Višek vseh pa je bil koncert pretekli binkoštni ponedeljek, ki je napolnil prostorno dvorano, kakor še nikdar prej. Pevski koncert je priredil Pevski zbor v Preserju, katerega vodi g. kaplan Bartol. Radovedni smo bili, kako bodo peveli začetniki kos 21 točk dolgemu sporedu, kjer smo videli več tudi težjih umetnih pesmi. Toda ni smo se mogli načuditi točnemu proizvajanju posameznih pesmi. Pri vsaki se je poznala spretna roka g. pevovodje. Pevci so peli neprisljano, glasovi so bili prijetni in ubrani, da je po vsaki pesmi zagrmela dvorana odobravanja in priznanja.

Našima obema blagima gospodoma, ki se toliko trudita in žrtvujeta za napredek župnije in za koristi župljanov, se vsi iskreno zahvaljujemo. — Ljudstvo Vaju ljubi in gre za Vama.

Dobrepolje

Dne 13. junija t. l. na dan sv. Antona bo na Zdenski rebri velik vsakoletni semenj. Navadno pridejo na semenj od vseh strani, in splošno je kupčija dobra. Tudi letos upamo, da bo živahna kupčija. Zato se kupei in prodajalci vabijo, da pridejo ta dan na semenj k Sv. Antonu. Isti dan se vrši pri Sv. Antonu tudi romarski shod. V Ponikvah nameravajo postaviti hiralnico in gospodinjstvo šolo.

Cerknica

Nesreča nikjer ne počiva. Mekina Slavka z Rakeke se rada vozi. Tudi g. Steržaj jo je že večkrat vzel na voz. Nesreča je bila hotela, da je mala Slavka vtaknila nogo med kolo. Poklicani zdravnik ji je rane izpral in jo obvezal. Kaj hujšega se ji ni pripetilo. — Druga nesreča pa je bila opasnejša. Posesnik Knap iz Cerknice se je hotel na ozki poti ob železniškem tiru na Rakeku ogniti vozu pa je bilo že prepozno. Voz oziroma konji so ga pritisnili ob plot, pri čemer je zadobil zlasti na nogah poškodbe hujšega značaja, da je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Binkoštni solčni prazniki so privabili v Cerknico in zlasti na Jezero veliko izletnikov. Voda je bila gorka, zato pa tudi kopalcev v jezeru ni manjkalo. Tudi sicer je bilo v teku maja opaziti dan za dnem večje ali manjše izletniške skupine, zlasti šolsko mladino, ki je pod vodstvom svojih učiteljev in profesorjev prihajala občudovat naravno čudo, naše presihajoče jezero.

Opazovališča proti peronospori

Najhujša sovražnica trte je glivica peronospora, ki povzroča v vinogradih največ škodo. Ko je pred kakimi petdesetimi leti nastopila ta bolezen in še niso bila preizkušena sredstva proti njej, so si slabe letine sledile druga drugi in mnogi vinogradi so vsled nje popolnoma opešali. Dolgoletne izkušnje in neštene preizkusi so dognali, da te bolezni ni mogoče zdraviti, če je že napadla trte, pač pa se je moremo ubraniti, preden začne svoje pogubonosno delo. Skropljenje trte z modro galico je torej obramba proti njej in ne zdravljenje. Ta obramba je danes v vinogradih prav tako potrebna, kakor obrezovanje trti, okopavanje, gnojenje in druga dela, brez katerih ni pričakovati dobre vinske letine.

Marsikje pa skropijo vinograde ob nepravem času, pregledajo ali prepozno. Pri preglednem skropljenju je škoda škropiva, prepozno pa je malo učinkuje. Zato je zelo važno, da vemo, kdaj naj prav za prav skropimo. To pa dandanes lahko določimo že vnaprej, kdaj bo ta bolezen nastopila, ko natančno poznamo življenje, razvoj in delovanje glivice peronospora. Tako so dognali s preizkusi, da začne glivica, potem ko se je njen tros (seme) začel razvijati na zelenem listu, škodovati šele več dni pozneje. Od izkalitve trosov do škodovanja po glivici mine maja meseca 10—12 dni, junija 6—9 dni, julija in avgusta po 4—5 dni. V tej dobi moramo skropiti, če hočemo preprečiti to bolezen. Seveda je bolje prej nego pozneje, kajti važno je, da dobe kalcij troši na listih že strupeno škropivo, ki jih uniči.

Zlasti spomladi je važno ugotoviti, kdaj se iz trosov začne razvijati glivica. Za izkalitve potrebuje tros dovolj toplote in vlage. Toplota mora znašati ponoči vsaj 10°C, podnevi 20°C, vlaga pa mora biti v zraku, ki nastane po dežju ali močnih rosah, vsaj 65%. V suhem in hladnem vremenu se peronospora ne more razviti. Ker torej natančno poznamo pogoje za njen razvoj, lahko tudi določimo čas njenega pojava v vinogradu; treba nam je le ugotoviti, kdaj je bila za njo najprimernejša vlaga in toplota. To delo opravljajo v Italiji in na Francoskem posebna opazovališča proti peronospori, ustanovljena že pred več leti, ki so se prav dobro obnesla.

Kakšna pa so opazovališča te vrste? Za posamezen vinski okoliš izberejo umnega vinogradnika za opazovalca ter mu dodelijo naslednje priprave: 1 toplotmer (termometer) za najvišjo in najnižjo toplino; 1 vlagomer (higrometer) za merjenje vlage v zraku; 1 padavinomer (pluviometer). Te priprave postavijo v vinograd: toplotmer in vlagomer v leseno hišico, pritrjeno v višini trte, torej pol do meter visoko nad zemljo, padavinomer pa zase.

Opazovalčeva naloga je, da vsak dan zabeleži v posebnem zapisniku najvišjo in najnižjo toploto, vlago v zraku in padavine: dež in roso. Če je najnižja toplota ponoči dosegla 10°C (navadno je tedaj najvišja podnevi nad 20°C) in kaže vlagomer relativno vlago nad 65%, tedaj mora opazovalec dati znak za obrambo proti peronospori. To je doba z ugodnim vremenom, ko se začne troši peronospora razvijati, ne da bi se ta bolezen že očutila.

Z veleseljma

Kupčije se razvijajo na veleselju dalje polvoljno. Zanimanja je več ali manj za vse razstavljene predmete, zadnje dni pa so bili zabeleženi zaključki v tehle strokah: avtomatske tehtnice, katere razstavljata dve tverdi (Dayton in Cito), parfemi, separatorji, športni predmeti, preproge, žima, filigranski izdelki, naše čipke itd.

V pohištveni stroki so skoraj vsak dan večji ali manjši zaključki, ki dokazujejo konkurenčno usposobljenost našega mizarstva. Vsi razstavljani predmeti so okusno izdelani, ves arzenaj je posrečen. Mizarjem so se priključile tudi druge tverde, katerih izdelki so v zvezi s pohištveno stroko, tako so razstavljena ročna dela, perilo, sploh stanovanjska oprema itd.

Med novostmi na razstavi nam je omeniti novo rešitev vprašanja tople vode v stanovanjih, kar je izum g. ing. Vl. Remca. V navadno peč se lahko vdela kotliče ali pa postavi nad njo tako, da gre iz njega voda lahko na potrebno mesto. Naprava se da kombinirati tudi s kopalnico, prostori za umivanje itd.

★

Veleseljski katalog. Kakor vsako leto, je tudi letos izšel uradni katalog 13. mednarodnega vzorčnega veleselja. Katalog vsebuje funkcionalne veleselja, popis razstavnega blaga po strokah, po alfabetu, po paviljonih ter po državah. Vsebuje pa tudi važen in zanimiv članek g. dr. L. H. Boehma: Mednarodni veleselji in gospodarska kriza.

Kako kažejo sadovniki

Kmetijsko ministrstvo je izdalo poročilo o stanju sadovnjakov v naši državi s posebnim ozirom na škodo pomladnih mrazov. Iz poročila je posneli, da je v naši banovini začelo pri večini vrst cvetenje koncem aprila, tako da ni bilo posebnih škod. Od sadja, kniserenu je škodoval mraz, je omenili znatnejše izgube v teh le okrajih: breskve krški okraj 40%, brežički, slovenjgriški okoli 25%, marelice v slovenjgriškem 25% in zgodnje hruške v slovenjgriškem okraju okoli 25%.

★

Veliko gostilničarsko zborovanje priredi Zveza združenih gostilničarskih obrti dravske banovine dne 13. t. m. ob 10 dop. v spodnji dvorani hotela Metropol v Ljubljani. Zborovanje se bo v glavnem pečalo s krošnjanjem vina in žganja, ki je posebno zadnje čase zavzelo velikanski razmah in škoduje gostini.

32. redni občni zbor Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani. Dne 10. junija 1933 se je vršil 32. redni občni zbor tega najstarejšega narodnega zavoda v Ljubljani. Iz poročila ravnanstva posameznika, da je zavod kljub težki splošni gospodarski krizi vsled uvidenosti večine vlagateljev zaključil preteklo bilančno leto z naslednjim, za dane razmere ugodnim uspehom: Upravno premoženje se je vzdržalo na višini Din 250.728.300,73 ter se je proti prejšnjemu letu okrnilo le za Din 3.774.338,77. Hranilne vloge so se zaključile s stanjem Din 232.505.569,78 ter so se v primeru s saldov z dne 31. decembra 1931 znašale za Din 10.029.780,43. Pri tem se poudarja, da je bil porast vloge v prvem tromesečju minulega leta znaten in da so se jeli šele v drugi polovici aprila uveljavljati dvigi. Posojila izkazujejo Din 208.525.696,21, naložen denar pa Din 29.523.313,37 par. Čisti dobiček znaša po izvršenih raznih odpisih Din 408.428,43, poleg katerega je upoštevati še iznos Din 531.708,54 na obrestovanju rezervnih zakladov, ki so se pomnožili po pristitju novih dotacij na Din 10.438.623,50. Število deležnikov se je zvišalo na 9652.

Stanje kliranga s Švico. Z zadnjim mesecem je bilo stanje našega kliranga s Švico, ki je stopil v veljavo 10. maja lani, naslednje: vplačila pri naši Narodni banki za švicarske upnike 8.296.315 šv. fr., od tega so dobili upniki 6.458.088 fr., tako da preostaja le še 1.838.227 šv. fr. Nadalje je bilo prijav-

vidno pojavljala. Bolezen nastopi šele čez nekaj dni, kakor smo že zgoraj omenili. Skropiti pa moramo takoj, da preprečimo izkalitve trosov.

Letos je bilo vreme v maju dolgo časa hladno, torej brez nevarnosti za peronosporo. Vzle temu so mnogi vinogradniki predčasno škropili in s tem brez potrebe zapravljali galico in delovni čas. Kjer so taka opazovališča proti peronospori, so posestniki lahko čakali tako dolgo, dokler jih opazovalec ni opozoril na bližajočo se nevarnost.

Tako imajo v Italiji posamezni kmetijski uradi v vinskih pokrajinah mrežo takih opazovališč. Ko nastopi nevarnost za peronosporo, mora vsako opazovališče sporočiti to svojemu pristojnemu uradu. Vsak urad pa obvesti vinogradnike po dnevnem časopisu in potom radija, navadno opoldne in zvečer, da je čas škropjenja. Kdor torej pazi na ta poročila, bo gotovo ob pravem času obvaroval svoje trte pred peronosporo.

Kmetijski uradi v Italiji podajajo vinogradnikom še naslednja navodila za obrambo proti tej glivni bolezni: Po obvestilu o prvem nastopu nevarnosti po peronospori naj vinogradniki požveplajo trte z galicnim žveplom (3% ali 5% galice) v jutranjih urah, ko se je rosa že posušila. Skropjenje z modro galico se pa izvrši šele več dni pozneje. Raztopina modre galice naj bo le enodostna, kajti ta popolnoma zadostuje za uničenje trosov. Glivice peronospora itak ne moremo več uničiti, če je peronospora že prodrla v list. Enodostna raztopina galice zadostuje tudi za poznejša škropjenja. Važno je torej, da vinogradniki pravočasno vrže na list razkuzevalno sredstvo, ki naj zatre trose že v kali. Ker pa nastopa peronospora najrajši na spodnji strani listov, zato je treba škropiti tudi spodnjo listovno stran. V ta namen nam služijo posebni razpršilniki na škropilnicah.

Navedena opazovališča so izredne važnosti za prvo škropjenje; služijo pa tudi za poznejše dobo. Kakor se namreč trta razvija in poganja vedno novo mladje, čim toplejše postaja, tako so tudi pogoji za razvoj peronospora vedno ugodnejši. V poznejših mesecih raste toplota, večkrat pa primanjkuje vlage; tedaj se ta bolezen manj pojavlja. Če pa nastopi deževno vreme ali padejo močne rose, tedaj tudi peronospora močneje napada. Opazovalci morajo torej neprestano zasledovati toploto in vlago ter opozarjati na morebitno nevarnost bolezni. Na podlagi tega opozoril uravnavajo vinogradniki škropjenje. Če pa opazovališča pravijo, da niso dani pogoji za peronosporo, tedaj si lahko prihranijo marsikatero škropjenje, kar pomenja v današnjih časih znatno zmanjšanje proizvodnih stroškov za grozdje in vino.

S tem spisom smo hoteli opozoriti, kako skrbijo drugod v vinorodnih krajih za obrambo proti peronospori in preprečijo škodo, ki nastane, če se pravočasno ne škropi. Potrebno bi bilo, da bi tudi naše oblasti postavile taka opazovališča proti peronospori, ki naj bi opozarjala vinogradnike na čas škropjenja. S tem bi jim bili prihranjeni mnogi izdatki za drago galico in za večkrat brezpotrebno škropljenje.

Inž. R. L.

ljeneh, pa pri naši Narodni banki še nevplačanih terjatev švicarskih upnikov iz blagovnega prometa v znesku 3.270.523 šv. fr., tako da je za obračunati še 5.108.801 fr. (dne 15. maja je preostalo za obračune 5.330.097 fr.).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Kapušna Stanka, trg. z meš. blagom v Kranju; narok za sklepanje poravnave 15. julija, oglašiti se je do 9. julija.

Borza

Dne 10. junija.

Denar

Ta teden je bil devizni promet znatno manjši: znašal je 2,5 milj. Din v primeri z 3,7 milj. Din prejšnji teden. Največ prometa je bilo v šilingih: 1,4 milj. Din ter v dinarjih 0,7 milj. Din.

Curih. Pariz 20.38, London 17.51, New York 42.15, Bruselj 72.175, Milan 26.975, Madrid 44.20, Amsterdam 208.30, Berlin 121.25, Dunaj 73.16 (57.5), Stockholm 90.20, Oslo 88.35, Kopenhagen 78.10, Praga 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.96, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Dunaj. Don. sav. jadr. 55.30, Alpine 12.70, Trboveljska 15.55.

Živina

Mariborski sejem 9. junija. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 182 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 150 Din, 7—9 tednov stari 180—220 Din, 3—4 mesece stari 250—350 Din, 5—7 mesecev stari 450—550 Din, 8—10 mesecev stari 650—680 Din, eno leto stari 750—850 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7.50 Din, 1 kg mrtve teže 10.50—11 Din. — Prodanih je bilo 144 svinj.

Les

Sezona za bukovino se bliža koncu, ker ni zadosti lesa posekanega v času zimskih sečnje, sedaj se pa radi naredb v zaščito gozdov ne more več sekati. Povpraševanja po rezanem blagu se množe, vendar pa blaga vsled omenjenih dejstev primanjkuje. Osebito primanjkuje parjene bukovine. Po dosedanjih izkušnjah bi bilo priporočati, da se izdeluje več parjene bukovine in to radi tega ker se parjena bukovina pri dobrem manipuliranju ne skvari in se tudi lažje proda, kakor surova. V temnem lesu je situacija precej dobra, medtem ko vlada v deskah stagnacija. Vedno bolj pa se čutijo v lesni trgovini dezolantne kreditne razmere, ki skoro vsako produkcijo lesa onemogočajo. Ako se te približe kmalu ne popravijo, lahko postane položaj popolnoma nevzdržen, ker so vsa razpoložljiva sredstva že danes izčrpana.

Hmelj

V. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo

Zalee v Sav. dolini, 10. junija 1933. Nastale vremenske razmere niso ustregle željam naših hmeljarjev, ker do sedaj še vedno mrzle noči in pomanjkanje solnne toplote ni pospeševalo rast hmeljske rastline. Obče stanje je vedno še neenakomerno. Na zravnjanje istega je komaj še misliti. Razen že prestanega napada bolhačev, ni drugih živalskih ne rastlinskih škodljivcev. Trebljenje vrst in prvo lahko nasipanje se je že izvršilo.

Nekaj ostankov letnika 1930 je minule dni našlo odjemalcev in sicer po 4—5 Din za 1 kg.

Zatec, CSR, 9. junija. Povpraševanje je bilo za srednje vrste po 2150—2200 Kš, prvovrstno blago je doseglo 2400 Kš za 50 kg. Povpraševanje je bilo tudi za letnik 1931, za katerega je bilo dosegeno 100—1000 Kš. Danes je notiralo pri mirnočvrsti tendenci blago lanskega letnika 2150—2400 Kš za 50 kg brez prometnega davka, ki znaša 1%. Sedanje vreme ni nič kaj pogodu rastlini. Manjka predvsem dežja. Hmeljska us se širi. Začenja se tudi že škropjenje proti peronospori. Splošno stanje je zelo neenako in nezadovoljivo.

Nürnberg, 8. junija. Zaključki so bili napravljeni po čvrstih cenah, plačalo se je za hallertausko blago 285—290 mark, za vürtembersko pa 250 mark,

CRIKVENICA

Največje kopalnice na Jadranu, 4½ ure vožnje od Zagreba via Plase. 30 hotelov in pensionov. Letos velike slovesnosti in znatno znižane cene. Informacije in prospekte pošilja

Lječilišno povzetenstvo in sami hoteli.

Pens.-Rest. VILA RUŽICA 35 sob. Vis-a-vis obala. Prospekte in pojasnila pošlje na zahtevo uprava. Cena v predsezoni 65—80 Din.

Pens.-Rest. TRIGLAV. Popolna oskrba od 60—75 Din.

Komfort. Snažnost. Solidnost.

Hotel-Pension »LIBURNIA«. Vis-a-vis kopalnica in v bližini kopalniškega parka. Moderno opremljene sobe. Popolna oskrba 65—85 Din.

Pens.-Rest. MORAVA. Dobra in mirna meščanska hiša. Popolna oskrba 60—70 Din.

Pens.-Rest. ZELENKAJ. Tik ob morju blizu obale. Popolna oskrba 60—65 Din.

Restavracija VINODOL. Izborna domača in dunajska kuhinja. Vsak dan sveže morske ribe. Izvrstna domača in dalmatinska vina. Šhajališče gurmanov. Prehrana 40 Din.

Sport

DANAŠNJI NOGOMETNI PROGRAM V LJUBLJANI

Na primorjanskem igrišču se vršijo danes naslednje tekme:

Ob 14.15 se sreča tretja garnitura Primorja s Slovanom.

Ob 15.45 se spoprime Hermes-Grafika.

Ob 17.45 pa bo glavna tekma med

MARIBOROM IN PRIMORJEM

v kateri se spoprime podvezni prvak in naš zastopnik v državni ligi. Glavna tekma obeta biti zelo zanimiva, ker bosta oba nasprotnika hotela doseči čimboljši uspeh.

★

S. K. Grafika poziva igralce: Papler, Mekina, Anzele, Pipan, Strohmajer, Ustnik, Verčnik, Bežan, Katovič, Kmetič, Stupica, Trobevesek, Verbek, Martinčič, da so ob 15 v garderobi. Igra se proti SK Hermes. — Vsi verificirani igralci se pozivajo, da izročijo tov. Strohmajerju do torka 13. t. m. po eno fotografijo in društvenem prostoru, sicer se bo proti njim postopalo. — Člani Old-boy moštva morajo oddati v tork na treningu opremo, ki jo še imajo. — V tork ob 20 v važna seja U. O. katere naj se vsi zanesljivo udeležijo.

Iz sportnega oddelka ribarskega društva. V okolici Ljubljane se odda v Savi deset ribolovnih dovoljenj za bele ribe, odnosno lipanje. Eventuelni reflektanti naj se zgledajo v tork, dne 13. t. m. med 19 in 20 pri sport. oddelku ribarskega društva, hotel Miklič, kjer dobe nadaljnje informacije.

ANGLEŠKI GLASOVI O MEDDRŽAVNI NOGOMETNI TEKMI ANGLIJA : ITALIJA

Dne 13. t. m. se je vršila v Rimu nogometna tekma med angleško in italijansko državno reprezentanco, ki je končala — kakor znano — neodločeno, in sicer 1:1. Tekme se je udeležilo nad 50.000 gledalcev in celo sam duce je bil navzoč pri tej tako težki pričakovani borbi. Bil se je izredno hud boj za svetovno prvenstvo v nogometu, kakor so nazivali Italijani to srečanje in borba je ostala neodločena, kar po tozadevnih poročilih še najbolj odgovarja poteku igre in moči obeh enajstoric. — Ko je italijanski kapitan izročil zastavico, kar se je zgodilo ob 15.26, in žoga se je hitro znašla v angleški polovici igrišča. Igra se je nato prenesla v sredo igrišča, enkrat prodre Bastin, strelja na italijanski gol, toda žoga je bila spretno ujeta. Nato sledi prvi gol za Italijo, ki je povzročil pri publiku urnebesno vpitje. Ferrari ga je ustrelil močno in po tleh. Angleži so dostle dobro igrali, toda vsled Ferrarijevega gola so postali Italijani navdušeni in so močno oblegali angleško obrambo. Goodall pa je bil v izborni formi ter je sijajno stopal dvojico Orsi-Ferrari, ki sta poskušala priti preko njega z izborno pasovno igro. Čez četrto ure je našel Hunt prilžnost za lepše porazdeljevanje žog in odslej je bila Anglija stalno v premoči. Zato ni bilo zanašanje nikako presenečenje. Richardson odda Bastinu v lepo pozicijo in žoga že sedi v mreži. Italijani začno močno napadati, publika zasleduje odslej stoje potek igre. Toda angleška enajstoria se je hitro znašla ter je začela podajati krasno igro. Anglija je popolnoma obvladala situacijo, publiki sta ugajala zlasti Bastin in Geldard, toda italijanska obramba se ni dala zrušiti.

V drugi polovici je zopet Italija močno napadala. Angleško svetlišče je bilo v največji nevarnosti, ko je Meazza prodrl, toda žoga je zadela golovo prečko. Odslej je bil italijanski napad boljši od angleškega. Nato je sledil protest italijanskega kapitana zaradi surove igre gostov, ki ga je pa sodnik odklonil kot neutemeljeno. White pa je izvedel nato izredno rešilno akcijo; ko je padel Hibbs, je stal Ferrari sam pred vrati brez obrambe, ker pa je s strelom čakal, je mogel angleški centerhal še rešiti opasno situacijo. Dvajset minut pred koncem je sledila še cela serija prošlih strelcov, obe stranki sta še napadali, toda obrambi sta vse zdržali.

H koncu pravi poročilo: V prvi polovici je bila Anglija v premoči, v drugi je bila pa Italija boljša. Angleška obramba je bila sijajna. Italija bi lahko zmagala, če bi Ferrari s svojim zavlačevanjem ne pokvaril zrele šance tedaj, ko je ležal Hibbs na tleh. Bila je huda borba, obema moštvoma gre enaka čast. Najboljši del italijanskega moštva je bila obramba.

★

Tudi Fini ne počiva. Pri svojem nedavno se vršnem mitingu v Helsingforsu, so dosegli take rezultate: kopje: 62.04 m, skok v višino: 1.85 m, kroglja: 14.02 m.

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

Naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno novico, da je naš ljubljani oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Franc Zupančič

posestnik, gostilničar, trgovec itd.

danes 9. junija ob pol 9 zvečer, previden s svetimi zakramenti, v 77. letu starosti, boguvdano umrl.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v nedeljo 11. junija ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Kamnica št. 11, na pokopališče k Sv. Agati.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Helene.

Kamnica, dne 9. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI.

Pred nakupom za birmo

ne premišljuje, kje si boste dobavili poceni blago ali gotove obleke in obleke, svilene robe, klobuke, nogavice, čevlje, ampak se podajte ali pišite po vzorec in cenik

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK

Celje št. 18

kateri Vam nudi
gornje predmete

v veliki izbiri, po najnižjih cenah in v dobri kva-
liteti. Obleke se izdelajo po meri v lastni tovarni.

VITAMIN SADI SOKI
LJUBLJANA
MASARYKOVA CESTA 46

Vitamin-malinovec

ker je izdelan samo iz
pravega sladkorja in
soka malin. Ni umet-
nega ni zraven, ni barvan,
tak je, kakor Vaš domač,
kadar ste se najbolj potru-
dili, reš nekaj dobrega napra-
viti. — Naročite, ker zado-
voljni boste z našim blagom.

ŽIMA

vseh vrst vedno na za-
logi po najnižjih dnev-
nih cenah samo pri

J. Knific, tovarna za žimo
Stražišče pri Kranju Telefon interurban št. 2

Na velosejmu paviljon „F“

ŠATORI

ŠPORT

Oglejte si veliko taborišče na velosejmu
Novi cenik gratis

B. KOLB & PREDALIČ
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon,
Rodenstock, Voigtlander,
Wella, Certo itd. ima vedno
v zalogi fototrgovina
Jugoslovanske knjigarne
v Ljubljani, Miklošičeva c. 5

Slavnemu občinstvu

se opravičujem

ker me pogreša med razstavljalci pohištva kot stalnega na mojem
prostoru vsako leto z različnimi okusnimi predmeti pohištva. Tem
potom se v ljudno priporočam za cenjena naročila, katera bom izvršil
po lastnih ali danih mi načrtih

AVGUST ČERNE, mizarstvo

Ljubljana VII, Zg. Siska, Vodnikova c. 122. Postajališče Heinrichar

Za vsa zavarovanja pride v poštev je

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

ZAVARUJE: 1. požar. 2. vlom, nezgode, jamstvo, kasko,
steklo, zvonove. 3. življenjska zavarovanja v vseh modernih
kombinacijah, posmrtninsko zavarovanje »Karitas«

Zavarujte sebe in svoje imetje edino
pri domači slovenski zavarovalnici.

Lekarno

vpeljeno, išče v najem ali nakup
magister farmacije z odlično dolgoletno prakso. Cenjene
dopise pod »Lekarna« na oglasni zavod

Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9.

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše
drage, nenadomestljive soproge, oziroma mame, sestre, tete in
svakinje, gospe

Helene Zakotnik

se najtopleje zahvalimo za številne izraze sočutja, za poklo-
neno cvetje in vsem, ki so jo v tako obilnem številu spremili
na zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 12. junija ob
pol 7 zjutraj v cerkvi sv. Franciška v Šiški.

V Ljubljani, dne 11. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI.

Hotel 'Central', Rab

Hotel s 24 sobami, 40 postelj, kopališče,
loža, terasa nad sprehatiliščem s pogle-
dom na pristanišče, morje in otoke. 15 m
oddaljen od morja. — Konkurenčne cene.
Prvovrsten komplet pension Din 60.—.

Letoviščarji!

Hotel PENSION RAJH v Ormožu ob Dravi

celodnevna oskrba (pension) Din 35.—, znana
prvovrstna kuhinja, na novo urejene sobe s
lekočo vodo, z lepimi terasami, vrt. Na razpo-
lago klavir, biljard in kegljišče, ob Dravi lepo
prosto kopališče. — Se priporoča tudi obisko-
valcem znanega zdravnika dr. Majeriča.

Gospodarska zveza, Ljubljana

I. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke,
seno, slamo, kotonijalno in specerijsko blago,
kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila,
cement, premog itd.

Sv. zakon-

vrelec življenja

Vsa sodobna vprašanja o za-
konu načelno pojasnjena. —
Se dobi v knjigarnah in v pro-
dajalni Ničman. — Din 20.—.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Salomona, tako je bilo ime loncevezu, so torej po-
milovali, ker je bil siromak, ki se je moral tako star
potikati po svetu in si služiti kruh. Bali so se ga pa zato,
ker je bil zviti. Imel je na sebi nekaj vohunskega in
bister spomin. Znan je bil razmere skoraj vseh
ljudi in vsake hiše na kmetih. Vse je vedel. Pozabil pa
ni ničesar, kar je enkrat izvedel ali opazil. Kar se je
zgodilo pred leti in leti, mu je bilo prav tako živo pred
oči kakor dogodek, ki ga je šele včeraj doživel. Vse
to je bistroumnemu starcu pomagalo, da je ljudem lahko
prerokoval prihodnost.

Ta njegova moč ga je med nevednim ljudstvom, med
katerim je hodil, delala malo manj ko čarovnika. Ime-
novali so ga »vsevednega moža«. Vse je znal, in to je
moč. Kdaj pa je imel človek moč, da bi se je drugi ne
bali in da bi je on sam ne izkoriščal? Tako je bilo tudi
s starim loncevozom. Kmetje so se ga bali; niti eden pa
ga ni maral. Ker so se mu bali zameriti, so mu izka-
zovali toliko pozornosti, kakor da bi ga res radi imeli.
Loncevez se je kajpak zavedal svoje moči nad njimi in
je tudi vedel, zakaj. Užival je, da so mu hlinili ljubezen
in se smejal ob krivi prisegi njihovih src.

A čeprav so se ga bali, se jim je vendar smilil, ker
se jim je zdel tako reven in zapuščen; vsaj zdel se jim
je. Ni imel doma ne žive svoje duše, ki bi mu delala
tovaršijo, razen tistega osla, katerega je gonil po svetu
in ki se je hranil samo od tistega, kar je mimogrede ob
poti odmlil, ali pa kar so mu dajale prijazne roke, ki
so dajale hrano tudi njegovemu gospodarju. Salomon
namreč nikdar ni za nobeno reč dal belica, ampak je
plačeval s svojim delom. Pohlep po denarju je njega
imel bolj v oblasti kakor on ljudi. In dasi bi lahko lepo

živel brez denarja, saj je imel ljudi v svojih rokah, je
bil slep suženj mrtve kovine; bil je skopuh, pravi skopuh.
Denarja ni ljubil zaradi tega, ker si je z njim lahko kaj
kupil, ampak zaradi denarja samega; častil je sam goli
denar, gvineja mu je bila bog. Rajši je stradal, kakor
da bi kaj plačal. Zato nikdar ni niti grizljaja pokusil,
če ni bil podarjen. Vsa dežela, od sodnika do kmeta, je
prispevala za njegovo prehrano.

Tak je bil stari Salomon. Siromak, vsega usmiljenja
vreden, a velik skopuh in zato peličen; skromen in po-
hleven, zraven pa premeten in prekanjen kakor lisica,
izdajalski kakor kača — tajinstven, mrzel in požrešen
kakor grob.

Irei, nagnjeni k dovtipnosti, so vzdeli temu ostud-
nemu starcu zaradi njegovega rokodelstva šaljivo ime
»Zacinjeni Salomon«. Ponavadi so mu rekli tako, kakšen-
krat pa tudi »Zviti Salomon«. Odrasli ga seveda niso
klicali tako, ampak tako so ga zmerjali le otroci, ki so
to slišali iz ust svojih staršev. Paglavci so ga kar očito
sovražili in ga s tema dvema priimkoma dražili takrat,
kadar so vedeli, da jih stari skopuh s svojo krivo palico
ne more doseči. Kakšenkrat so šli celo tako daleč, da
so za njim metali kamenje ali pa prst, to pa le takrat,
kadar so bili skriti za kakšno ograjo ali kakšnim jarkom.
Tadaj je ubogega starega Salomona zadela kamen v hrbet
ali mu je pa kepa prsti priletela za uho in drobci, ki se
mu niso usuli za srcejo dol po hrbtu, so mu ostali v
lasulji. Ves jezen se je obrnil s palico, da bi udaril. Ko
je pa zamahnil v prazno, je začel izza ograje velikanski
krohot in v svoji onemoglosti ni mogel drugega, kakor
da je začel s palico žugati in grozno preklinjati.

★

Bilo je nekako tisti čas, ko je Rory tekel iz kleti,
ko se je Salomon bližal mestu. V predmestju je z glavne
ceste krenil na stranpot in pognal osla v malo zakotno
ulico, ki je na njenem koncu bila majhna ograda. Ves

prostor je bil ograjen deloma z neobdelanim kamenjem
deloma pa z grmovjem. Salomon je menil nič tebi nič
odvalil nekaj kamenov in tako napravil vrzel in pot
svojemu oslu, da je šel v ogrado, v kateri je bilo v ko-
picah polno sena. Pognal ga je med dve kopici, da bi
se upogaj žival nakrmila. Napravil mu je malo zavetja
pred dežjem, vzel sedlo in stare lonce z njegovega hrbta
in vse skril pod grmom. Potem se je odpravil v mesto,
v klet k tihotapeu.

De Welskein se je z loncevozom pečal samo zato, ker
je tudi ta znal tihotapiti. Salomon je slutil, da je zasno-
vana velika zarota. Dasi pa je imel dober nos, vendar
ni vedel za nikogar, ki bi bil vanjo zapleten. Nihče se
mu ni izdal, ker nikomur niti na misel ni prišlo, da bi
tudi Salomon spadal zraven. Zarotniki so hranili tajnost
vsak zase. Med tisoči, ki so prisegli, je bil samo eden,
ki je varal, in ki je pristopil k združenju zato, da bi
vse izdal.

Ko je nesrečno dekle, katero je Rory pustil ihteti
na klopi, prebolelo svojo žalost, se je dvignilo. Čuvstvo
ljubezni, ki ji je prej polnilo srce, se je spremenilo v
prikrto sovraštvo, kakor pri vsaki zavrnjeni ženski.
Preklinjala je moža, ki jo je ponižal. Tudi ona je za-
pustila brlog upora in zločina ter pustila veseljake v
njihovem pijanem spanju. Ko je Salomon prišel do kleti
in s tajnimi znaki potkal na vrata, mu nihče ni odprl.
Ko je še enkrat močneje potkal, so priprta vrata na
njegov pritisk popustila. Nalaho jih je odprl in pre-
vidno pokukal v klet. Oko mu je od zakajene svetilke
švignilo po zvrženih čašah in ošinilo iztegnjena telesa,
ki so smrčala. Po prstih je stopal ter se previdno in
prežeče oziral na vse strani. Ko pa je videl, da vse
okoli njega globoko spi, mu je srce zaigralo ob misli, da
je zdaj on gospodar. Tiho, po vseh štirih se je splazil
tja k postelji, pod katero je bil skrit tobak, ali bi morda
ne mogel izmakniti zvitka tobaka. Noge enega spečih
so visele čez stranice in mu bile napoti.

Mali oglasi

Ne pozabite, kako ste trpeli in hirali pozimi! Pazite na bodočnost!

Radioemanacijsko termalno kopališče Dolenjske toplice

Vam sigurno ozdravi reumatizem, išijas, ženske bolezni, arteriosklerozo, starostno oslabeost i. t. d. — Vse kopališke naprave so izključno na izvirkih in se polnijo z lastnim pritiskom brez vodovodnih cevi in črpalk; radi tega neokrnjeno bogastvo emanacije in ogljikove kisline. — V kopališkem domu so kopelji in sobe pod eno streho; radi tega stalna zdravi inhalacija emanacije v vseh sobah in izvanredna ugodnost pri kurtizani, zlasti pri slabem vremenu.

Pošta, brzojav, telefon. Postaja Straža-Toplice.
Zahtevajte brezplačno prospekte! Sezona od 1. maja do 11. oktobra

Letovišča

Pension Fr. Školaris

»Pod Stolom«, Zirovnica, krasna planinska lega. Cena 40 Din vsa oskrba in soba (dnevno). (L)

Letovišče Luče

v gornji Savinjski dolini, oddaljeno 15 km od Logarske doline, gorska lega, iglasti gozdovi, prijetne kopeli, dnevno dvakratna avtobusna zveza s postajo in Celjem. Penzija dnevno 35 Din, pri obilni, dobri in tečni hrani. Naslov: Gostilna Raduha, Luče — ali Ivan Jezernik, Maribor, Koroska cesta 2. (L)

Letoviščarji v Poljane

Najcenejše letovišče v Poljanah nad Škofjo Loko. Vam nudi gostilna pri Mačku. Krasni izleti: Bukov vrh, Černi vrh, Vinharje, Javorje, Blegoš (1563 m). Idealno naravno kopališče v topli Sori. Hrana prvovrstna. Penzija od 30 do 32 Din dnevno. Se priporoča Maček Marija. (L)

Pension Pod Stolom

Školaris Zirovnica, krasna planinska lega, dnevno s sobo 40 Din. Samo hrana od 20 Din dalje. Daje informacije za stanovanja. (L)

Letovišče

Oddajo se sobe v hišah št. 2 in 4 na Dovjem. Penzion v hiši dnevno za 25 do 28 Din; sobe z 2 posteljama 16 do 20 Din. V hiši električna luč in voda. Marija Žagar, Dovje-Mojstrana. (L)

Službe iščejo

Gorenjka

začetnica, pridna, poštna, gre na kmete ali v gostilno v pomoč gospodinj, išče službo v okolici Kranja ali Radovljice. Naslov pove upravo »Slov.« št. 6594. (a)

Mizarški delovodja

sprejme delo v večjem obratu. Ima svoj obrtni list, kakor tudi večletno prakso v stavbenem in pohištvenem mizarstvu. Spreten risar, kalkulirer, poznan po celi Jugoslaviji. Zmožen nemškega in srbohrvatskega jezika. Ponudbe pod »Agilen« št. 6598 na upravo »Slov.« a

Mlad mes. pomočnik

in šofer želi premeniti službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 6639. (a)

Kmečki fant

30 let star, pošten in trezen, varen vsakega dela, išče mesta konjskega hlapca. Nastop takoj. Naslov pove upravo »Slov.« pod št. 6743. (a)

Kmečko dekle

vajeno vsega kmečkega dela, išče službo na kmetiji ali v župnišču. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6782. (a)

Trgovski zastopnik

dobro uveden, bi prevzel zastopstvo galanterijske ali manufakturne tovarne za Srbijo ali južno Srbijo s sedežem v Beogradu. Cenjene ponudbe blagovne cene oddati v nedeljo pri vratarju hotela Union

Službo hlapca

išče pošten in delaven kmečki fant. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6575. (a)

Gospodinja

srednjih let, izurjena v gospodinjstvu in vrtnarstvu, išče službo v župnišču ali posestvu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6718. (a)

Lesni manipulant

vsestransko verziran na žagi kakor v gozdu, hoče spremeniti službo. Cenjene ponudbe na upr. »Slov.« pod »Tesar in žagar« št. 6713. (a)

Vajenci

Vajenec

se takoj sprejme v spekerijsko trgovino. Ponudbe pod »1933« 6630 na upravo »Slovenca«. (v)

Vajenca

poštenega in solidnega, sprejme pekarna Pečnik, Selnica ob Dravi. (v)

Vajenca

za fino usnjeno galanterijo — sprejme Slatnar, Ljubljana, Levčeva 8. (v)

Vajenca

z vsjo oskrbo sprejme pekarna Požar, Moste. (v)

Službodobe

Zastopnike

išče posojilca za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. Ponudbe na »Kreditna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Znamki za odgovor! (b)

Lesni manipulant

ki obvlada popolnoma italijansko in nemško ter je več knjigovodstva, se sprejme takoj v službo. Ponudbe z opisom dosežanj služb in zahtev na upravo »Slovenca« pod »Italo-les« 6577. (b)

Uradnika (-co)

popolnoma samostojno pisarniško moč z daljšo prakso za vodstvo pisarne lesne industrije in nadzorstvo obrata, se takoj sprejme. Zglasiti se je osebno s pismeno ponudbo in izpričevali med 10.—12. uro dopoldne. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6568. (b)

100 Din dnevno

zasluzi zgovorni poverjenik z obiskovanjem privatnih strank za posojila »Kreditna zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Znamke za odgovor! (b)

V teh težkih časih se morate najlažje dobiti z ustanovitvijo domačih neterar. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenje, dobavimo prejo in izplačamo zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska Industrija Josip Tomazic, Maribor, Krekova ul. 16/II

Prodajalko

ali natakarko sprejemem za vinotoč in delikateso. Dam tudi na račun. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6642. (b)

Mesarski pomočnik

z mojstrskim izpitom se takoj sprejme kot poslovodja. Ponudbe poslati na naslov: Vnovčevalnica za živino, r. z. z. o. z. v Račevah-Planici. (b)

Služkinja

katera zna kuhati — se sprejme k trem osebam. S. Zidarič, Maribor, Stolna ulica 5. (b)

Podeželsko dekle

iz poštene družine, ki je vajeno vsakega dela, se išče. — Naslov: Mimica Hrašovec, Linhartova 18, ob Tržaški cesti v Mariboru. (b)

Kuharico

snažno, pošteno, pridno, ki zna prvovrstno kuhati in opravljati tudi druga gospodinjstva dela, sprejemem s 1. julijem 1933. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Kranj« št. 6647. (b)

Dekle

ki zna nekoliko kuhati in pospravljati, se sprejme. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6716. (b)

Hišnika

upokojenca sprejemem s 1. julijem. Predstaviti se osebno: Dunajska c. 35 b

Prodajalka

mešane stroke, starejša, pridna in poštna, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, se išče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna« št. 6733. (b)

Mlinarski monter

izkušen mlinar, išče službo v mlinu. Razume se na vsa popravila ter izdeluje različne stroje kakor stroj za čiščenje žita in zdroba, ploske čistilce, cilindre, dvodelne jermenice itd. Vse orodje ima sam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6717 b

MLEKARJA

pridnega in zanesljivega, iščemo. Nastop koncem junija. Potrebna kavicija 5000 Din in dobro priporočilo. — Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Sam-ski« št. 6697. (b)

Viničar

z najmanj 4 do 6 delovnih moči, se išče za mariborsko okolico, l. breg. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod št. 337. (b)

16 letni fant

se sprejme za domačja dela. Pekarna Kos, Radvanjska 13, Maribor. (b)

Dijaki

V Novem mestu

sprejemem nižješolca (-ko) v lepo zračno sobo z elektriko za leto 1933/34 z vsjo oskrbo. Dr. Režka cesta 4. (D)

Najboljšo oskrbo

in vzgojo dobe dijakinje učiteljskega (posebno boljši) rodbin, po zmerni ceni. Glasovir, nemščina. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6677. (D)

Egidij in Karol Erjavec

Mizarstvo
Brod. poleg taceškega mostu
P. št. Vid n. Lj.

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni, z jamčeni izdelki. Priznana nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, ogledajte si našo zalogo. Ogled tudi ob nedeljah. Sprejemajo se naročila po predloženih ali lastnih načrtih.

Pouk

Pouk v nemščini

in konverzaciji nudi dijakom v počitnicah z vsjo oskrbo gospa Adlassnig, Celovec (Klagenfurt), Anabidl, Akazienhofstr. 15.

Soferska šola

E. Čeh
bivša Camernikova soferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 35
Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in polna lista zastojni in franko.

Franc. konverzacija

za časa počitnic se nudi damam in otrokom, tudi dečkom do 10. leta v pensiji Notre Dame de Sion, Via Alice 1-3, Trst. Na željo tudi pouk v drugih jezikih in glasbi. Ves komfort v hiši. Velik vrt. Več oseb ene družine popust. (u)

Soferska šola

I. Gaberščik,
bivši komisar za soferske izpite, Slomškova ulica.
Garaža Stupica.

Instrukcije

iz vseh predmetov real. gimn. daje osmošolec v počitnicah in v bodočem šolskem letu, proti dogovoru. — Poseben prijatelj nižješolcev. — Prijave na upravo »Slovenca« pod »Soliden« 6766. (u)

Denar

Pocení posojila

počenši od 2000 Din do 500.000 Din za vse vrste, stanove in polke, odplačljivo v malih mesec. obrokih, dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. — Iščejo poverjenike! (d)

Posojilo

brezobrestno, dolgoročno, neodpovedljivo — proti vknjižbi zjamči vsakemu članu Stavbna hranilnica in posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Tyrseva 31/I. d

Posojilo

30—50.000 Din iščem na lepo posestvo v bližini Bleda proti vknjižbi na 1. mesto za visoke obrest. Ponudbe pod »Nujno« št. 6629 na upravo »Slovenca«. (d)

15.000 Din posojila

iščem za eno leto. — Ponudbe pod »Sigurno naloženo« 6597 na upravo »Slovenca«. (d)

Pojasnila

za brezobrestna posojila proti 30 letnemu amortizacijskemu odplačilu daje glavni zastopnik »Edinosti«, vzajemno gospodarskega društva, r. z. z. o. z. — Jakob Zagode, Ljubljana, Miklošičeva c. št. 28-I. (d)

20.000 Din posojila

iščem na prvo mesto na hišo v Ljubljani. Ponudbe pod »20.000« št. 6737 na upravo »Slov.« (d)

5—10.000 Din

posojila išče na lepo posestvo proti vknjižbi na 1. mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod 6784. (d)

OGLAŠUJE

v
»SLOVENCU«

Ženitbe

Gospodična

z dobre krščanske hiše, čedne zunanosti, neomadeževane preteklosti, želi radi pomanjkanja znanja poznanstva z boljšim gospodom v starosti 31 do 40 let. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sreča« št. 6750. (ž)

Ženin

s 30.000 Din lahko poroči dekle s posestvom. Ponudbe na podruž. »Slovenca« v Celju. (ž)

Kuharica

40 let, z nekaj premoženja, delavna in varčna, želi poročiti starejšega, dobro situiranega gospoda. — Resne ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Medsebojna pomoč« 6762. (ž)

Stanovanja

IŠČEJO:

Stanovanje

sobe in kuhinje išče mirna stranka. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »1 soba« št. 6685. c

V št. Vidu ali okolici

se išče opremljeno letovišče stanovanje 2 sob in kuhinje. Ponudbe pod »Stan za čez poletje« št. 6752 na upravo »Slovenca«. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

solčno, s kopalnico, poselsko sobo, verando in pritliklinami, se odda mirni stranki za avgust. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6195. (c)

Lepo stanovanje

v suterenu oddam majhni družini. — Podmliščakova ulica 37 a. (c)

Stanovanje

3 sob, predsobe, shrambe, stranišča in pralnice oddam za 650 Din. Sodarska 6-I (nad sv. Florjanom). (c)

Stanovanje

dvo. ali trisobno s pritliklinami se odda za 1. avgust. — Poizve se: Glince, cesta XIII. št. 4. (c)

Soba in kuhinja

se odda. Guncleje 24, št. Vid nad Ljubljano. (c)

Stanovanje

dvosobno, oddam solidni stranki za 1. julij. Predovičeva 46, Moste. (c)

Večje stanovanje

s krasno lego v Vodmatu, 2 minuti od cestne železnice, takoj oddam. — V hiši je vodovod, elektrika, kopalnica in vse pritlikline. — Izve se pri I. Oražen, Moste. (c)

Stanovanje

3 sob, 2 kabinetov, steklene verande in kopalnice, oddam z avgustom v Rožni ulici 27-I. (Šentjakovski okraj). (c)

Dvosobno stanovanje

s pritliklinami oddam. — Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 6756. (c)

Soba, kuhinja

shramba se odda s 1. julijem. Rožna dolina, cesta XV št. 17. (c)

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1'—; ženitovanjski oglasi Din 2'—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10'—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vrvarske lastne izdelke

kupite najcenejše in najboljše samo v novi in povečani trgovini
Prve kranjske vrvarne in trgovine s konopnino

Ivan N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra cesta 31
Tel. št. 24-41

žima
voina
airik
motvoz
platno, gradl
bčevniki, blči
predpražniki
luta (Hess an)
nepremočljive konjske plahte
konopnene in gumiasie cev
ribje in gugalne mreže vseh vrst i. t. d.

Podružnici:

MARIBOR, Vetrinjska ul. 20

Tel. št. 24-54

CELJE,

Kralja Petra c. 33

Soba s štedilnikom

in s pohištvo se odda 1. julija. Vrbanova ul. 21, Maribor. (s)

Soba s štedilnikom

vodovod, elektriko in pritliklinami oddam 1. julija v Rožni dolini X/8, Podrožnik. (s)

Dve sobici

oddam dvema gospodičnima čez počitnice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6679. (s)

Oporemljeno sobo

z dvema posteljama oddam s 1. julijem v Mostah, Poljska pot 29. (s)

Prazno sobo

veliko, parketirano, z elektriko in posebnim vhodom, oddam. Friškovec 6. (s)

Oporemljeno sobo

podprtično, z elektriko in posebnim vhodom, oddam. Friškovec 6. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Gostilna

dobro idoča, na prometnem kraju blizu Kamnika se odda v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6672. (n)

Košnja sena

in otave se odda v najem. Opekarna Tönnies, Koseze. — Pojasnila daje oskrbnik istotam. (n)

Gostilna

v Mariboru se odda v najem. Ponudbe pod zn. »Gostilna« na upr. »Slovenca« v Mariboru. (n)

Trgovski lokal

vpeljan, oddam takoj v najem. — Pojasnila daje: Ivan Novak, Trebnje na Dolenjskem. (n)

Lokal

za trgovino s skladiščem in stanovanjem z dvema sobama in kuhinjo, na najbolj prometnem kraju, oddam v najem. Ivan Cerar, Domžale, Ljubljanska cesta št. 59. (n)

Skladišče

ali delavnica, prikladna za ključavničarja, kleparja ali elektrotehniko, se odda v aredini mesta. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6709. (n)

Ne pozabite na varstveno znamko
MAJA, ki je utisnjena na podplatu

Maja

Mehanična delavnica opank in obutve
Petar M. Dumitrov, Pančevo.

OPANKA

Pohišstvo

Pohišstvo
Lesna industrija »Javor«, Logatec, ima skladišče v palači Vojne zavarovalnice, Ljubljana, Miklošičeva cesta, vhod z vogala.

Pohišstvo

iz trdega in mehkega lesa ugodno kupite le pri
Avgust Černetu
Zgornja Šiška št. 122, Vodnikova cesta.

Elegantno spalnico

proda pleskarstvo Martine-Cerne, Vošnjakova ulica.

Auto-motor

»Indian« motor
s prikolicco, novejši tip, v dobrem stanju, prodam za 5000 Din ali zamenjam za les. Jan. Vindiš, parna žaga in lesna trgov., Ptuj.

Pozor posejnik velesojma!

Pred nakupom avtomobila ali pa motocikla si oglejte veliko zalogo novih in malo rabljenih vozil svetovnih znamk, po najnižjih cenah pri najstarejši avtomobilski žuželki, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

BSA motor 350 Ph
poceni naprodaj. Ob Zeleni jami št. 5, p. Moste.

Porestva

Droben oglas v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaj; če že ne v gotovini denarjem pač kupca ti si knjižico da.

Prodaj parcelo

vogalno, 700 m², nedaleč od trnovske cerkve. Del kupnine vzajem v hranilnih knjižicah. Pojasnila vsak popoldan pri Herman, Devinska ul. 9. (p)

Hiša

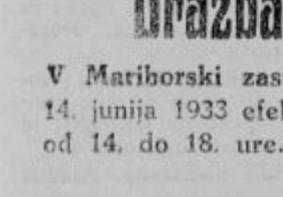
z gostilničarsko koncesijo in posestvom med Rimskimi toplicami in Breznom naprodaj za 70.000 Din. Šoper. (p)

Trgovina

z mešanim blagom v večjem prometnem kraju, se odda za daljšo dobo v najem ali prodaj. Vprašati: J. Jagodič, Visoko št. 33, p. Senčur pri Kranju. (p)

Dražba zastavljenega blaga

V Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica št. 46, bo dne 14. junija 1933 efektivna dražba od 9. do 12. ure. Dragocenosti od 14. do 18. ure. — Po potrebi se bo licitacija nadaljevala dne 16. junija 1933.

DOMAČA TOVARNA GUMBOV IZ KAMENEGA OREHA

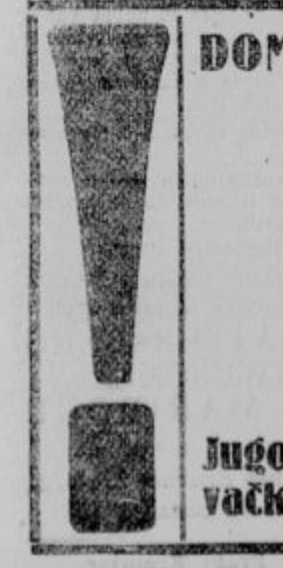
izdeluje vse vrste gumbov iz kamenega oreha.

Tovarna kovinskih izdelkov

izdeluje razne vrste gumbov iz raznih kovin razne vrste sponek, zaponk in zapončic za konfekcije, plomb, spojke, kronskih zamaškov, aluminijastih zapiravcev i. t. d.

Obrnite se na prodajalno tvrdke

Jugoslovansko Industrijsko i trgovačko d. d. Zagreb, Savska c. 160

Prodamo

Če avto svoj stari prodajaš ali motorja bi znebiti se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšertat

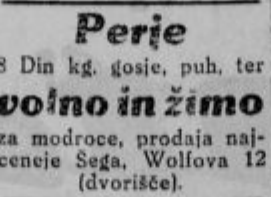
Novo kolo

zelo poceni prodam. — Dvočakova ul. 3/L, levo. I

Perje

8 Din kg. gosje, puh, ter vojno in žimo za modroce, prodaja najceneje Seg, Wolfova 12 (dvorščak).

Opeko

vsake vrste kupiš najceneje za gotovino ali knjižico v opetarni Franc Jerko, Črnuče. (l)

Velika izbira potnih kovčkov in usnjatih torbic

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova 13

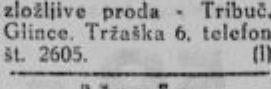
Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

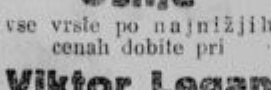
Vrtne stole

zložljive prodaj. Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon št. 2605.

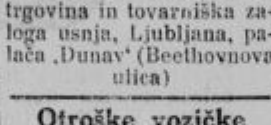
Usnje

vse vrste po najnižjih cenah dobite pri

Viktor Legan

trgovina in tovarniška zaloga usnja, Ljubljana, palača Dunav (Beethovnova ulica)

Otroške vozičke

šivalne stroje in kolesa kupite najceneje pri trvd. S. Rebolj & drug., Vošnjakova ulica 4. (l)

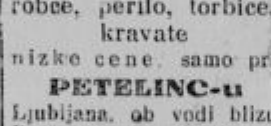

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene samo pri

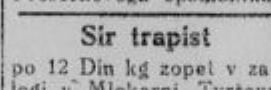
PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

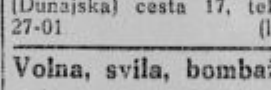
Sir trapist

po 12 Din kg zopel v zalogi v Mlekarni, Tyrševa (Dunajska) cesta 17, tel. 27-01 (l)

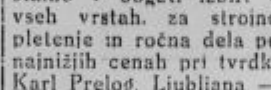
Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

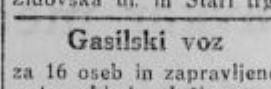
Gasilski voz

za 16 oseb in zapravljen s stranskimi sedeži naprodaj. Slika se vidi na velesojmu, paviljon J. pri Iv. Močniku, izdelov. vozov. Mengeš, Franc Iskra, Vič 16. (l)

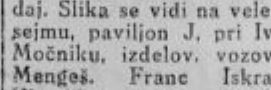
Hiša

vili slično, prodam radi selitve. Pod Rožnikom, Rožna dolina V-33. (p)

Hiša

z gostilniško obrtjo in vrtom, 2 min. nad postajo, naprodaj. Posestvo z novo hišo tik nad postajo naprodaj. Jakob Brvar, Toplice 47, Zagorje ob Savi. (p)

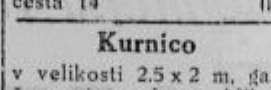
Parcelo

ob Dunajski cesti, za tovarno »Produkta«, ca 1500 m² po 45—50 Din. prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6735. (p)

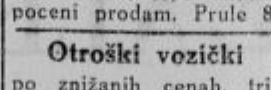
Parna pekarna

v Ljubljani, dobro vpepljena, ugodno naprodaj. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prodajam« št. 6783. (p)

Kurnico

v velikosti 2,5 x 2 m, gačene stene, lepa oblika, poceni prodam. Prule 8.

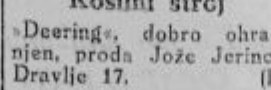
Otroški vozički

po znižanih cenah, tričikl, igralni vozički pri M. Tomšič, Sv. Petra c. št. 52. Obiščite velesojmu paviljo G II 617—619. (l)

Kosilni stroj

»Deering«, dobro ohranjen, prodaj Jože Jerinc, Dravljice 17. (l)

Nov zvezek pridig

za nedelje in praznike:

DR. MIHAEL OPEKA

Raztreseno klasje

II. zvezek — 17 govorov — je ravnokar izšel in stane nevezan Din 24.—; polplatno Din 32.—, platno Din 40.—. Založila

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

Popolen seznam dr. Opekinih govorov (24 knjig) je brezplačno na razpolago.

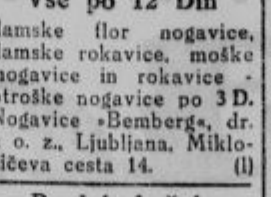
Pred zajtrkom uporabljajte BUBILOTE

Dobe se povsod

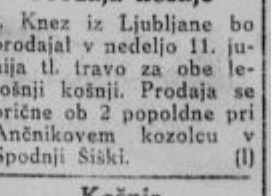
Vse po 12 Din

damske floriglavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice — otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

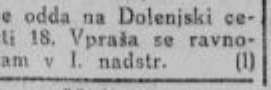
Prodaja košnje

L. Knez iz Ljubljane bo prodajal v nedeljo 11. junija tl. travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2 popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Sisk. (l)

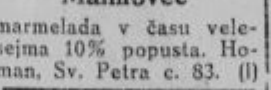
Košnja

se odda na Dolenjski cesti 18. Vpraša se ravnotam v l. nadstr. (l)

Malinovec

marmelada v času velesojma 10% popusta. Ho-man, Sv. Petra c. 83. (l)

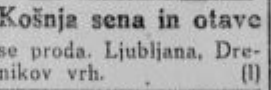

VINO

pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni v Ljubljani

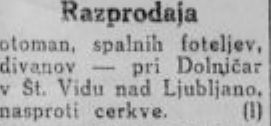
Košnja sena in otave

se prodaj. Ljubljana, Drenikov vrh. (l)

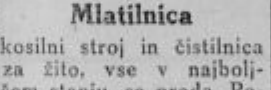
Razprodaja

otoman, spalnih foteljev, divanov — pri Dolničar v St. Vidu nad Ljubljano, nasproti cerkve. (l)

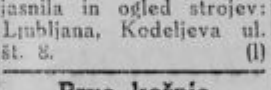
Mlatilnica

kosilni stroj in čistilnica za žito, vse v najboljšem stanju, se prodaj. Pojasnila in ogled strojev: Ljubljana, Kodeljeva ul. št. 8. (l)

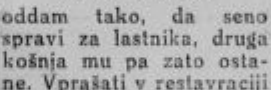
Prvo košnjo

oddam tako, da seno spravi za lastnika, druga košnja mu pa zato ostane. Vprašati v restavraciji »Soča«, Sv. Petra c. 3. (l)

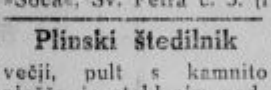
Plinski štedilnik

večji, pult s kamnito ploščo in steklenim podstavkom za delikateso, se prodaj. Poizve se: Kolodvorska 26. Beti Orehek. (l)

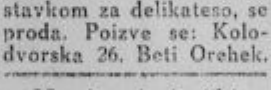
Na javni dražbi

ugodno na prodaj: Pisalni stroj in les dne 14. 6. 1933 ob 8. Jezero pri Vrhniki na žagi. Osebnosti in tovarni avto ter več svetilk za kolesa dne 14. 6. 1933 ob 14. Domžale, Ljubljanska c. št. 76. (l)

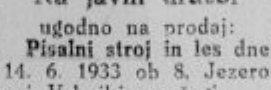
Dva težka voza

dne 12. 6. 1933 ob 9 na Brodca 26, pri Logatcu. Ena blagajna (Werch), pisalni stroj, računalni stroj, ročna blagajna, klub, garnitura, 1 juvelir instrument dne 14. 6. t. l. ob 15. Celje, Glavni trg št. 18. (l)

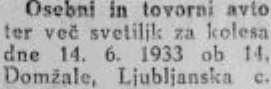
Pisalni stroji, blagajna in drugo

dne 13. 6. 1933, ob 9. Radovljica. 1 kompletna nova spalnica, otomana, dne 13. 6. 1933, ob 7 v Križah 23, pri Tržiču. (l)

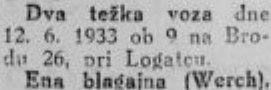
Moško kolo

in 17. 6. 1933, ob 9. Ljutomer. 1 lahki voz z dvigljivečkom in 1 težki tovorni voz, dne 14. 6. 1933 ob 8 v Gotni vasi 21, Novo mesto. (l)

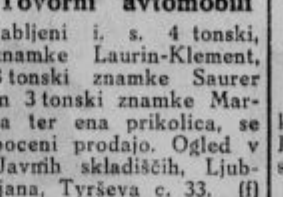
1 voz in razno pohištvo

dne 16. 6. 1933 ob 8. Polhovgradec 31. (l)

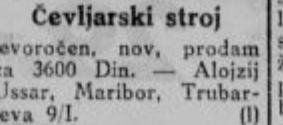
Tovarni avtomobili

rabljeni i. s. 4 tonski, znamke Laurin-Klement, 3 tonski znamke Saurer in 3 tonski znamke Mart ter ena prikolica, se poceni prodajo. Ogled v Javnih skladiščih, Ljubljana, Tyrševa c. 33. (f)

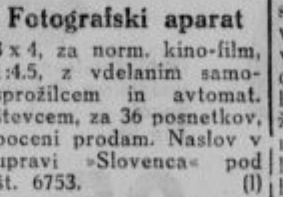
Cevlarski stroj

levoročen, nov, prodam za 3600 Din. — Alojzij Ussar, Maribor, Trubarjeva 9/L. (l)

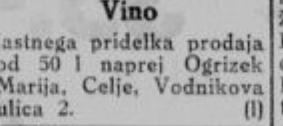
Fotografski aparat

3 x 4, za norm. kino-film, 1:4,5, z vdelanim samoprilicem in avtomat. števcem, za 36 posnetkov, poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6753. (l)

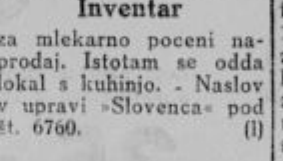
Vino

lastnega pridelka prodaja od 50 l naprej Ogrizek Marija, Celje, Vodnikova ulica 2. (l)

Inventar

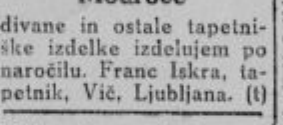
za mlekarno poceni naprodaj. Istotam se odda lokal s kuhinjo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6760. (l)

Obeti

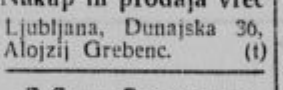
Modroce

divane in ostale tapetniske izdelke izdelujem po naročilu. Franc Iskra, tapetnik, Vič, Ljubljana. (l)

Nakup in prodaja vrec

Ljubljana, Dunajska 36, Alojzij Grebenc. (t)

Modroce

postelne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniske izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

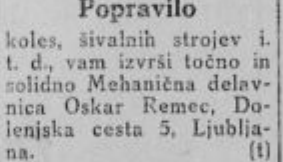
tapetnik, Mesni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Popravilo

koles, šivalnih strojev i. t. d., vam izvrši točno in solidno Mehanična delavnica Oskar Remec, Dolenjska cesta 5, Ljubljana. (t)

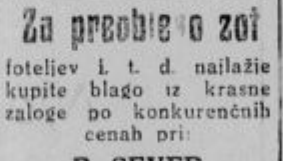

Za preobito zot

foteljev i. t. d. najlažje kupite blago iz krasne zaloge po konkurenčnih cenah pri:

R. SEVER

Marijin trg št. 2. Zavese, odeje, perje, puh

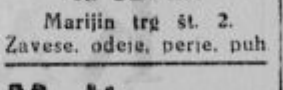

Malinovec

pristen, naraven s čistim sadkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v

lekarni dr. G. PICCOLI

Ljubljana, Dunajska c. 6

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi najceneje veletovarna žita in mletviskih izdelkov

A. VOLK, LJUBLJANA

Rosljiva cesta 21.

Popravila vseh mlinskih strojev in mlatilnic

izvrši točno ter po nizki ceni:

Ivan Podgoršek

mizar

Breg pri Ptuj.

Berite Slovenca

in oglašujte v njem!

Železnica v Črni in jeklarna na Ravnah

V Mežiški dolini je bila železna industrija nekoč močno razvita. O tem pričajo visoki dimniki na Prevaljah, na katerih rastejo že breze, ostanki poslopij v Črni in jeklarna na Ravnah, ki še obratuje. Železarnice v Črni so ustanovili začetkom XVII. stoletja. Dekler so splošno rabili za rafiniranje železa les kot kurivo, je podjetje lepo uspevalo. Ko so pa v ta namen začeli rabiti premog in ko so železnice pričele izvažati rezan les, so bili temu podjetju temelji za uspešen obrat izpodbiti. To je bil tudi vzrok, da se je produkcija leta 1874 znatno omejila. Leta 1885 je znašala približno 3000 centov svežega železa, ki so ga prodali kot raztegnjeno in valjano blago v inozemstvo. To železo so izdelovali v plavžu, ki je bil sezidan l. 1872. Kakor toliko drugih, tako je tudi ta železarnica sčasoma podlegla tovarniški konkurenci. Na mesto izdelovanja železa je stopilo trgovsko izkoriščanje bogatih gozdnih kompleksov, danes pa se je tudi to omejilo in le svinčeni rudokopi in osrčje stare Pece dajejo prebivalstvu še zaslužka. Da so železarnice v Črni in na Prevaljah opustili, je razumljivo. Surovin v Mežiški dolini ni. Uvažali so jih z gornještajerskega Erzberga. Transport pa je predrag. Obrati so bili opušteni že davno pred ustanovitvijo naše države. Razširili so se obrati v Donawitzu, kamor je odšlo tudi mnogo delavcev.

Jeklarna Ravne. Prvo koncesijo za ustanovitev tužin za raztezanje železa so dobili leta 1774.; leta 1776. in 1778. pa so napravili primitivno jeklarno z dvema ognjema. L. 1853. je oblast odvzela prejšnje koncesije in je obenem dovolila ustanovitev peči za prekovanje železa (pudlarice) in za varenje (varilnice). Obrat je bil ves čas majhen. Ker so rabili slab rjav premog, so leta 1870. uvedli regenerativno plinsko kurjavo v vseh pečeh in so začeli izdelovati lito jeklo s pomočjo fončkov. Pred 60 leti (l. 1873.) pa je bila kakor danes velika gospodarska kriza. Zato je bilo le malo odjemalcev in tudi podjetje je v letih gospodarske krize hiral. Šele leta 1881. se je zopet razmahnilo. Od tedaj je letna produkcija znašala 20.000 centov. Na Koroskem je bila uvedena stara industrija bresičnega jekla, ki pa je začela hirati. Podjetje na Ravnah je hotelo to industrijo ohraniti. A to se je le deloma posrečilo, ker je tušina, ki je razpolagala s surovinami, producirala cenejše blago. Zato so morale Ravne odstopiti izdelovanje teh vrst jekla drugim deželam. Jeklarna je bila last grofa Thurna in je izvažala pred vojno jeklo pod firmo »Emir Thurn« v Levanto. Jekleno disciplino je vzdrževal pokojni direktor Marischler, ki se ga še vsi starejši delavci dobro spominjajo. Pred vojno je jeklarna prenosovala obrat in stružila kanonske kroglo. Po vojni se je grof Thurn združil z Bühlerwerke v akcijsko družbo. Ali je bilo to v korist podjetja, o tem pa bo sodila poznejša zgodovina.

Ti podatki so večinoma posneti po knjigi: Aelschker Edmund, Geschichte Kärntens, Celovec 1885, str. 1466 in 1467. F. K.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 11. junija: 8.15 Poročila, 8.30 Profil-tuberkulozna liga (dr. Debevec), 9.00 Versko predavanje (dr. C. Potočnik), 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Petra, 10.00 Čena elektricne energije (ing. Mattanovich), 10.30 Slovenski radio na Češkoslovaškem in pri nas (V. Kus), 11.00 Akademija št. Vidke mešč. šole, 12.00 Čas, plošče, 15.00 Kmetijska ura (dipl. agr. Jamnik), 15.30 Prenos v velesojma, 16.30 Ljudska igra: »Tuji kruhe« (Turgenjev), igra Ljudski oder, 20.00 Pevski koncerti ge. Thierry-Kavčnikov, 20.45 Plošče, 21.30 Čas, poročila, 21.54 Radio orkester.

Ponedeljek, 12. junija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Prenos iz Filharmonije: Klavirska produkcija Zagrebške gl. šole — 19.30 Sokolska telovadna vaje — 20.00 Sokolsko predavanje — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Čas, poročila, plošče.

Torek, 13. junija: 11.15 Slovenska ura: Kako naj čitamo lepo živimo (Marjan Tratar) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Radio orkester — 19.30 Naša mala letovišča (dr. Andrejka) — 20.00 Sokolske telovadne vaje — 20.30 Glasbeno predavanje (g. Polič) — 21.00 Klavir-solo, ga. Smale Švajgerjeva, vmes poje Brahmsove samospeve ga. Medvedova — 21.45 Čas, poročila — 22.00 Radio orkester izvaja slovensko glasbo.

Drugi programi

Nedelja, 11. junija.

Zagreb: 20.30 Orkestralni, pevski in klavirski koncerti. — Belgrad: 20.00 Narodne pesmi, 21.00 Koncert vojaške godbe. — London: 21.05 Simfonični koncert. — Rim: 20.45 Valčekov sen, opera, Strass. — Milan: 20.30 Ekebyjska kavalirija, opera, Zandonai. — Varšava: 20.00 Praznik mladine (godba, pesmi itd.). — Praga: 20.00 Ljudski koncert. 20.00 Trije mušketirji, opera, Kubin. — Budimpešta: 19.45 Koncert. — Leipzig: 20.05 Pester koncert hamburške filharmonije. — München: 20.00 Orkestralni koncert. — Dunaj: 18.35 Walkira, opera, Wagner. — Beromünster: 21.10 Orgelski koncert.

Ponedeljek, 12. junija:

Zagreb: 20.30 Violinska glasba 21.30 Dalmatinske pesmi — Belgrad: 19.00 Evropski koncert iz Hilversuma 20.30 Prenos iz Zagreba — London: 19.45 Orkestralni in pevski koncert 21.00 Koncert vojaške godbe — Rim: 20.45 Pester večer — Milan: 20.30 Komorna glasba — Varšava: 20.15 Orkestralni, violinski in pevski koncert — Praga: 19.00 Prenos koncerta iz Hilversuma — Berlin: 20.10 Citraški koncert — Breslau: 20.00 Straußova glasba — Langenberg: 20.05 Čar in tesar, komična opera — Stuttgart: 21.00 Beethovnova glasba — München: 20.05 Cerkvena glasba 21.15 Orkestralni koncert.

Torek, 13. junija:

Zagreb: 20.30 Tamburice 21.30 Petje — Belgrad: 20.30 Prenos iz Zagreba — Rim: 20.45 Ekebyjska kavalirija, opera, Zandonai — Milan: 20.30 Vojvodina iz Chikaga, opera, Kalman — Varšava: 21.30 Pevski koncert — Praga: 20.40 Rуска glasba — Budimpešta: 19.40 Ogrski večer — Stuttgart: 20.25 Laska operna glasba — München: 20.25 Zabavni koncert — Dunaj: 18.25 Siegfried, opera, Wagner.

19.-

Vrsta 4431-00

V toplih dnevih je potreben lahek čevlji. Izdelan je iz platna z gumijastim podplatom, tako da se niti ne čuti na nogi. V tem čevlju nosite lufov vložek za Din 4.—

25.-

Vrsta 4461-05

Poleti za vsako priliko bel platnen čevljiček na sponko z gumijastim podplatom. Vel. 27-34 Din 35.—

29.-

Vrsta 4761-74

Okusen čevljiček v veselje Vašim ljubljencem. Izdelan iz raznobarnega platna s crepgumijastim podplatom.

29.-

Vrsta 4561-29

Za sport. Idealen in najcenejši čevlji za vse vrste sporta, turizem in razne igre. Vel. 27-34 Din 35.—

OTROŠKE NOGAVICE:

visoke bombažaste . . . Din 8.—, 10.—, 12.—
kratke iz sukanca . . . Din 7.—, 9.—
dokolenke . . . „ 10.—, 12.—

Otrokom za Telovo

Imamo veliko izbiro letne obutve. Za vsako letno obleko imamo ustrezajoče letne čevlje. Posebno Vašim otrokom so potrebni naši lahki in udobni čevlji. Naše otroške čevlje prodajamo po bagatelnih cenah.

Obiščite nas! — Postregli Vam bomo!

Rata

29.-

Otroški telovadni čevlji z elastičnim chrom-podplatom. Potrebni za telovadbo v soli, pri Sokolu in sploh za vsako gimnastiko. Ženski Din 35.—

45.-

Vrsta 3222-00

Za živahne dečke trpežen čevlji za vsak štrpaci. Podplat in peta iz gumijsa. Vel. 35-38 Din 59.—

35.-

Vrsta 3661-00

Lepi otroški visoki čevlji iz rjavega boksa s podplatom iz krupona.

49.-

Vrsta 5641-38

Za Vaše zlate otroške udobne čevlje iz telečjega boksa na sponko v široki obliki.

35.-

Vrsta 2941-00

Sandale s crepgumijastim podplatom. Praktične, trane in zelo udobne. Vel. 27-34 Din 45.—, vel. 35-38 Din 59.—

59.-

Vrsta 5351-05

Za krasne sončne dneve bele čevlje iz belega nubuka. Razveselili boste svoje ljubljence. Vel. 27-34 Din 79.—

45.-

Vrsta 3162-00

Za živahne dečke izgotovili smo visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Potrebni za vsakdanjo nošnjo.

69.-

Vrsta 5842-40

Za deklice lakaste čevlje okrašene s pravo kačjo kožo. Podplat in peta iz usnja.

79.-

Vrsta 5342-00

Otrokom za praznike najpripravnejši čevlji. Enostaven in čeden iz belega nubuka.

89.-

Vrsta 5844-05

Malim gospodičam te lahke šivane fleksibilne čevlje. Praktični, udobni, okusni.

Čistite svoje čevlje z našo kremo. 1 škatlja Din 4.—

Kamen za snajenje platnene obutve Din 2.—

Rimsko katoliško deško vzgojevališče

„MARIANUM“

V GRADCU, LEONHARDSTRASSE 116

sprejema gojence v starosti od 6 do 20 let. Solski obisk izven zavoda. Gojencem, ki obiskujejo v bližini ležečo Elizabetno ljudsko šolo, realno gimnazijo »Lichtenfels« in akademsko gimnazijo, se nudi učna pomoč v vseh predmetih. Glasbeni pouk v zavodu. Vzgojevališče nudi učencem skrbno nadzorstvo in dobro tečno domačo prehrano. Kopalnice in perilo v hiši. Mesečni prispevek od 60 šilingov dalje. Na željo se pošljejo prospekti. Sprejem od 15. julija 1933 do 6. avgusta 1933. Telefon 5451.

PREDSTOJNISTVO ZAVODA „MARIANUM“

ZAHVALA

Podpisana se zahvaljujem

Ljudski Samopomoči v Mariboru

za izplačano podporo po smrti moje matere g. Ursule Penič in priporočam vsakomur to ustanovo najtopleje.

Gor. Pirešica, dne 20. maja 1933.

Terezija Unetič.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, boleznim preprečiti, boleznim ozdraviti, slabosti ojačiti, nesreče moremo uvrstiti, in nesreče napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta poti je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mislice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabilenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo audila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 123.

François MAURIAC

izvoljen pravkar med
nesmrtnike
francoske akademije

Njegov najznamenitejši roman

KAČJA ZALEGA

v prevodu dr. Toneta Bajca

je letos izšel v „Leposlovni knjižnici“,

roman istega pisatelja v isti knjižnici

„GOBAVCA JE POLJUBILA“

je razprodan

Najznamenitejše sodobne pisatelje v slovenskem prevodu prinašajo

knjižne zbirke

Jugoslovanske knjigarne

Ljubljana

Zahtevajte brezplačen prospekt!

Radio za vsakega!

Philips 2-cevni baterijski sprejemnik

„SAVA“

z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 90.—

Philips 2+1-cevni mrežni sprejemnik

„JADRAN“

z vdelanim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 176.—

Dobi se samo pri

Philips-Radio-zastopstvu

H. SUTTNER, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 1 B (poleg nebotičnika)

Otomane

žimnice (modroce) peresnice, spalne fotelje, divane, Couch zofe ter vsa tapetniška dela izvršuje po konkurenčnih cenah, ter se priporoča

F. Sajovic, Ljubljana, Stari trg 6

Zidna in strešna opeka

vseh vrst zopet v zalogi!

Zidna opeka starega in novega formata, opeka za brezometno zidavo, strešna zarezna, dvozrezna prešana in bobrasta opeka.

Votla in staničasta opeka velikega formata (»votlenjak«, »staničak«) v 2-, 4- in 6-kratni velikosti normalne zidne opeke za CENENO in LAHKO ZIDOVJE, ki dobro drži toploto.

PLOŠČE ZA TLAKOVANJE podstrešja, skladišč itd.

LAHKE GRADBENE PLOŠČE »POROLITH« v debelosti 3, 5 in 8 cm, cenejše in boljše kakor inozemske gradbene plošče, za vse vmesne stene brez travert in fundamente, za toplotno izolacijo hladnih sten in za zunanje in vnanje ognjevarne obloge lesenih sten.

PLOŠČE »HOURDIS« za zidne vence in ognjevarne stropce.

Prvovrstni in na najmodernejši način strojno predelani material velike trdnosti in odpornosti napram vremenskim prilikam.

SKRAJNO KONKURENČNE CENE!

DOVOZ k stavbi ali franko industrijski tir.

Zahtevajte brezplačne cenike in prospekte!

OPEKARNA LAJTERSBERG

FRANC DERWUSCHEK

KOŠAKI PRI MARIBORU

Zastopstvo za Ljubljano in za Kranjsko:

Ljubljanska komercialna družba, d. o. z., Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.